

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 144 (13.677)

Trst, petek, 22. junija 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Katastrofalen potres razdejal rodovitni in gosto obljudeni pokrajini Zandžan in Džilan

25.000 žrtev v Iranu

*V noči na četrtek so teheranski seizmografi zabeležili sunek jakosti 7,7 stopnje po Richterjevi lestvici
Iranski predsednik Rafsandžani proglasil tri dni državnega žalovanja in prosil prebivalstvo za pomoč*

V Bruslju razbili pogajanja o paketu za Trst in Gorico

BRUSELJ — V Bruslju so včeraj prekinili, ali bolje rečeno, razbili pogajanja z Evropsko skupnostjo glede državne in deželne pomoči industriji Furlanije-Juljske krajine. Zaplet je marsikoga presenetil, ker je pred tem vse kazalo, da je bila četrta komisija Evropske skupnosti, ki je pristojna za konkurenco, pripravljena vzpostaviti konstruktiven dialog s Furlanijo-Juljsko krajino glede tranzitornih norm, ki bi uredile pomoč deželni industriji. Za našo deželo sta bila na pogajanjih prisotna predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti in odbornik za stike s tujino Gianfranco Carbone. Poleg njiju se je bruseljskih pogajanj udeležil tudi generalni direktor ministrstva za industrijo Giuseppe Ammassari, nekaj funkcionarjev italijanskega zunanjega ministrstva in direktor četrte komisije Evropske skupnosti za konkurenco Robert Sunnen.

Po mnenju italijanske delegacije sta odgovorne pri Evropski skupnosti najbolj motili dve točki, ki pa sta za Italijo in našo deželo bistvene važnosti. V prvi vrsti je četrta komisija Evropske skupnosti odločno nasprotovala vsedržavnemu zakonu št. 26 iz leta 1986, ki je znan kot »paket za Trst in Gorico«. Bolj presenetljivo pa je dejstvo, da so pod vprašaj postavili celo vlogo finančne družbe Friulia in njene posege ter nakazila.

Pri drugih splošnih vprašanjih glede specifičnih problemov Trsta, Gorice, hribovitih območij in videmske ter pordenske pokrajine so pred tem prišla na dan zanimiva stališča, ki pa niso spremenila dejstva, da je direktor četrte komisije Evropske skupnosti tega zavrnil motivacije italijanske delegacije.

Prekinitev pogajanj, ki bi omogočila politično oceno italijanske vlade ob sedanjem zapletu, je zahteval generalni direktor pri ministrstvu za industrijo Ammassari. Visoki funkcionar je obenem

izrazil zaskrbljenost ob nerazumevanju funkcionarjev Evropske skupnosti za italijanske vsedržavne pobude, predvsem glede Furlanije-Juljske krajine.

Biasutti in Carbone sta prav tako izrazila svojo zaskrbljenost. Kljub temu da bo končna ocena sedanjega zapleta možna šele po poglobljeni analizi z vsemi vpletenimi faktori na deželni ravni, pa sta poudarila svoje začudenje, da so se pogajalci Evropske skupnosti vrnili na svoja izhodiščna stališča, ki naj bi jih preostili in odvrili na nedavnem srečanju v Rimu.

Oba predstavnika Furlanije-Juljske krajine sta obenem obnovila svojo razpoložljivost, da Dežela spremeni mehanizme dosedanje pomoči, a postopno in v jasno odmerjenih rokih. Odločno pa nasprotujeta kakršnikoli preuranjeni pobudi, ki bi na glavo postavila dosedanje mehanizme. Tu ne gre za diferenciacijo med paketom za Trst in Gorico ter deželno zakonodajo, kot trdijo nekateri, temveč za manever, ki naj postavi pod vprašaj celotne odnose. Vsa zadeva vzbuja celo upravičen sum, da ji ne botruje samo skrb pred nelojalno konkurenco, temveč da so političnim pobudam Evropske skupnosti botrovali problemi industrijskega značaja, ki gredo preko deželnih meja. Prav zato Biasutti in Carbone poudarjata, da bi morala italijanska vlada prenehati z dosedanjim praksam občasnih in ozkonamenskih razprav in mora Evropsko skupnost prisiliti, da sprejme globalni pravilnik. Le tako bodo jasno zakoličene stvarnosti posameznih evropskih regij, da bodo vsem jasne pravice in dolžnosti, predvsem pa za podjetnike, ki poslujejo na evropskem trgu.

O tem zapletu bosta predsednik Biasutti in odbornik Carbone seznanila tisk po današnji seji odbora. Prikazala bosta tudi pobude Dežele, ki naj bi omogočile premostitev sedanjih težav.

TEHERAN — V noči na četrtek, ko je minilo 31 minut po polnoči (ob 23.01 po italijanskem času), je severovzhodne iranske pokrajine stresel močan potresni sunek. Peresce teheranske seizmografske postaje je zabeležilo tresljaje, ki so poročali o pravi katastrofi, saj so izmerili jakost 7,7 stopnje po Richterjevi lestvici, kar pomeni, da je imel sunek močno rušilno moč. Dvanajst ur kasneje se je zemlja ponovno tresla, vendar tokrat z rahlo manjšo jakostjo, ki ni presegala 6,5 točk po Richterjevi lestvici, a je bila kljub temu še vedno rušilne vrste.

Naravna katastrofa je dejansko povzročila ogromno gmotne škode in visoko število žrtev. Po prvih in nepopolnih informacijah, ki so jih posredovali uradni iranski viri, a so jih potrdili tudi zastopniki mudžahedinov v izgnanstvu, naj bi zaradi potresa izgubilo življenje več kot 10.000 prebivalcev (po izjavi iranskega predstavnika v OZN celo 25.000) pokrajin Zandžan in Džilan, ranjenih pa naj bi bilo na tisoče. Po vesteh, ki so do poznega večera kapale preko agencij, pa bi lahko število žrtev še naraslo.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Črna knjiga potresov

RIM — Prvo polletje 1990 bo ostalo zapisano v črnih knjigah naravnih katastrof kot obdobje, v katerem je prišlo do številnih hudih potresov. Včerajšnji potresni sunki, ki so povzročili toliko škode in terjali toliko žrtev v severovzhodnih iranskih pokrajinah so le zadnji dogodek, ki ga beleži mednarodna kronika.

Potresi so neizbežen sestavni del našega življenja. Premiki zemeljske skorje so namreč stalnica, beležimo pa nekatere primere, v katerih je bila narava še posebno kruta do človeštva. V tem stoletju so potresi večkrat terjali po več kot 100.000 žrtev.

Če je v kolektivnem spominu ostala neizbrisna sled potresa v San Franciscu (18. aprila 1906. leta), ker se je naravni tragediji pridružil še uničujoč požar, je bilo takratno število žrtev še sorazmerno nizko. Pot-

resni sunek jakosti 8,6 po Richterjevi lestvici je povzročil namreč 1.000 mrtvih, kar je prava malenkost, če jo primerjamo z 800.000 žrtvami potresa, ki je 28. julija 1976 prizadel Kitajsko. Kitajski pripada nezavidljiv rekord najvišjega števila žrtev nasploh, saj je 16. decembra 1920 leta umrlo 100.000 oseb, 22. maja 1927. leta pa 200.000 oseb.

V tem stoletju, ki se že nagiba h koncu so samo enkrat zabeležili sunek jakosti 8,9 stopnje po Richterjevi lestvici. Razdrilno moč zemeljskega premika so preizkusili Japonci 2. marca 1932. leta, ki jim je vsekakor uspelo zajeziiti katastrofalne učinke sunka, saj je zaradi potresa izgubilo življenje »le«
2.990 oseb. Odločno višje je bilo število žrtev potresa, ki je prizadel Tokio 1. septembra 1923. leta. Takrat so izpod ruševin japonske metropole povlekli kar 100.000 trupel.

V osmini finala svetovnega nogometnega prvenstva

Za »azzurre« Urugvaj za »modre« pa Španija

Izidi zadnjih štirih tekem prve faze so na svetovnem nogometnem prvenstvu povsem spremenili podobo parov osmine finale in postavili na glavo vsa ugibanja o tem, s kom se bo kdo srečal.

Tako bo Italija v ponedeljek igrala z neugodnim Urugvajem, ki ga do včeraj ni nihče omenjal med možnimi tekmečji »azzurre«, Jugoslovani pa se bodo v torek pomerili s Španijo. V primeru zmage bi se Italijani v četrtfinalu srečali z zmagovalcem dvoboja Irska - Romunija, Jugoslovani pa z zmagovalcem dvoboja Brazilija - Argentina.

Največja senzacija pa je ta, da se bosta v tej drugi fazi med sabo takoj spopadli reprezentanci Zvezne republike Nemčije in Nizozemske, ki so ju mnogi prištevali celo med favorite za končno zmago.

Ostala para osmine finale sta: Českoslovaška - Kostarika in Kamerun - Kolumbija.

Danes bo na mundialu prvi dan počitka.

Delegacija nove slovenske skupščine se je srečala s predstavniki slovenske manjšine v Italiji

TRST — Delegacija novoizvoljene slovenske skupščine, ki jo je vodil njen predsednik France Bučar je bila včeraj na neformalnem obisku pri predsedstvu deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine. Šlo je za ponovno vzpostavitev dobrososedskih odnosov po spremembah v Sloveniji. Delegacija sta se na prijateljskem in sproščenem sestanku dogovorili, da se bosta v razširjeni sestavi ponovno srečali meseca septembra, glavna vprašanja, o katerih naj bi razpravljali, pa bodo prevozi, turizem in ekologija. Sicer pa so na sestanku prišla do izraza še številna druga vprašanja skupnega interesa.

Delegacija slovenske skupščine (na sliki: foto Magajna) se je v popoldanskem urah na sedežu jugoslovanskega konzulata srečala s predstavništvom slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Splošna stavka bo 11. julija Prej tudi protest kovinarjev

RIM — Italija se bo ustavila 11. julija. To bo enotni odgovor sindikatov na razdrtje dogovora o premični lestvici s strani industrijcev. O splošni stavki - v bistvu je šlo le za potrditev - so se dogovorili na včerajšnjem skupnem zasedanju sindikalnih vodstev CGIL, CISL, UIL javnega in privatnega sektorja. O točnem poteku stavke se bo vodstvo sindikatov že danes dogovorilo s predstavniki posameznih kategorij, stavka pa naj bi trajala od 4 do 8 ur.

Toda že pred 11. julijem bo vsa sindikalna dejavnost v znamenju splošne pripravljenosti. Poleg splošne stavke kovinarjev, ki je napovedana za 27. junij, ko bosta v Milanu in Neaplju tudi dve veliki protestni manifestaciji, bo italijansko sindikalno gibanje preverilo tudi svojo kompaktnost. Zato za

prve dni julija pripravljajo veliko sindikalno skupščino vseh kategorij javnih uslužbencev in storitev, istočasno pa bodo vse deželne sindikalne strukture začele s politično diskusijo na zasedanjih enotnih aktivov vseh kategorij.

V zvezi s splošno stavko kovinarjev, ki predstavlja dejansko prvo konkretno reakcijo na odločitev Confindustrie, bodo že v ponedeljek pripravili tiskovno konferenco v Rimu, na kateri bodo predstavili predvsem potek obeh manifestacij v Milanu in Neaplju. Vodstvo kovinarskih sindikatov FIOM, FIM in UILM pričakuje udeležbo kovinarjev z vse Italije, njim pa naj bi se pridružili tudi drugi delavci in še posebej delavci kemične industrije, ki so za 27. junij tudi napovedali 8-urno stavko.

Nemška parlamenta dokončno priznala nemško-poljsko mejo

BONN, BERLIN — Obe Nemčiji sta včeraj v prenesenem pomenu doživljali prvi dan združitve, ko sta istočasno zasedala zahodnonemški in vzhodnonemški parlament in razpravljala o dokončnem priznanju nemško-poljske meje, kot je bila načrtovana po koncu zadnje vojne. Prvi je mejo na Odr in Nisi dokončno priznal parlament v Vzhodnem Berlinu, kjer je za to glasovalo 394 poslancev, proti jih je bilo le 6, vzdržalo pa se jih je 18. Tak izid glasovanja so z aplavzom pozdravili v parlamentu v Bonnu, kjer se je ustvarila podobna večina, čeprav so o tem vprašanju formalno glasovali šele pozno ponoči.

Pred začetkom zasedanja bundestaga je kancler Kohl govoril o novem izgledu tega dela Evrope, kjer pa bo morala nova Nemčija

skleniti celo vrsto dogovorov z vzhodnoevropskimi državami in še posebej s Poljsko. Kohl je dejal, da bo ob priznanju meje s Poljsko Nemčija tudi zahtevala zaščito pravic nemške manjšine v tej državi.

V parlamentarni razpravi je sodeloval tudi zahodnonemški zunanji minister Genscher, ki je izjavil, da je dokončna ureditev meje s Poljsko nujna za mir v Evropi. »Pri tej ureditvi pa se Nemčija ne odpoveduje ničemu, česar ni izgubila že s kriminalnim začetkom 2. svetovne vojne,« je še dejal Genscher.

Že danes pa bodo v bundestagu odobrili tudi besedilo državnega sporazuma o monetarni, gospodarski in socialni enotnosti. O izidu glasovanja ni nobenega dvoma, čeprav najbrž večina ne bo tako očitna, kot je bila včeraj.

Medtem ko partijski birokratski aparat nadaljuje ofenzivo Tudi Jelcin svetuje Gorbačovu naj se odpove partijski funkciji

MOSKVA — Tretji dan ustanovnega kongresa KP Ruske federacije so delegati predlagali izvolitev centralnega komiteja in prvega sekretarja nove partije. Osvojili so tudi posebno deklaracijo o temeljnih načelih nove KP. Njen program in ustavo (statut) naj bi sprejeli po 28. kongresu KP SZ. Zaradi ofenzive konservativne struje ne manjka ocen, da gre pravzaprav za »sankcioniranje vodstva KP SZ«. Prvi sekretar moskovske partije Prokofjev opozarja, da utegne neizvolitev Gorbačova na 28. kongresu KP SZ povzročiti težave v partiji kot v družbi v celoti.

Včeraj se je oglasil tudi Boris Jelcin, a ne v kongresni dvorani, temveč v klepetu z dopisniki. Povedal jim je ruski pregovor, da je bolje sedeti na eni kot na dveh stolicah. Pri tem je jasno mislil na Gorbačova, ki naj bi mu osebno svetloval, naj se raje posveti funkciji predsednika republike in partijo prepusti drugim.

Sodeč po razpravi na sedanjem ustanovnem kongresu je lahko vsakomur jasno, da so zagovorniki komandnega komunizma prešli v pravo ofenzivo proti Gorbačovu in perestrojki. Ob tem je nadvse zanimiv komentar vladnega glasila Izvestij, ki navaja, da je okosteneli birokratski aparat pripeljal državo v krizo, sedaj pa izkorišča ljudsko nezadovoljstvo, da svojo krivdo vali na Gorbačova.

Krščanski demokrati včeraj predstavili gospodarski program

LJUBLJANA — Vse slovenske stranke so v zadnjih dneh izredno aktivne, včeraj pa so na tiskovni konferenci prvič nastopili slovenski krščanski demokrati, ki so obrazložili podrobno izdelan "Program SKD za gospodarstvo". Predsednik ustrezne komisije Marjan Majcen (tik pred volitvami in po njih je bil večkrat omenjen kot eden izmed realnih mandatarjev za sestavo nove vlade) je poudaril, da to ni program strokovnjakov, temveč stranke in da ni program Demosa. Pri sestavljanju so izhajali iz izredno uspešnih programov nemških demokristjanov, posebej pa je citiral še vse s tem povezane papeževe enciklike.

Program temelji na človeku kot celoviti osebnosti, suverenosti slovenske republike, načelih pravičnosti in poštenja. Pri vsem tem razvijajo dosledno tržno gospodarstvo z zgolj zasebnim lastništvom, odpravljanjem samoupravljanja in doslednim vračanjem celotne lastnine, ki je bila pred leti krivično odvzeta. Zavzemajo se za takojšnje včlanjevanje Slovenije v Evropsko skupnost. Nemudoma je treba zamenjati direktorje in voditelje podjetij, ki so pripeljali slovensko gospodarstvo v stanje, v kakršnem je. Na izrecno vprašanje, kako bi to naredili, so se sklicevali na poseben zakon, ki naj bi predpisal kriterije in med drugim tudi določil, da tako odstavljeni poslovneži pet ali deset let ne bi smeli več opravljati podobne funkcije.

V celotnem programu ni besede "sindikati" in na opozorilo, da papeževe enciklike upoštevajo sindikate kot bistven sestavni del pravičnega gospodarskega sistema, so sicer pojasnili, da so na to pozabili, vendar v okviru raznih družbenih, ne pa ekonomsko-socialnih dejavnosti. Izhodišče je skratka neokorporativizem s poudarjeno vlogo države.

Veliko skrb posveča program zaposlitvi, saj se sklicuje na razna tuja predvidevanja, po katerih napovedujejo v Jugoslaviji 20-odstotno brezposelnost. Tujih vlaganj je malo. Po istih ameriških podatkih so v zadnjih letih vlagali v vzhodnoevropske države: na Madžarskem 60 odstotkov vseh sredstev, Poljskem 20%, v Bolgariji, Češki 7, v Jugoslaviji pa komaj štiri odstotke. Očitna je resna bojazen vlagateljev, da bi vlagali v državi, ki je tako politično nezanesljiva.

Zaradi tega se zavzemajo za državna vlaganja v infrastrukturo, ko bi tudi s pomočjo tujega kapitala gradili ceste in podobno. Velik pa je poudarek na drobnem gospodarstvu, katerega bi morali prek bank finančno še podpreti. Za ta program dobro ve predsednik vlade, to pa seveda ni vladni program, ker je vlada koalicijska. Očitne so izredno velike razlike med programi drugih vladnih strank, na primer programom Slovenske demokratske zveze. V tej zvezi je bila na razne načine orisana vloga Demosa kot dejanskega posrednika, pa tudi zelo rahle in neobvezujoče povezave med vladnimi strankami.

Točno ob isti uri je v bivših prostorih SZDL potekala tiskovna konferenca Slovenske demokratične zveze, ki bo v soboto in nedeljo imela svoj redni kongres. O programu in organizaciji zasedanja je govoril predsednik Humbert Požarnik. Krajša in mestoma ostra polemika se je razpletla med novinarji in predsedujočim v zvezi z izjavami pravosodnega ministra Rajka Pirnata, ki je v skupščini vzel besedo delegatu JLA in torej ni dovolil, da bi v slovenskem parlamentu lahko uporabljal svojo materinščino. Predsedujoči je zagovarjal Pirnatovo stališče, češ da je legitimno in v skladu s pravilnikom, da pa so bili bralci napačno obveščeni. Glede protestov zamejcev je bil mnenja, da je protestiral samo del in da so bili zamejci neopolno informirani. Proti takšni razlagi obveščanja so nekateri časnikarji protestirali.

Aktivna je tudi ZKS - Stranka demokratične prenovе, ki ima kar po vrsti konference svojih občinskih aktivov. Uradnih podatkov še ni, vendar pravijo, da se povsod zbere najmanj po sto članov in da z vseh koncev prihaja po 20 do 30 odstotkov novih prijavitelj, kar potrjuje ocene, da bo imela stranka tudi po temeljiti reorganizaciji 25 do 30 tisoč članov.

Liberalci so končali priprave na konferenco, ki bo v torek, ko bo ZSM - Liberalna stranka izvolila novo vodstvo. Po vseh napovedih bodo za predsednika ponovno izvolili Jožeta Školca, vodstvo pa bodo precej spremenili.

BOGO SAMSA

Problem Kosova spet pogojuje razpravo o novi srbski ustavi

LJUBLJANA — Beograjska "Politika" poroča, da bo srbski predsednik Slobodan Milošević v ponedeljek, 25. junija, prebral na izrednem zasedanju republiške skupščine osnutek nove srbske ustave. S tem se bo tudi formalno pričel postopek sprejemanja nove ustave, kar pa je bistveno sporno vprašanje med sedanjo srbsko oblastjo in alternativo, ki zahteva, da je treba najprej razpisati in izvesti svobodne in demokratične volitve, demokratično izbrani srbski parlament pa naj napiše novo srbsko ustavo.

O tem vprašanju zdaj poteka v Srbiji izredno ostra in vedno bolj zagrizena polemika, ki je zajela predvsem sredstva množičnega obveščanja. Niso se še polegile debate o zadnjem mitingu opozicijskih strank in predvsem pretepanju vidnih predstavnikov, književnikov in umetnikov. Uvedli so preiskavo, v uradnem sporočilu sicer že vnaprej namigujejo, da je policija najbrž imela prav, toda že ta vest je zanimiva in značilna.

Hkrati vsa srbska sredstva množičnega obveščanja obdolžujejo opozicijo, da je veleizdajalska, da je spodkopala srbsko "slogo",

ustvarjeno pod Miloševićevim vodstvom, in da objektivno pomaga albanskim iredentistom in separatistom, ki hočejo "Kosovo republiko".

Od vseh dosežkov srbskega partijskega vodstva ni namreč ostalo nič. Gospodarstvo je v hudi krizi, partijsko vodstvo in celo naziv komunisti so že skoraj postali psovka. Zdaj se skrivajo za socialistično oznako in fiktivnim združevanjem s socialistično zvezo, ki naj utrdi toliko čaščno enotnost, "jedinstvo". V ta okvir spada tudi priključitev Kosova, katere zadnji akt naj bi bil narejen z novo srbsko ustavo, ki bi še formalno odpravila obe pokrajini: Kosovo in Vojvodino.

Toda na Kosovu se upirajo že vsi Albanci, celo tisti, ki jih je uradna srbska politika nazivala "pošteni". Kosovska skupščina je zasedala dva dni. Po srbskem nalogu bi morala razpravljati o ustavnih spremembah in se načelno izreči za novo srbsko ustavo. Vsi albanski poslanci so se uprli in zahtevajo, da steče ustavna razprava, toda na dnevni red postavljajo preklic ustavnih sprememb, ki so jih

pod okriljem topov, ob množičnem pretepanju in izolacijah sprejeli lani, ko so združevali Kosovo in Srbijo.

Poslanci so očitno pod vplivom albanske alternative, srbski organi oblasti se razkrajajo, obe politični organizaciji, komunistična partija pod vodstvom Rahmana Morine in SZDL pod skrajnim srbskim nacionalistom Zivoradam Igičem ne pomenita nič več in tudi fiktivno združevanje je prazno.

Dvodnevno zasedanje skupščine je potekalo na značilen način, ko je predsedujoči Srb vztrajal pri tem, da se razpravlja o novi srbski ustavi, albanski poslanci pa so zahtevali popravke sedanje ustave. Razcepljenost je popolna, kaos nepopisen, toda ozračje je hkrati izredno napeto in vse možnosti so odprte. Če zmaga srbska alternativa, bi to pomenilo, da bi bili na Kosovu poslanci dveh vrst: iz kosovske albanske in kosovske srbske alternative, v nobenem primeru pa sedanja Miloševićeva partija in SZDL ne bi dobili skoraj nič, kot že sedaj nimata prave politične moči.

B. S.

V zvezni skupščini o odlaganju odpadkov

BEOGRAD — Včerajšnja razprava o odlaganju radioaktivnih odpadkov v komisiji skupščine SFRJ za varstvo človekovega okolja je pokazala vso zapletenost tega področja. Skratka, problem tajnega odlaganja teh snovi še zmeraj ni rešen, prav tako kot še niso znani ukrepi, ki jih izvajajo na tem področju. Predsednik komisije Brana Crnčević je celo izrazil prepričanje, da je skupščina glede teh težav še bolj nemočna, kot glede nekaterih drugih.

Udeleženci razprave so ZIS zamerili, ker jim je postal poročilo izpred dveh let. Nekateri so menili, da je to »resnični dokaz stanja na tem področju«, kar pomeni, da v tem času niso storili ničesar za izboljšanje stanja. Tej oceni je nasprotoval Tone Anderlič, ki je povedal, da je skupščina Slovenije »odšla mnogo dlje pri reševanju teh težav od podatkov v poročilu«.

Ker Anderlič ni reagiral na oceno predsednika komisije, da v Jugoslaviji ni ustreznih rešitev za skladiščenje jedrskih odpadkov in da so nekatere od njih šele v fazi predlogov, je ostal veljaven sklep komisije, da je treba zvezni vladi predlagati, naj kar se da pospeši zakonsko urejanje tega področja. Za to se morajo še posebej zavzeti pristojne strokovne institucije.

JE Krško? Neobhodno potrebna za elektrogospodarstvo Hrvaške

ZAGREB — Jedrske elektrarne Krško ne moremo zapreti dokler se ne bomo natančno dogovorili, kako nadomestiti električno energijo. Ob tem je treba upoštevati, da smo v nuklearno vložili veliko sredstev, še posebej pomembno pa je, da je v njej zelo zanesljiva tehnologija. Elektrarna je veliko varnejša kot nekatere druge nuklearne v bližini naših meja v sosednjih državah, je izjavil predsednik izvršnega zbora sabora Hrvaške Stjepan Mesić ob obisku v kolektivu Elektrogospodarstva Hrvaške. Predsednik poslovnega odbora skupnosti elektrogospodarskih organizacij Hrvaške Vojislav Roksančić je dodal, da bi z zaprtjem nuklearne Krško prišlo do hudih motenj v oskrbi z električno energijo. Hrvaško elektrogospodarstvo za zdaj navkljub težavam uspešno oskrbuje prebivalstvo. Velike gospodarske in finančne težave, še posebej izgube in nelikvid-

nost, pa tudi pre nizke cene pa v marsičem zavirajo razvoj.

Mesić je poudaril, da bi Hrvaška s preusmeritvijo na plin lahko veliko dosegla, saj so odkrili velika nahajališča. Vlada bo storila vse, da bi s kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi ustrezno rešila to vprašanje. Pri tem ima v mislih tudi odpiranje možnosti za vlaganje tujega kapitala, tako na temelju skupnih podjetij kot koncesij.

Predsednik republiškega komiteja za energetiko, industrijo, rudarstvo in obrtništvo dr. Božo Udovičić pa je dejal, da iz saborske procedure umikajo napovedani zakon o elektrogospodarstvu in pripravljajo osnutek novega. Komite bo izdelal tudi novo strategijo energetskega razvoja republike. Na nove temelje pa bo treba postaviti tudi odnose dveh velikih sistemov - INA in Elektrogospodarstva. Omogočiti ji treba tudi nadaljevanje gradnje termoelektrarne Plomin. (dn)

● Katastrofalen potres je razdejal Iran

Fotografski posnetek poročila o potresu s popoldanskega dnevnika iranske televizije (Telefoto AP)

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Epicenter potresa je bil v kraju Dajalman, približno 200 kilometrov severovzhodno od Teherana in le 70 kilometrov od iranske obale na Kaspijskem morju. Obe pokrajini krijeta približno 50.000 kvadratnih kilometrov najrodovitnejše iranske zemlje, na kateri uspevata predvsem riž in tobak. Prav zaradi tega sta to tudi najbolj gosto naseljeni območji države, saj živi tu kar 142 prebivalcev na kvadratni kilometer.

Iran je znano potresno območje, saj beležijo v državi tudi po dva močna potresa na leto, vendar je bil nočni sunek najmočnejši pokazatelj zemeljskih premikov po 16. septembru 1978, leta, ko je potres v vzhodni pokrajini Horasan terjal 25.000 žrtev. Tudi tokrat je število domnevnih žrtev že izredno visoko, čeprav so reševalne ekipe šele na začetku svojega trdega dela. Ko se je zemlja prvič stresla je bila sicer že noč, vendar večina prebivalstva ni še legla k počitku, ker so po televiziji oddajali ponovitve neke nogometne tekme svetovnega prvenstva.

Sunek je bil tako močan, da so bila nekatera mesta in vasi popolnoma porušena. Tako na primer mesto Ab-Bar, v katerem naj bi umrlo 1.000 oseb. Informacije, ki prihajajo s prizadetega območja so izredno skromne.

Potres je prekinil dober del telefonskih povezav, prizadeto območje, na katerem živi več kot štiri milijone Irancev, pa je ostalo brez elektrike. Iranski televizijski dnevnik je posredoval nekaj posnetkov, za katere se pravzaprav ne ve, kje in kdaj so jih posneli, vendar so dovolj zgovoren pokazatelj prave tragedije. Poslopja, za katere sklepamo lahko, da so bile večnadstropne hiše, so le kupi ruševin. Po prvih informacijah, naj bi največ škod utrpeli prav v večjih mestih, to je v obalnem mestu Rašt, ki je tudi upravno središče pokrajine Džilan in v katerem živi približno 200.000 prebivalcev, v največjem mestu Zandžana Kazvinu ter v Zandžanu, ki je glavno mesto istoimenske pokrajine. Potres naj bi pustil svojo razdiralno sled tudi v mestih Astanah Ašfarfijeh, Lahidžan, Langroud, Roudbar, Mandžil in Loušan, skratka na celotnem območju, ki

gre od iransko-azerbajdžanske meje in Kaspijskega morja do rodovitnih nižin, ki segajo do Teherana.

Iranski predsednik Rafsandžani je proglasil tri dni državnega žalovanja, obenem pa je v televizijskem programu pozval vse državljane, naj prisločijo na pomoč prizadetim prebivalcem. Prvo pomoč so uredili s pomočjo helikopterjev. Iz Teherana so že v nočnih urah odpotovale prve reševalne ekipe, težave pa so nastopile, ko se je v poznem jutru zemlja ponovno stresla. Prebivalstvo, ki se je izognilo prvemu katastrofalnemu sunku se je namreč gnetlo na ulicah, kjer so bili reševalci že na delu.

V akcijo so že stopile tudi mednarodne organizacije. OZN je prva poskrbela za posredovanje podatkov o žrtvah, Francoski zunanji minister pa je sporočil iranskemu kolegu Velajati-ju, da bo Francija nudila Iranecem vso potrebno humanitarno pomoč. Tudi Američani so sporočili Iranu, da bodo prisločili na pomoč državi v stiski, če bo iranska vlada uradno prosila za pomoč ZDA.

Po »zamrznitvi« dosedanjega dialoga s PLO

Ameriški sklep bo škodil miru

WASHINGTON — Predvčerajšnji sklep ameriškega predsednika Busha, ki je »zamrznil« pred 18 meseci vzpostavljeni dialog s PLO, je povzročil obsodbe ali vsaj pomisleke v svetu. Skoraj nihče ne verjame, da so dialog zamrznili, ker Jaser Arafat ni obsodil spodbilega desanta Abu Abasovih fedainov. V teh 18 mesecih je bilo več podobnih poskusov, washingtonska administracija pa je bila previdnejša. Nič čudnega torej, da nekateri že ocenjuje ameriško pobudo, kot podporo Šamirjevi desničarski vladi. Toliko bolj, ker je CIA baje ugotovila, da PLO ni bila obveščena o zadnjem spodbilem izkrcaju Abu Abasovih borcev.

Da se je Bush prenaglil, se zaveda tudi ameriški državni tajnik Baker, ki je včeraj opozoril Izrael, da brez PLO ne bo miru na Bliznjem

vzhodu. Baker je priznal, da bo Bushev sklep ošibil pozicijo Jaserja Arafata in vseh zmernih arabskih sil, je pa takoj dodal, da sklep ni dokončen. Dialog bi lahko »odmrznili«, če bi Jaser Arafat odločneje obsodil spodbilete desant.

Reakcije v palestinskih in arabskih krogih dokazujejo, da so Bakerjeve bojazni upravičene. PLO je že sporočila, da bo to dalo novega zagona skrajnežem v palestinskih vrstah. Arabska liga je obsodila ameriški sklep, prav tako vse arabske države. Še najbolj ogorčeni sta Egipt in Savdska Arabija, ki ugotavljata, da jim je Washington napravl medvedjo uslugo.

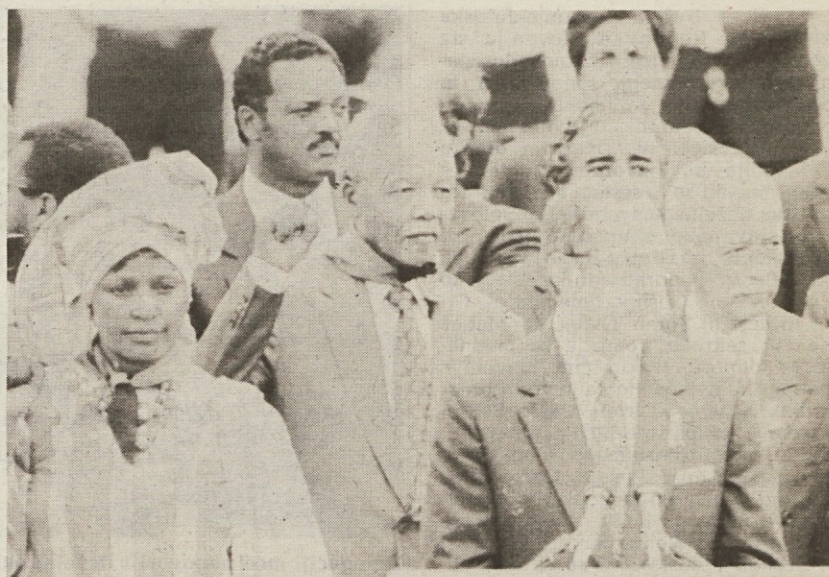
Obžalovanje ob ameriškem sklepu so izrazile tudi italijanske vladne stranke razen republikancev, z ameriško pobudo pa se ne strinjajo niti v Franciji.

Bush ne bo umaknil gospodarskih sankcij proti Pretoriji

Triumf za Nelsona Mandelo med njegovim obiskom v ZDA

NEW YORK — Nelson Mandela je utrujen, tako da bodo organizatorji njegovega obiska v ZDA omilili prenasiten program. Legendarni voditelj ANC (African National Congress) je s svojimi 72 leti, od katerih je več kot 27 prebil v zaporu, rahlega zdravja, za seboj ima operacijo na prostati in mehurju ter kronično tuberkulozo. Da bi bila mera polna, je Nelson Mandela že devet tednov na obiskih širom Afrike, Evrope in Amerike. To se mu je bralo tudi na obrazu ob prihodu na newyorško letališče (telefoto AP).

Mandela je v New Yorku požel izreden uspeh, saj so ga sprejeli kot državnika, za ljudstvo pa je postal »sodobni Mojzes«. Parada po Manhattnu je stala 2,5 milijarde lir, ki jih bodo krili iz ameriške zvezne blagajne. Bush se je še pred srečanjem z Mandelo odzval njegovemu pozivu, naj ZDA nadaljujejo s sankcijami, dokler ne bo Pretoria odpravila apartheida.

Odkrili do sedaj neznano vrsto opic

V brazilskem pragozdu so biologi odkrili novo, za sedaj še nepoznano vrsto opice, ki jo odlikuje dolg rep in levja griva. Velika je približno kot verveca in ima zlat in črn kožušek (Telefoto AP)

Na procesu proti Vitu Cianciminu so zaslišali profesorico Eldo Pucci

PALERMO — Na palermem sodišču se nadaljuje proces proti Vitu Cianciminu in drugim nekdanjim županom, ki so obtoženi izkoriščanja javne funkcije v zasebne namene. Včeraj so preiskovalci zaslišali še enega bivšega palermškega župana, gospo Eldo Pucci.

Slednja je pristala tudi na daljši razgovor z novinarji, ker je želela posredovati virom javnega obveščanja nekaj temeljnih točk svojega pričevanja. Tako je na primer dejala, da se je odrekla kandidaturi na letošnjih majskih upravnih volitvah, ker so ji grozili s smrtjo. Profesorica Pucci naj bi telefoniral neznanec, ki sicer ni govoril z njo, ampak je sporočilo pustil kar hišni pomočnici. Ženska, ki je dvignila slušalko, je rekla, naj gospa Pucci nikar ne kandidira, saj bo sicer njeno stanovanje, prizorišče bombnega atentata, v zrak pa naj ne bi skočila le hiša pač pa tudi profesorica Pucci.

Glede na to, da so prav pred nedavnim zagrešili atentat proti njeni vili v kraju Piana degli Albanesi, se je gospa odrekla kandidaturi.

Bivša palermška županja ni nikoli imela lahkega življenja. Večkrat so ji že grozili s smrtjo, mnogi pa naj bi ji metali polena pod noge, ker ni pristajala na »prijateljsko« reševanje nekaterih vprašanj v zvezi z investicijami javnega denarja. Gospa Pucci je novinarjem dejala tudi, da je njen občinski odbor zašel v krizo, ker ni hotela kloniti pritiskom, ki so jih izvajali Cianciminov prijatelji. Sam Vito Ciancimino se je javil gospe Pucci in jo povabil na razgovor, češ da ima on veliko upravnih izkušenj in bi ji zato zelo rad pomagal. Gospa Pucci mu je menda odgovorila »ne, hvala«, to pa naj bi bilo več kot dovolj za Ciancimina in njegove sodelavce.

Kljub temu naj bi Ciancimino še enkrat poskusil prodreti do Puccijeve in sicer preko svojega »glasnika«, odbornika PSDI Giacomura Murane. Odbornik je v bistvu obnovil Cianciminov govor in je bil tudi sam deležen negativnega odgovora. Preiskovalci so že zaslišali odbornika PSDI, vendar je slednji rekel, da se gospa laže, saj nista nikoli govorila.

Gospa Pucci je med pričevanjem menda rekla tudi, da se je osebno angažirala v boju proti zasebnim igram z javnim denarjem. Gre predvsem za primere sumljivih zakupov, ki so odžirali večino denarja, namenjenega za družbenokoristna dela.

Preiskovalci so zastavili nekaj vprašanj v zvezi z zakupi tudi nekdanji občinski svetovalki Simoni Mafai, ki je navedla nekaj zanimivih podatkov v zvezi s kratko delovno dobo župana Insalaca, ki so ga umorili, ker se je uprl izkrivljeni logiki zakupov.

Iran ni prebavil filmske satire

NEW YORK — *Iranske oblasti so dokaj občutljive na satiro. Pred leti so zagale vik in krik zaradi hudomušne trojice Marchesini-Solenghi-Lopez in posegle celo pri italijanski vladi, tokrat pa so se po diplomatski poti spravile nad Turčijo, ki je zagrešila usodno napako, da je predvajala film bratov Zucker The Naked Gun.*

V norem filmu bratov Zucker nastopa nekaj svetovnih veljakov, med katerimi tudi pokojni Homeini in kraljica Elizabeta. Ko so Davidu Zuckerju sporočili iranski izpad, se je režiser posmejal in dejal, da ga sploh ne moti, ker ni dobil nikakršnih protestnih izjav s strani britanske kronane glave, Idija Amina in Gadafija...

Midway zaplula v Tokijski zaliv

TOKIO — Dva mrtva in šestnajst ranjenih, med katerimi šest težje je dokončni obračun požara in dveh eksplozij na krovu ameriške letalonosilke Midway, ki se je nahajala v Tišem oceanu severovzhodno od polotoka Čiba.

Stara letalonosilka je včeraj spustila sidro v svojem japonskem oporišču Jokusuka v Tokijski zalivu. Na kasnejši tiskovni konferenci so odgovorili zavrnilo vesti, da sta eksplodirali katapult. Do požara naj bi prišlo v skladišču rezervnih delov, trajal pa je kar 12 ur. Pojasnila niso zadovoljila, tako da je sedaj vsa zadeva še bolj zažgana. Vsekakor pa je jasno le dejstvo, da bodo Midway predčasno »upokojili«.

Ugrabitev male Adriane režirale nevarne osebe

PAOLA (COSENZA) — Preiskovalci, ki se ukvarjajo s primerom Adriane Benedette Roccia, so zaslišali vse tri polnoletne osebe vpletene v afero. Tako starši male deklice kot družinska prijateljica Angelina Nappa so odločno zavrnilo sleherno obtožbo, preiskovalci pa so, dejali, da je kar presenetljivo, kako zaslišanci nočejo priznati niti najbolj jasnih okoliščin.

Namestnik državnega pravdnika sodišča v Paoli Luigi Belvedere je dejal, da že iščejo tri osebe, ki naj bi režirale »odkup« male Adriane Benedette. Po mnenju preiskovalcev, naj bi bile te osebe nevarne, zato je razumljiv tudi vztrajni molk treh aretirancev. Trojica je menda pričevala Ferruccio Roccio in njegovo ženo Anno, da prodaja otroka. Po nekaterih elementih, s katerimi se razpolagajo preiskovalci, bi lahko bila deklica sedaj kje v tujini ali morda v Severni Italiji, v pričakovanju, da se položaj umiri. Sele nato naj bi novi »starši« prepeljali deklico domov. Lov na vrh organizacije se vsekakor nadaljuje.

Redovnice ostanejo v Auschwitzu

AUSCHWITZ — Zadeva s preselitvijo katoliških redovnic s področja nekdanjega uničevalnega taborišča v Auschwitzu se je spet zapletla. Redovnice bi se namreč konec prihodnjega leta morale preseliti v samostan, ki bi ga zgradili kakih 500 metrov stran od taborišča, kjer bi morali postaviti tudi študijski center o holokavstu in nacional-socialistični ideologiji (center bi morali voditi ortodoksní Židje), poleg tega pa bi morali tam zgraditi tudi manjši gostinski objekt za obiskovalce.

Sedaj se je postavil problem zemljišča, ki je last poljskih zasebnikov, ki pa ga niso pripravljeni prodati. Za celotni kompleks so za sedaj postavili le temeljni kamen, nakar je vse zamrlo in ni izključeno, da v bližnji bodočnosti spet pride do protestov Židov proti prisotnosti redovnic na kraju, kjer so nacisti zverinsko pobili na sto tisoče Židov.

Do protestov je že prišlo pred časom, ko so Židje zahtevali takojšnjo izselitev redovnic. Takrat so grobo in žaljivo posegli poljski kmetje, češ da branijo redovnice in so z manifestanti hoteli fizično obračunati.

Napetost na meji z Grčijo škodi Jugoslaviji in njenemu približevanju k Evropi

ne popušča srbski pritisk nanje, da bi le odkriteje sprejeli srbsko politiko. Z druge strani pa je rezultanta tega stanja v tem, da Grki še kako dobro vedo o majavem političnem in gospodarskem položaju v južnih predelih Jugoslaviji, kar jim je dobrodošlo tako pri odgovorih, kakor tudi pri iniciativah v zvezi z odnosi s to deželo. V sami Grčiji pa so še nedavno izšli iz dolge ustavne in vladne krize.

Ukrepi na jugoslovansko-grški meji so grška pobuda, grške zahteve, da bi jim jugoslovanske oblasti povečale za več tisoč (kar 40 tisoč) števil dovolilnic za grški tovarni promet skozi Jugoslavijo, so prav tako del teh okoliščin. Dovolilnice pa so, kakor je razumljivo, zgolj fasada. Te dni »bruhajo« med dvema deželama še druge zgodovinske nevšečnosti, med njimi zlasti tista o jugoslovanski pomoči Markosovim partizanom po drugi svetovni vojni (čemu se je upirala Sovjetska zveza) in podobni dogodki, ki da razkrivajo kronično jugoslovansko vmešavanje v grške notranje zadeve.

Seveda je v takih primerih najbolj nevarno prevladovanje čustev, ki kajpak preprečuje trezen pristop. Stanje na meji med Jugoslavijo in Grčijo škodi obema deželama. Grki kajpak ne ostajajo križem rok in so svojo protijugoslovansko operacijo pričeli razvijati tudi v evropski sferi. Vemo, da so bilo tik pred zdajci soglasje Evropske komisije (dejansko, vlade v Evropskem svetu) z jugoslovanskim predlogom, da bi Jugoslaviji dali več kot milijardo dolarjev kreditov (predvsem za prometno infrastrukturo); predlog so načelno tudi sprejeli, vendar so ga »zaradi dopolnjevanja«, in na grško pobudo, evropski zunanji ministri spet poslali veleposlanikom v dodatno preučitev.

Kajpak je to očitno zavlačevanje. Del programa »Phare« za Jugoslavijo je bil namreč že temeljito pregledan in pripravljen za podpis. Zanimivo je, da so zdaj Grki edini, ki mečejo polena pod noge jugoslovanskim težnjam za hitrejši vstop v Evropsko skupnost. To je Jugoslovonom še pred dvema tednoma potrdil tudi glavni komisar evropske komisije Abel Matutes, ko je bil na obisku v

Beogradu. Program Phare zadeva »izredno pomoč« deželam vzhodne in srednje Evrope: med slednjimi je tudi Jugoslavija, ki so jo zadnje čase priznali celo tako rekoč trojno prednost: da bo kmalu pridružen član Evropske skupnosti, da je sestavni del sredozemskega bazena in pa aktiven dejavnik v evropskem regionalnem združevanju.

Toda Grkom je uspelo; Jugoslavija bo morala vnovič nekoliko počakati. Jugoslavija sicer kaže najširše namene, da bi popravila odnose z Grki. Prehod čez jugoslovansko-grško mejo naj bi bil kar najbolj preprost (tudi po zadnjih predlogih Lončarja). Položaj je tako napet, da nobeno taktiliziranje ne pride več v poštev. Resnično so potrebni pogovori, dogovor, da se mahoma prične dialog, ki ga Jugoslavija konec koncev iskreno ponuja.

Napetost na jugoslovansko-grški meji je kajpak tudi coka v pripravah za drugo helsinško konferenco, ki naj bi še bolj zblížala tako države kakor narode v Evropi. In spet obuja spomine in ugibanja o tem, ali je Balkan res še vedno sod smodnika. Nesoglasja na jugu Balkana so dejansko stvar samokritične presoje svojega ravnanja pri obeh dezelah, se pravi zvesti, da ne gre samo za odnose med Jugoslavijo in Grčijo, marveč za novo klimo, ki naj bi jo ustvarili v vsej Evropi.

MIRO KOCJAN

Delegacija novoizvoljene slovenske skupščine včeraj na neformalnem obisku v Trstu

Z gledanjem na Evropo regij in narodov srečanje med člani skupščin F-JK in RS

TRST — Dežela Furlanija-Juljska krajina in Republika Slovenija sta včeraj v Trstu potrdili važnost dosedanjega medsebojnega sodelovanja in postavili osnove za nadaljnje tvorne odnose. V našem mestu je bila namreč včeraj na sicer neformalnem obisku delegacija novoizvoljene slovenske skupščine, ki se je sestala s člani predsedstva deželne sveta F-JK. Delegacija slovenske skupščine je vodil predsednik dr. France Bučar, v njej pa sta bila še podpredsednika Vitograd Pukl in Vane Gošnik, delegata dr. Ciril Ribičič in Zoran Thaler ter Matjaž Kavčič, sekretar komisije za mednarodne odnose v skupščini Slovenije. Italijansko delegacijo pa je vodil predsednik deželne sveta Paolo Solimbergo, v njej pa so bili še podpredsednica De Piero Barbina ter člani predsedstva B. Lepre, Piccoli, Cecovini in Coiro. Pogovorom je sledil tudi deželni svetovalec zelenih smejočega se sonca Andrea Wehrenfennig.

Deželni predstavniki so se tako seznanili z novo slovensko stvarnostjo oziroma z novimi odnosi v slovenskem parlamentu, ki je bil izvoljen na prvih svobodnih volitvah. Delegaciji sta se vsekakor domenili, da se bosta v razširjeni sestavi (sodelovali bodo tudi načelniki svetovalskih skupin) ponovno srečali nekje v drugi polovici meseca septembra. Na dnevnem redu bodo v glavnem razpravljali o treh vprašanjih: o prevozi, o turizmu in o ekologiji.

V svojem nagovoru je predsednik Solimbergo najprej voščil predsedniku Bučarju in celotni slovenski skupščini za konstruktivno delo, ki ga začenja opravljati na zakonodajni ravni, da bi zagotovili socio-ekonomski razvoj delavnemu slovenskemu narodu, nato pa poudaril vlogo naše dežele v okviru sodelovanja med dvema evropskima prostoroma in plodne odnose z obmejnimi deželami, med katerimi je Slovenija na enem od prvih mest. Slovenija in F-JK bosta tudi imeli važno vlogo v novi Evropi in prav ti deželi, sta skupaj s Koroško, je dodal Solimbergo,

Delegaciji med pogovori v deželni palači na Trgu Oberdan (foto Križmančič)

najbolj pripravljeni na Evropo, ki nas čaka.

Izrazil je torej pripravljenost za nadaljnje sodelovanje na vseh možnih ravneh, kar je predsednik slovenske skupščine, in za njim pozneje tudi ostali člani obeh delegacij, z veseljem sprejel. Bučar je predvsem govoril o novi Evropi, ki po njegovih besedah pomeni tudi drugačno notranje preoblikovanje tvorbe, ki jo imenujemo Evropa. To pa pomeni, da je potreben nov pristop k temu sodelovanju med regijami. Poudaril je še, da nova Evropa ni samo zapadna Evropa, ampak Evropa, ki gre od Atlantika do Uralov. Pri oblikovanju te nove tvorbe, je z zadovoljstvom ugotavljal, da je Slovenija z zaznavanjem procesa, ki se je komaj začenjal na Vzhodu, naredila pionirsko delo s svojimi notranjimi spremembami. Zato mora sedaj dati zgled in osnovo za to novo Evropo, je ob koncu še poudaril Bučar.

Pogovor, ki je potekal v prijateljskem in sproščenem vzdušju, se je

nato razvil okrog številnih vprašanj skupnega interesa, glede katerih bi lahko F-JK in Slovenija našli primerne oblike sodelovanja. O pomenu ženske problematike in vključevanju žensk v socialno in politično življenje sta spregovorili deželni svetovalki Piccoli in De Piero Barbina, ki je še podčrtala važnost vprašanja miru v tem delu Evrope. Slovenski sogovorniki so se strinjali z važnostjo teh vprašanj in nakazali nekaj možnih oblik sodelovanja. Na predlog svetovalke De Piero Barbina naj bi prišlo do srečanja med izvoljenimi predstavnicami obeh skupščin, na katerih pa naj ne bi govorili le o ženski problematiki, ampak tudi o drugih vprašanjih, ki zadevajo ta prostor. Predlog sta oba predstavnika osvojila.

O vprašanjih kulture, umetnosti in literature, ki so velikega pomena za povezovanje v tem prostoru sta govorila svetovalec Cecovini in B. Lepre. Slednji pa se je zaustavil predvsem ob vprašanju deželnih avtonomij in nji-

hove važnosti pri ustvarjanju nove Evrope. Svoja razmišljanja je razvil okrog dogajanj na Vzhodu in pristavil, da je to vprašanje tudi problem nas vseh. Zavzel se je vsekakor za Evropo dežel in ne držav, ki naj zagovarja interese posameznih regij. Koncept o Evropi regij in narodov je podprl tudi podpredsednik slovenske skupščine Pukl. Skupščinski delegat Thaler, sicer namestnik predsednika RK za mednarodno sodelovanje, je prvi spregovoril o manjšinski problematiki in predstavnik F-JK seznanil, kako je v Sloveniji urejeno to vprašanje, s katerim so zelo zadovoljni. Izrazil je željo, da bi se tudi v sosednjih deželah, kjer živijo Slovenci, približali slovenskemu standardu. Govoril je tudi o novi slovenski zunanji politiki, ki stremi po čimvečji samostojnosti in čimhitrejšem vključevanju v razne evropske organizme.

Eden od skupnih interesov, ki lahko tesneje povežeta F-JK in Slovenijo je tudi reševanje vprašanja zaštite manjšin, ki živijo na tem teritoriju. To je odločno poudaril dr. Ciril Ribičič, vodilni predstavnik ZK-Stranke demokratične prenov, ki je med drugim dejal, da ima Slovenija interes za uresničevanje pravic Slovencev, ki živijo v tujini, kakor tudi nosi odgovornost za pravice, ki jih ima italijanska manjšina v Sloveniji. Skupščinski delegat je nato navedel še nekaj problemov skupnega interesa. Podpredsednik slovenske skupščine Gošnik, sicer predstavnik zelenih, je med drugim navedel vrsto vprašanj ekološkega značaja, ki terjajo skupno sodelovanje. Gostitelj je tudi seznanil, da slovenska vlada že pripravlja načrt za zapiranje JE Krško, do katere naj bi prišlo do leta '95 in da je Hrvaška že sklenila, da bo ustavila dela pri gradnji termoelektrarne Plumin 2.

Navrženih je bilo torej veliko problemov, o katerih se bosta delegaciji v razširjeni sestavi, kot že rečeno, ponovno pogovarjali meseca septembra.

ALEKSANDER SIRK

Koroški glavar Jörg Haider ponovno grozi Slovincem!

Jörg Haider

CELOVEC — Nov zaplet v zvezi z uresničitvijo javne dvojezične ljudske šole v Celovcu in dvojezične trgovske akademije: potem ko se je štajerska OVP zoperstavila osnutku ustavnega zakona o manjšinskem šolstvu v Avstriji, je ponovno stopil na plan koroški deželni glavar Haider. Haider je v tej zvezi takoj spet zagrozil, da mora kakršnakoli šolska ureditev veljati za vse narodne skupnosti v Avstriji, če ne, Koroška ne bo sodelovala...

S to napovedjo pa je povezal kar z grožnjo: »Vse je torej spet odprto, zakon za naslednje šolsko leto ne bo še dosegel veljave, torej tudi javne dvojezične ljudske šole v Celovcu in dvojezične trgovske akademije ne bo. Ustavili bomo vse priprave!«

Jasno, da je sprožil s to napovedjo val protestov. Zveza slovenskih organizacij v tiskovni izjavi primerja Haiderjevo napoved z izsiljevanjem in ugotavlja, da očitno že vodi volilni boj na hrbtu manjšine, hkrati »pa da prezira tudi zakonska določila. Ustavno sodišče je namreč razsodilo, da je treba člen 7 državne pogodbe neposredno izvajati. To velja tudi za javno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu. Če te ne bodo uresničili z začetkom naslednjega šolskega leta je treba računati z ustreznimi tožbami pri pristojnih sodiščih.« V zadevi dvojezične trgovske akademije pa ZSO zahteva, da zvezna vlada nemudoma uredi vse kar, je potrebno za brezhiben pouk z začetkom šolskega leta 1990/91.

Tudi Narodni svet koroških Slovencev je protestiral proti nameram deželne vlade, da zavleče izpolnitev novele manjšinskega šolstva. Tajnik Pipp je izjavil, da »so provincialni politični strategji ponovno pokazali svoj pravi obraz«, ter da jim »beg iz desnega kota s tem sklepom ni uspel.« Napoved Haiderja, ki je sporočil javnosti tudi tozadevni sklep deželne vlade, pa so kritizirali tudi koroški zeleni, v imenu katerih je deželna predsednica Ingrid Zablatnik očitno predvsem tudi namestniku deželnega glavarja Ambrozju (SPO), da »je zanj očitno razsodba ustavnega sodišča manj relativna kot lojalnost do Haiderja.«

ANDREJ MOHAR

Oster protest svetovalca Brezigarja

TRST — Deželni svetovalec Slovenske skupnosti je ostro protestiral v zvezi z izbiro delegacije deželne sveta F-JK, ki se je včeraj v Trstu srečala z zastopniki novoizvoljene slovenske skupščine. Protestiral je v pismu predsedniku deželne sveta Solimbergu, v katerem med drugim pravi, da je o obisku slovenske delegacije izvedel samo iz jugoslovanskega tiska. Svetovalec Brezigar z obžalovanjem jemlje na znanje, da se je spremenila dosedanja praksa, ko so bili na podobna srečanja povabljeni tudi načelniki svetovalskih skupin. Po mnenju predstavnika SSK pa gre za širši problem, saj je šlo za prvi obisk predsednika demokratično izvoljene slovenske skupščine in da je bila dosedanja praksa spremenjena prav ob tej priložnosti, kar bi po njegovi oceni lahko šlo za politično izbiro, da bi pač zmanjšali pomen zadnjih dogodkov v Sloveniji. Brezigar tudi obžaluje in se čuti užaljenega, ker mu taka izbira predsednika deželne sveta onemogoča, da bi tudi uradno pozdravil predsednika Bučarja v slovenskem jeziku. Glede na precedens, dodaja svetovalec SSK v tiskovnem sporočilu, ne bi želel misliti, da bi prav ta aspekt odločilno vplival na izključitev naše stranke s teh pogovorov. Brezigar še dodaja, da je zahteval spremembo programa obiska slovenske delegacije, ki pa ni bila sprejeta.

Bučar: Na pogovorih z Italijo najti prostor za mnenje manjšine

TRST — Delegacija slovenske skupščine pod vodstvom predsednika dr. Franceta Bučarja je včeraj popoldne v prostorih jugoslovanskega generalnega konzulata v Trstu sprejela tudi predstavništvo Slovencev v Italiji, v katerem so bili za Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo Klavdij Palčič, za Svet slovenskih organizacij Marija Ferletič, za KPI Miloš Budin, za PSI Branko Pahor, za SSK Ivo Jevnikar, prvič pa je bil v predstavništvu Slovencev tudi Jurij Slama kot predstavnik KD.

Po uvodnem posegu predsednika slovenske skupščine Bučarja, ki je poudaril, da ne pristaja na delitev na Slovence izven in v domovini, saj gre za pripadnike istega naroda, so predstavniki organizacij in strank pojasnili svoja stališča, ki zadevajo problematiko slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, jasno pa so tudi povedali, kaj od nove slovenske oblasti pričakujejo v svojem boju za zaščito in doseg čim višjega nivoja pravnega in političnega priznanja.

Tako je predstavnik SSK Jevnikar spregovoril o pogledih te stranke na sprejemanje nove slovenske ustave, kjer se je zavzel predvsem za dva vidika, ki ne smeta biti zanemarljena. Gre za skrb za vse Slovence, ki živijo izven domovine, zavzel pa se je tudi za čim večjo raven zaštite italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji. Kot konkretno obliko pomoči, ki jo matična Slovenija lahko nudi Slovincem v Italiji, pa je Jevnikar omenil tudi vse oblike sodelovanja v skupnosti Alpe Jadran, prizadevanja za odprto mejo in utrjevanje prijateljskih odnosov med državama.

Predsednik SKGZ Palčič pa je spregovoril o problemu asimilacije in o dolgoletnem boju Slovencev za zakonsko priznanje v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Ob tem je še posebej opozoril na perečo problematiko Beneške Slovenije. Po Palčičevem mnenju bi zakonska ureditev zaštite, vendar pa ne taka kot jo ponuja

Maccanico osnutek, vtila Slovincem več samozvesti, slovenske goste pa je opozoril, da Italija z nepriznavanjem Slovencev krši ustavo in mednarodne dogovore. Palčič je poudaril tudi pluralistični značaj tukajšnje slovenske stvarnosti, od Slovenije pa pričakuje podporo na vseh nivojih. Predsednik SKGZ je tudi dejal, naj bi Slovenija glede manjšinskega vprašanja stimulirala tudi zvezno jugoslovansko vlado, dala pa naj bi tudi konkreten prispevek k boljši zaščiti Italijanov in Madžarov v Sloveniji.

Predstavnik KPI Miloš Budin se je v okviru skupnosti Alpe Jadran zavzel tudi za sodelovanje na nivoju parlamentarnih skupin, opozoril pa je na diskriminatorni odnos deželne vlade, ki ne dovoljuje rabe slovensčine v deželnem svetu. Budin je tudi poudaril, da je naša dežela edina med deželami s posebnim statutom, kjer živijo predstavniki drugih narodnosti, v kateri uradna raba manjšinskega jezika ni dovoljena. Opozoril je tudi, da se narodnostno vprašanje prevečkrat izrablja za politične namene, do asimilacije pa prihaja po njegovem mnenju tudi zato, ker v pomanjkanju ustreznega zakona med Slovenci ni pravega občutka varnosti.

Marija Ferletič je opozorila, da je bila ob sklepanju najrazličnejših dogovorov manjšina enostavno preskočena, Branko Pahor pa je poudaril, da je pri vseh meddržavnih kontaktih nujno potrebno obravnavati tudi manjšinsko problematiko.

V svojem odgovoru je dr. France Bučar zagotovil, da bodo v bodočih stikih z uradnimi predstavniki Italije upoštevali tudi mnenje predstavnikov manjšine. S tem v zvezi pa se je Bučar zavzel tudi za formiranje nekega skupnega predstavnškega telesa Slovencev v Italiji, da bi bila ta posvetovanja učinkovitejša.

RADO GRUDEN

Predlog deželne svetovalca SSK Za parifikacijo SDGZ

TRST — Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar je v teh dneh predstavil deželni zakonski osnutek za parifikacijo Slovenskega deželne gospodarskega združenja v deželi Furlaniji-Juljski krajini.

V spremnem besedilu k zakonskemu predlogu, ki ga sestavlja en sam člen, je med drugim poudarjeno, da je bilo SDGZ ustanovljeno že leta 1946 in da združuje domala vso slovensko zamejsko gospodarsko stvarnost, saj ima med svojimi člani podjetnike v vseh gospodarskih sektorjih, od trgovine in industrije do obrtništva, turizma in gostinstva ter v bančnem in zavarovalnem sektorju. Vendar SDGZ zaradi svoje posebnosti ne more pristopiti k nobenemu vsedržavnemu strokovnemu združenju in je zato v tem pogledu diskriminirano ter onemogočeno, da bi s svojimi predlogi in stališči sodelovalo pri izbirah gospodarske politike.

Prav zato Brezigar v svojem osnutku deželne zakona predlaga, da bi Slovensko deželno gospodarsko združenje parificirali z drugimi najbolj reprezentativnimi strokovnimi organizacijami na področju industrije, obrtništva, trgovine in turizma.

V Hrastovljah imajo že vse pripravljeno za nedeljsko proslavo 500-letnice fresk

HRASTOVLJE — Ta mali istrski kraj z veliko kulturno znamenitostjo je povsem pripravljen za sprejem okrog 5000 gostov, kolikor naj bi se jih v nedeljo znašlo na proslavi ob 500-letnici hrastovskih fresk.

Prireditelji imajo seveda še veliko drobnih opravil in kot nam je povedal Ciril Koprivc, podpredsednik IS občine Koper, sicer pa eden od tistih, ki so imeli dve leti največ opravka s pripravo slovesnosti, bo dostop v Hrastovlje v nedeljo posebej urejen. Že ob 9.00 dopoldan bodo pri firmi, slab kilometer pred Hrastovljami, zaprli promet, zapora pa bo trajala do 24. ure. V tem času bo organizirano parkiranje za okrog 4000 vozil na posebnem parkirišču pred farmo, dostop v vas pa bo dovoljen le vozilom s posebnimi dovolilnicami in avtobusom, ki se bodo potem vračali na osrednje parkirišče. V omenjenem času bo nehalno brezplačno prevažal potnike od farme do vasi

poseben Slavnikov avtobus. V Hrastovlje pa bodo posebni avtobusi odpeljali iz Kopra ob 13.00, 14.00 in 15.00. Vračali pa se bodo zvečer po 20.00 uri. Vožnja v eno smer bo stala 15 dni. Dodajmo še, da bo v nedeljo v Hrastovlje moč priti tudi z vlakom, ki ob 14.20 odpelje iz Kopra proti Ljubljani in to za 8 din. Poseben avtobus bo pripeljal tudi iz Pregare.

Za vse, ki še ne vedo, ponovimo: slovesnosti se bodo pričele že ob 16.00 uri, ko bo imel mašo slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar in nadaljevalo s proslavo, na kateri bo govoril, član predsedstva RS Ciril Zlobec. V Hrastovljah bodo na dan slovesnosti odprli tudi pošto (filatelisti bodo znamke lahko kupili in jih pečatili s priložnostnim žigom), organizirana pa bo tudi prodaja številnih publikacij, ki so jih izdali v počastitev 500-letnice hrastovskih fresk.

DUŠAN GRČA

Včeraj se je na vseh višjih srednjih šolah pričela matura

Skupni nalogi namenjeni vprašanju miru in liku slovenskega zamejskega pesnika

V sopari včerajšnjega dne se je za vse dijake višjih srednjih šol pričela matura. Včeraj je bila za naše šole na vrsti slovenska pisna naloga. Dijaki so imeli na razpolago šest ur, za naslove naloge pa je bilo mogoče izvesti šele potem, ko so prvi maturantje že oddali svoje spise. Na vseh šolah so potem brez težav povedali za naslove, le na trgovskem zavodu se je nekaj zataknilo, ker je mladi profesor menil, da morajo prav vsi dijaki oddati svoje izdelke in da bo šele potem mogoče dobiti informacije. Zadeva se je vsekakor kmalu rešila s posredovanjem predsednice komisije.

Prva dva naslova letošnjih pismenih nalog sta bila enaka za vse šole, razen za vzgojiteljice, ki so pisale nalogo iz italijanščine. Prvi naslov se je glasil takole: "Nenehna grožnja z vojno se rojeva iz premajhnega zaupanja med državami in obojestranskega strahu po morebitnem vojnem napadu, med drugim pa tudi zaradi obstoječega naraščanja hegemonističnih teženj. Ravno zato je danes, bolj kot kdajkoli prej, potrebno ustvariti med narodi deželo zaupanja in varnosti, ki bi odstranila vedno preteče vojne nevarnosti in tako zagotovila bistvene pogoje za ohranitev trdnega miru. Razmislite o predlaganem vprašanju in natančno označite, če je po vaši presoji potrebno, ali obstaja v aktualni mednarodni sceni kakšno znamenje, ki je naklonjeno zaželenemu vesoljnemu miru." Že na prvi pogled lahko opazimo, da je prevod tega naslova v slovenščino precej okoren in da vsebuje poleg nekaterih slovničnih pomanjkljivosti tudi hudo smiselno napako. Beseda *dežela* namreč v tem stavku nima nikakršnega pomena; prevajalec, ki ga je pooblastilo ministrstvo, je italijansko besedo *stato* (pomenila naj bi *stanje*) preprosto prevedel v *deželo*.

Za drugi naslov se je odločilo le malo maturantov. Ministrstvo je za-

Maturitetni izpit na znanstvenem licej

(Foto Magajna)

htevalo, naj "kandidat izbere in kritično komentira sodobnega zamejskega pesnika, ki je najbolj pritegnil njegovo pozornost".

Kar pa zadeva nalogo iz zgodovine, je verjetno ni izbral nihče. Za dijake znanstvenega in klasičnega liceja "F. Prešeren", učiteljsišča "A. M. Slomšek" in trgovskega zavoda "Z. Zois" se je naslov glasil takole: "Ideološki motivi in politični razlogi, ki vodijo k hitremu vzponu in nepričakovanemu zatonu neogvelfizma". Za zgodovinsko nalogo se je verjetno odločil le kak maturant poklicnega zavoda "Jožef Ste-

fan", saj je njihova naloga zahtevala, naj dijak navede najbolj pereče probleme, ki so posledica zgodovinskih dejstev in s katerimi se še danes spopadajo države Tretjega sveta, in naj nakaže možne rešitve.

Četrti naslov je bil praviloma različen za vse šole, glede na to, ali so znanstveno, tehnično, humanistično ali pedagoško usmerjene. Na učiteljsišču so dijaki lahko izbrali nalogo o pravici do otroštva in vzgojni škodi, ki jo utrpijo mladoletniki zaradi pre zgodnje zaposlitve. Na poklicnem zavodu je bil na izbiro naslov o novih perspektivah ob svobodnem pretoku

oseb znotraj Evropske skupnosti. Maturantje znanstvenega liceja trgovskega tehničnega zavoda in šole za geometre "Z. Zois" pa so maturantje lahko razmišljali o citatu znanstvenika Lorenza, ki govori o vplivu človeka na naravo s pomočjo znanosti. Za klasični licej pa je četrti naslov zahteval precej poglobljeno znanje o odnosu med govorništvom Demostena in Cicerona in retoričnih šolah ter o odnosu v grško — rimskem svetu med govorništvom in svobodo. Kaže, da se za ta naslov ni odločil nihče od "klasičnih maturantov". Dijakinje vzgojiteljske šole pa so imele na izbiro temo o italijanski poeziji v 19. stoletju, ali pa o vplivu negativnih osebnosti v literarnih delih na otroke.

Večinoma so bili člani komisij mnenja, da so bili naslovi razmeroma še precej dobro izbrani in aktualni, čeprav so bili prevodi zelo netočni. Kljub temu pa je le treba priznati ministrstvu dobro voljo, da te naslove sploh prevaja v slovenščino, saj so do pred nekaj leti morali to storiti člani komisije, ko se je izpit že pričel. Kar zadeva prvi naslov, je bila ena od profesorice mnenja, da je zahteval precejšnjo splošno kulturo, razgledanost in nepristranskost, kar je za komaj polnoletnega dijaka odločno pretežko. Za zgodovinski naslov pa so si bili vsi profesorji složni v prepričanju, da je bil za slovensko šolo povsem neprimeren.

Tudi maturantje so bili mnenja, da sta bila najbolj "dostopna" prvi in zadnji naslov. Kar pa zadeva spis o sodobni zamejski literaturi ga je zbral le malodko, predvsem zato, ker je sodobna književnost v šoli včasih precej zastavljena. Dijakinja znanstvenega liceja je rekla, da je bil ta naslov precej težak že zato, ker je kritika sodobnih pesnikov precej tvegana. Vse pa kaže, da naloga iz slovenščine ni povzročila zelo hudih težav maturantom: vsi pa se bojijo, kaj bo danes. (hj)

Ob pričetku matur

Nocionizem, razmišljanje, ali le uspeh

Maturitetne izpite lahko označimo na različne načine: kot znak zrelosti, kot "pot v življenje", kot končni pregled znanja itd. Najverjetneje pa je v izpitu vsega po malo. Dijal: se predstavi z določenim znanjem, pokazati mora nekakšno splošno pripravljenost in tudi zrelost, če drugega ne s tem, kako zna premagati strah (danes bi rekli stres) in premostiti izkušnjo, ki pomeni psihično in drugačno breme.

Mature pa so pokazatelj številnih situacij, predvsem šolske, a tudi drugih. Nocionizem je na primer izvir iz čisto določenega pojmovanja kulture in znanja; predstavlja je sistem, v katerem mladim ni bilo treba razmišljati, saj so morali znati predvsem to, kar so jim drugi povedali.

Prehod v novo maturo se je dogajal pod geslom sposobnosti za samostojno razmišljanje, verjetno na tudi pod vtisi velikih študentskih in družbenih nemirov. Napad na podatkarstvo je šel morda do prevelike skrajnosti, saj je znanje zapletena stvar, ki pa ne more mimo čisto določenih dejstev.

Današnja stvarnost kaže na usmeritev k večji strogosti, težko pa bi zapisali, da je postavka za ravnotežje med znanjem in razmišljanjem. Vtis imamo, da se matura prikazuje predvsem kot ena izmed ovir, ki jih je treba premostiti na poti k večjemu ali manjšemu uspehu.

Verjetno je takšen pogled na stvar v sozvočju z današnjim časom, ko se zdi, da je le uspeh tisti, ki določa stvarno vrednost. Bolj od znanja, bolj od sposobnosti za razmišljanje in celo bolj od zrelosti je pomembno to, kar nekdo doseže, dosežek pa je treba kvantificirati: v denarju, s statusom, s popularnostjo itd. V tej luči bo tudi končna ocena ena izmed prvih pomembnih števil v dijakovem življenju. Upati je, da bo za številkami ostalo še kaj... (am)

Včeraj slavnostna proslava 216-letnice ustanovitve tega korpusa

Finančni stražniki iz FJK so posvetili posebno pažnjo boju proti davčnim utajam

Finančna straža je včeraj praznovala 216-letnico ustanovitve. Po vsej državi so bile na sporedu slavnostne prireditve, v Furlaniji-Juljski krajini je bila osrednja manifestacija včeraj dopoldne na Pomorski postaji ob udeležbi številnih predstavnikov civilnih ter vojaških oblasti in krajevnih uprav. Pred slavnostjo je delegacija tržaškega poveljstva finančnih stražnikov položila spominski venec pred spomenikom na griču Sv. Justa, kasneje pa so

se spomnili tudi padlih v vseh vojnah. Slavnostni govornik je bil general Vito Guzzi, ki poveljuje deželnemu odseku finančnih stražnikov, še prej pa so prebrali poslanici predsednika republike Francesca Cossiga in generalnega poveljnika tega korpusa. Ob koncu včerajšnje slavnosti so podelili priznanja in kolajne finančnim stražnikom, ki so se izkazali v nekaterih posebno pomembnih akcijah.

Tudi v Furlaniji-Juljski krajini so finančni stražniki v preteklem letu posvetili največ pozornosti boju proti davčnim utajam in širjenju oziroma razpečevanju mamil. Na področju davčnih utaj so stražniki podrobno preiskali poslovanje 587 obratov, pregledali pa so davčne in knjigovodske dokumente v 1.103 obratih. Na tem področju so zabeležili davčne utaje v višini 160 milijard lir. V okviru boja proti širjenju mamil so prijavili sodišču 142 ljudi (deset od teh so aretirali), zaplenili pa so skoraj 37 kilogramov raznih mamil.

V preteklem letu je na tukajšnji italijansko-jugoslovanski meji izbruhnil pojav ilegalnega priseljevanja iz nerazvitih držav tako imenovanega tretjega sveta. V tem okviru so ustavili in poslali nazaj v Jugoslavijo 205 ilegalcev, skupno s karabinerji in s policisti pa so prijavili sodnim oblastem več deset tisoč imenovanih kurirjev, ki v zameno za mastne vsote »pomagajo« tem ljudem, da pridejo v Italijo. Poveljnik finančnih stražnikov iz naše dežele general Guzzi je med drugim podelil visoko odlikovanje polkovniku Pasqualinu Favi, ki vodi krajevni odsek davčnih nadzornikov s sedežem v furlanskem glavnem mestu.

Na sliki (foto Mario Magajna) general Vito Guzzi med včerajšnjim slavnostnim govorom na proslavi 216-letnice ustanovitve korpusa finančnih stražnikov.

Novo lastništvo se mora še jasneje predstaviti

Zaenkrat previdne ocene o prevzemu tovarne Iret

Vest, da je tovarno Iret odkupila delniška družba iz Milana, je seveda v Trstu precej močno odjeknila. Vendar pa dejstvo, da zaenkrat niso poznani ne ime novega lastništva ne njegovi podrobni načrti v zvezi s tržaškim obratom, narekuje vsem precejšnjo previdnost pri ocenjevanju operacije, o kateri je na nedavnem sestanku na deželi poročal odbornik za industrijo Ferruccio Saro.

Zato dejansko nihče od posredno in neposredno prizadetih zaenkrat ne da jati točno opredeljenih ocen. Po mnenju predstavnika sindikata kovinarjev CGIL Galanta je namreč na voljo premalo elementov, ki bi omogočali natančno izdelano stališče. Dejstvo, da se nova delniška družba iz Lombardije še ni predstavila s polnim imenom in da je zelo v splošnem predstavila svoje načrte v zvezi z nadaljnjo usodo Ireta, trenutno onemogoča, da bi sindikat zavzel jasnejše stališče.

Zato je tudi sindikalna organizacija takoj po srečanju na deželi zahtevala sestanek z upravo tovarne in z novim lastništvom. Do tega srečanja naj bi predvidoma prišlo v torek, 26. junija. Na srečanju na deželi, ki so se ga udeležili tudi predstavniki sindikalnih organizacij, je namreč predstavnik nove lastniške skupine samo v grobih obrisih predstavil razvojne načrte za obrat, ki je že dalj časa v krizi. Glede na izrečene besede, pripominjajo na

CGIL, ne bi smelo biti za Iret v sedanjem obsegu nobenih težav več, vendar pa je previdnost pri tovrstnih primerih več kot upravičena.

Če torej niso še znani ne lastnik ne podrobni načrti, pa je zelo verjetno, da se slednji nanašajo na sedanjo zaposlitveno raven v tržaški tovarni. To pa pomeni, da bi tudi v bodoče bilo pri Iretu zaposlenih približno 40 do 50 oseb (sindikati pravijo, da je trenutno zaposlenih 40 oseb, v dopolnilni blagajni pa jih je približno 133, medtem ko uprava podjetja govori o 40 do 50 trenutno zaposlenih in o 118 uslužbenih v dopolnilni blagajni), za ostale, ki so v dopolnilni blagajni pa bi se morala nadaljevati prizadevanja, da bi jih namestili v drugih obratih.

Na zadnjem srečanju na deželi, ki so se ga poleg zastopnikov deželne uprave udeležili predstavniki industrije, obrtniških združenj, specializiranih deželnih uradov in agencij za delo, sindikalnih organizacij, starega in novega lastništva, so namreč razpravljali tudi o možnostih, da bi uslužbenecem v dopolnilni blagajni našli nova delovna mesta. Glede tega je Galante izjavil, da možnosti niso slabe, saj je med drugim združenje industrije, ki se je obvezalo, da bo poskrbelo službo 60-70 delavcem, doslej našlo novo zaposlitev 30 bivšim delavcem Ireta. Zato izgleda niso povsem negativni, težave pa obstajajo pri delavcih, ki bi se morali strokovno prekvalificirati.

Z oceno, da trenutno razvojni načrt novega lastništva še ni prav jasen, soglašajo tudi uprava tovarne. Po izjavah direktorja Radojka Starca je trenutno v tovarni zaposlenih približno 50 oseb, ki v glavnem opravljajo montažna dela in testiranje elektronskih sestavnih delov za druge proizvajalce elektronskih aparatov. Tudi po njegovem mnenju ni zelo verjetno, da bi po prevzemu novega lastništva lahko vpoklicali delavce, ki so sedaj v dopolnilni blagajni oziroma bi vpoklic zadeval omejeno število oseb.

O bodoči usodi tovarne pa bo mogoče določeneje govoriti čez kakšen teden, ko bodo operacijo izdelali v vseh podrobnostih. Po direktorjevem mnenju pa je glavni problem pridobitev novih naročil, kar bi lahko tovarno po ustreznih posodobitvi izveliko iz velikih težav, s katerimi se opteja že četrto leto. Konec januarja je namreč poteklo že tretje leto dopolnilne blagajne za tovarno, ki je bila prej zelo produktivna. Za nadaljnje leto dopolnilne blagajne, ki se bo nepreklicno zaključila februarja prihodnjega leta, so se dogovorili v glavnem zato, da bi priskrbeli nova delovna mesta za uslužbence v dopolnilni blagajni. Tudi zaradi izteka tega roka se je lastništvo v zadnjem času še bolj zavzelo za rešitev tovarne.

Seminar PSI o spremembah krajevnih uprav

Na sedežu PSI (Ul. Trento 1) bo danes ob 18. uri seminar o načrtovani koreniti reformi javnih uprav (posebno občin, pokrajin in gorskih skupnosti), ki jo je nedavno uzakonil parlament. Gre za zelo pomemben zakonski normativ, ki bo bistveno spremenil poslovanje in tudi vlogo krajevnih uprav, odnose med upravo in skupščino ter tudi odnose med raznimi izvoljenimi enotami.

O novem državnem zakonu, ki je že stopil v veljavo, bo poročal senator Arduino Agnelli, prireditelj napoveduje tudi posege tajnika tukajšnje federacije PSI Sandra Perellija, tržaškega podžupana Augusta Segheneja, deželnega odbornika Gianfranca Carbonija in občinske odbornice za vprašanja decentralizacije Arielle Pittoni-jeve. Razpravo, ki je odprtega značaja, bo vodila Elena Battaglia, ki koordinira delo predstavnikov Craxijeve stranke v tržaških rajonskih svetih.

Na Proseku zaključni nastop gojencev GM

Gostje iz Kanalske doline

V Kulturnem domu na Proseku je bil v ponedeljek, 18. t. m., zaključni nastop gojencev šole Glasbene matic, ki obiskujejo podružnico na Proseku-Kontovelu. Poleg domačih gojencev so nastopili kot gostje tudi gojenci podružnice šole Glasbene matic iz Kanalske doline oz. iz Žabnic, kar je dalo nastopu še dodatno pomenljivost.

Gojence iz Kanalske doline so spremljali sodelavec Glasbene matic za Kanalsko dolino, tamkajšnji prizadevni narodni delavec Salvatore Venosi, pa tudi vse tri pedagoginje, ki prihajajo na tamkajšnjo podružnico učiti iz Kranja in sicer Tatjana Repovž, Nataša Bogataj in Tatjana Žepič. V svojem pozdravnem nagovoru je ravnatelj glasbene šole GM prof. Sveto Grgič poudaril pomen gostovanja otrok iz Kanalske doline, kjer ima glasba veli-

ko tradicijo in kjer so žal razmere za vzgojo v slovenskem jeziku še posebno težke. Domačini pa so svoje goste, pa seveda tudi vse domače nastopajoče gojence in njihove spremljevalce, pogostili kot znajo to narediti s priskrbenostjo le na Proseku-Kontovelu. Mimo nastopa je bilo to prijetno in toplo človeško srečanje.

Iz Kanalske doline so se predstavili s harmoniko Katja Morassi in Barbara Sima iz razreda prof. Tatjane Repovž, kitaristki Roberta Zanetti in Marzia Zanetti (tudi v duu) iz razreda prof. Nataše Bogataj, iz klavirja pa Federica Gubiani in Veronica Micossi iz razreda prof. Tatjane Žepič (tudi v klavirju štirtočno) ter prav tako v klavirju štirtočno Federica Gubiani in Kristijan Willeit iz razreda prof. Tatjane Žepič. Vsi so pokazali lepo znanje.

Od domačih gojencev iz razredov profesorjev Loredane Cocceani, Ravla Kodriča, Igorja Starca, Verenke Terčelj in Silvia Pibrovca ter Claudie Sedmach, so nastopili: Ivana Sossa (klavir prip.), Kristina Semi (klavir prip.), Danilo Riolo (harmonika 3. r.), Goran Obad (klavir 1. r.), Tjaša Bogatec (klavir 5. r.), Dario Furlan (harmonika 4. r.), Marjan Milič (kitara 5. r.), Selenja Ulemek (klavir 2. r.), Ingrid Sulli (klavir 2. r.), Aleksander Ipavec (harmonika 6. r.), Eva Ciuk (klavir 3. r.), duo Davor Berdon (klarinet 3. r.) in Tjaša Bogatec (klavir) ter harmonikarski duo Aleksander Ipavec in Dario Savron.

Lepo število poslušalcev je vse nastopajoče nagradilo s toplimi aplavzi.

(jk)

Kljub ponovni vzpostavitvi dialoga med SSk in PSI Pogajanja za nabrežinsko upravo doživljajo precejšnjo stagnacijo

Tudi v Nabrežini so socialisti in Slovenska skupnost (po vzoru pokrajinskih vodstev, ki sta se sestali v torek) znova vzpostavili politični dialog, ki se je prekinil leta 1988 ob znani aferi okrog štafete Brezigar-Caldi. Sredi srečanje strankinih občinskih delegacij je bilo vsekakor prehodnega značaja in je predvsem postavilo temelje za tristrankarski vrh med KD, SSk in PSI, do katerega bo verjetno prišlo v naslednjih dneh na pobudo demokratizacij. Ni izključeno pa, da se bodo v primeru zastoja ali prekinitve pogovorov na občinski ravni, v pogajanja za izvolitev nabrežinske uprave na nek način vključila tudi pokrajinska tajništva strank. Delegacijo devinsko-nabrežinske SSk, ki je bila pobudnik sestanka, je vodil sekretar Antek Terčon, v njej so bili še dosedanjí župan Bojan Brezigar, načelnik svetovalske skupine Martin Brecelj in član občinskega tajništva Drago Legiša, zastopstvo PSI pa sta sestavljala sekcijski tajnik Alfredo Burger in nekdanji podžupan Rino Caldi.

Srečanje je precej jasno pokazalo, da se obe stranki v tem trenutku nagibata za oblikovanje levosredinske koalicije s KD, čeprav istočasno ne izključujeta tudi levičarske uprave s komunisti. Glede tega pa sta tako Terčon in Burger postavila v ospredje precejšnje programske razlike s KPI, kot pričajo predvsem razhajanja okrog problema turističnega razvoja Seslanskega zaliva. Delegacija SSk je opozorila, da sta stranki sestavni del deželne politične večine, pri pogajanjih pa je treba posvečati prvenstveno pozornost krajevnim specifikam. Na podlagi te ugotovitve je bilo dano razumeti, da devinsko-nabrežinska SSk odklanja vsakršno barantanje Nabrežine s tržaško pokrajinsko in občinsko upravo, za katerega se javno ogreva tržaško vodstvo KD.

Burger nam je povedal, da so socialisti pripravljeni obnoviti odnos s SSk, »ki se je boleče prekinil ob vprašanju štafete, čeprav bo treba med strankama še marsikaj razčistiti«. O vprašanju župana, ki je pravzaprav osrednje jabolko spora na teh pogajanjih, v sredo niso govorili. SSk ima glede tega jasno stališče (kandidatura Brezigarja), nabrežinski socialisti vsaj formalno vztrajajo pri kandidaturi Caldija, na pokrajinski ravni pa podčrtujejo, da v teh razmerah ne bo PSI na noben način glasovala za predstavnika KD Locchija. Situacija je, kot vidimo, trenutno zelo zapletena, v marsičem pa tudi brezizhodna, seveda če ne bo katera

izmed treh strank spremenila svoje politično stališče ali pa ubrala pot političnega zavezništva s komunisti.

Občinski odbor KD-SSK-PSI bi lahko računal na podporo 14 svetovalcev na 20, kolikor jih šteje občinski svet, levičarska uprava SSk-PSI-KPI pa bi uživala podporo 12 svetovalcev, morada še enega več v primeru, da bi se tej koaliciji pridružil tudi svetovalec Zeleno liste smejočega se sonca Andrea Wehrenfennig. Politične igre so vsekakor glede tega še precej odprte, razen če kdo (v Nabrežini, predvsem pa v Trstu) ne na tihem že računa na nove občinske volitve...

S. T.

Od danes ponovno redne povezave s hidrogliserjem

Jutri bo po zimskem premoru začel spet redno pluti hidrogliser družbe Aliscafi Alto Adriatico. Ta se je namreč odločila, da obnovi redne proge, ki jih je odprla v prejšnjih letih, in da jih delno celo okrepi. Hidrogliser bo povezoval Trst (pomol Bersaglieri pri Pomorski postaji), Sesljan, Milje in Piran. Seveda je v prvi vrsti namenjen turistom in kopalcem, a s pridom se ga bodo verjetno posluževali tudi drugi, saj bo v marsikaterem primeru lahko predstavljala dobro alternativo tako avtomobilu kot avtobusu.

Hidrogliser bo plul po naslednjem urniku. Iz MILJ bo odpotoval proti TRSTU vsak dan ob 7.15, 8.00, 10.50, 13.20 in ob 15.40. Iz TRSTA bo odpotoval v MILJE ob 7.40, 10.30, 13.00, 15.20 in ob 19.00.

Iz TRSTA bo odpelplul proti SESLJANU ob 11.15 in ob 18.00, v obratno smer iz SESLJANA v TRST pa ob 11.45 in ob 18.30.

Iz TRSTA bo odpotoval v PIRAN ob 9.00 in ob 16.20, iz PIRANA v TRST pa ob 9.45 in ob 17.00.

Običajne vozovnice za povezavo med Trstom in Piranom bodo stale 12.000 lir, katerim bo treba dodati 2.200 lir za jugoslovanske pristaniške davščine. Vozovnice za progo Trst-Sesljan in obratno bodo stale 4.000 lir, za progo Trst-Milje in obratno pa 2.500 lir. Za povezave med Trstom in Miljami bo tudi mesečna vozovnica, ki bo stala 30.000, kot običajno pa bodo 50-odstotni popusti za otroke od 3 do 12 let, otroci do 3 let pa se bodo vozili zastonj.

Da bi nekoliko spodbudila uporabljanje hidrogliserja, bo družba Aliscafi Alto Adriatico od danes do nedelje, 24. t. m., vozila zastonj.

Na tržaškem velesejmu danes o lesu in kavi Čehoslovaška za utrditev sodelovanja z našo deželo

Z dnevi, ki so namenjeni posameznim državam udeleženkam, se po ustaljenem običaju odvija tudi letošnja velesejska prireditve na tržaškem razstavišču. Včeraj je bila tako na vrsti Čehoslovaška, ki sodi med stalnejše goste v Trstu. Tržaško pristanišče je za to srednjeevropsko državo bistvenega pomena, zato se tudi že več let s svojo ponudbo in razvojnimi načrti predstavlja na tržaškem velesejmu.

Tudi tokrat nastopa Čehoslovaška pri nas preko Agencije za informacije Trgovske in industrijske čehoslovaške zbornice ob sodelovanju izdelovalcev keramičnih predmetov. Seveda so tokrat uradni predstavniki precej naglašali politične spremembe, do katerih je prišlo v zadnjem času in pri tem poudarjali, da se s tem odpirajo nove možnosti sodelovanja z zahodnoevropskimi državami, med katerimi Italija zavzema pomembno mesto.

Čehoslovaško sta na včerajšnjem uradnem dnevu zastopala komercialni svetnik pri čehoslovaški ambasadi v Rimu Precek in Stranai kot predstavnik Trgovske in industrijske zbornice. Čehoslovaško delegacijo sta sprejela tudi predsednik tržaške velesejske ustanove Marchio in njen generalni tajnik Tamaro.

Med razvitejšimi državami je Italija na šestem mestu pomembnejših čehoslovaških poslovnih partnerjev. Istočasno pa je delež Čehoslovaške pri italijanski blagovni menjavi precej omejen. Čehoslovaška izvažava v našo državo predvsem razne aparature, kovinske izdelke, jestvine, kemijske izdelke, les, steklo in tekstil. V obratno smer pa potujejo drugačne aparature, kovinski izdelki, jestvine in tekstil, kar pomeni, da si državi izmenjujeta artikle v istih panogah.

Po mnenju uradnih predstavnikov te srednjeevropske države se je sodelovanje z Italijo v zadnjem obdobju še

poglobilo in utrdilo. Ta proces bi se moral po njihovi oceni glede na spremembe v čehoslovaškem političnem in gospodarskem sistemu še hitreje nadaljevati. Komercialni svetnik Precek je v uradnih razgovorih med drugimi tudi poudaril pomen odprave vizuma za italijanske državljane, kar naj bi privabilo še več turistov. Čehoslovaška, je dejal, bo v prihodnje še več pozornosti polagala na turizem in skušala izboljšati razne storitve.

Danes bosta letošnjo velesejsko prireditve označevala dve tematski srečanja: jutranje je namenjeno lesu, popoldansko pa kavi. Gre za dve tradicionalni področji, ki sta pravzaprav med glavnimi sestavinami tržaške prireditve. Predviden je tudi obisk gvatemalskega veleposlanika v Rimu, zvečer pa bodo predstavili letošnjo izvedbo Jesenske regate.

Med stalnejše goste na tržaškem velesejmu sodi tudi čehoslovaška sosedna Madžarska, ki je tokrat na uradnih razgovorih posebej opozarjala na prednosti sodelovanja zahodnoevropskih podjetij z madžarskimi. Po mnenju predstavnikov te države je za italijanske partnerje sodelovanje z Madžarsko zelo ugodno iz cele vrste razlogov: cena delovne sile je cenejša, vsekakor pa je produktivnost s kakovostnega in količinskega vidika na zadovoljivi ravni, istočasno pa v državi prihaja do številnih osebnih pobud, ki dobijo ustrezno državno podporo, ki med drugim gre tudi podjetjem z mešanim kapitalom, in končno je madžarsko tržišče v sedanjih razmerah pripravljeno, da sprejme višjo in kvalitetnejšo ponudbo. V zadnjem času je Madžarsko obiskalo več predstavnikov deželnih podjetij, ki so preverili, da obstajajo velike možnosti za obojestransko koristno sodelovanje. Vendar pa naj bi v bodoče osredotočilo bolj na proizvodnjo kot na trgovsko izmenjavo.

Po starem običaju bodo jutri zvečer zagoreli kresovi

Vedno živ čar kresne noči

Jutri bo kresna ali ivanja noč. Po našem ljudskem izročilu je to ena izmed najpomembnejših noči v letu. Z njo so povezani številni ljudski običaji in verovanja. V njej naj bi se prebujali škrti, vile in čarovnice, odločala naj bi se ljubezenska usoda deklet, narava in ljudje naj bi razvijali izredne zmožnosti. Po neki bajki kdor v ivanji noči nevede nosi praprotno seme, razume sicer nerazumljivo govorico živali...

Kot se praviloma dogaja, pa se za temi ljudskimi verovanji skriva tudi neko znanstveno preverljivo dejstvo, ki ga je sicer dobro poznala že ljudska modrost in ga izrazila npr. v reku »O kresi se dan obesi«. S tem je seveda mišljeno dejstvo, da je ivanja noč najkrajša v letu. Sonce namreč doseže v tem času vrh svoje navidezne nebesne poti, oziroma največji odklon od ravnika.

Nekoč so kresove prižigali prav zato, da bi soncu pomagali ohraniti moč, ki je vir energije, življenja, plodnosti. Danes lahko pripisujemo kresovom ta pomen seveda le v prenesenem pomenu. Sicer pa je tudi prižiganje kresov pri nas vse manj razširjeno, tudi zaradi strogih protipožarnih predpisov. Zato ponekod obhajajo kresno noč brez kresa. Pravi kres pa bodo jutri ponoči prižigali na Padričah in na Kolonkovcu.

Praznovanje na Kolonkovcu Padričah in v Štarmarju

Letos bosta v ivanji noči, se pravi jutri zvečer, na Tržaškem zagorela vsaj dva velika kresa, svetega Ivana pa bodo praznovali še marsikje, med drugim na Vrhju svetega Ivana nad Štarmarjem v miljski občini.

Kres bodo prižigali na Kolonkovcu pri sedežu istostenskega društva na Ženjanu 46. Prireditelji so poskrbeli za bogat program, v okviru katerega bodo nastop učencev osnovne šole Gregorič Stepančič, razstava Kras v miniaturi Milana Pernarčiča ter razstava in pokašnja domačih vin, v večernih urah pa bo za ples igral ansambel Lira.

Drug Kres bo prižigalo KD Slovan na Padričah, in sicer v okviru tridnevnega praznovanja, ki se bo pričelo že danes, ko bodo v Kraljevem sklednju ob 20.30 odprli razstavi keramičnih izdelkov Gabrijele Ozbič in tkanin Magde Tavčar, nakar bo nastopil harmonikar David Danev.

Vrh pa bo praznovanje doseglo seveda jutri zvečer, ko bo zagorel kres. Toda še pred tem bo od 21. ure dalje res imeniten spored, v okviru katerega bo nastopila skupina Igen Studia za ples Celje, medtem ko bo za glasbeni intermezzo poskrbela skupina Bromboletti. Praznovanje se bo zaključilo v nedeljo z orientacijskim pohodom z gorskimi kolesi. Organizatorji so start napovedali za kalom ob 9.30.

Na Vrhju svetega Ivana nad Štarmarjem bodo domačini praznovali svojega zavetnika v krajevni cerkvi, ki mu je seveda posvečena. Gre za staro tradicijo, ki so jo domačini obnovili pred nekaj leti. Jutri zvečer se bodo zbrali ob 20. uri pri maši, kjer bo s petjem sodeloval mačkoljanski pevski zbor. Po maši se bodo udeleženci zadržali na družabnosti, ki bo na sporedu tik ob cerkvi na odprtem.

V primeru slabega vremena se bo praznovanje preselilo v bližnjo gostilno. Prireditelji toplo vabijo vse, zlasti pa krajane.

Skupina Igen iz Celja gost KD Slovan

Ob kresovanju na Padričah tudi umetniški izrazni ples

V okviru kresovanja, ki ga prireja KD Slovan, bo jutri zvečer s pričetkom ob 21. uri na Padričah nastopila otroška komorna skupina Igen Studia za ples iz Celje. Gre za eno izmed najboljših slovenskih skupin na področju izraznega plesa, ki je nastopila v najrazličnejših krajih doma in po svetu ter povsod žela velik uspeh. Njene nastope so posnele tudi številne televizije.

Skupina Igen je nastala leta 1980, pozneje pa pristopila k Studiu za ples Celje, v katerega zahaja okrog 200 ljubiteljev plesne umetnosti, razdeljenih v 8 skupin. Pedagoško, koreografsko in organizacijsko delo vodi Igor Jelen. Skupina ima

izredno bogat repertoar, prejela pa je tudi vrsto priznanj, med katerimi Prešernovo nagrado, zlato plaketo Abraševci ter razne nagrade v Turčiji, Sovjetski zvezi in na Kubi.

Komorna skupina Igen je že bila na Tržaškem, med drugim lanskega decembra na Opčinah. Na Padričah se bo predstavila s petimi točkami, v katerih bo v različnih zasedbah nastopilo skupno 20 pesalcev.

Na sliki (arhiv PD): skupina Igen med nastopom decembra lani na Opčinah.

Hudo opečeno ženo sprejeli v videmsko bolnišnico Smrtno nevaren prepir

V stanovanju 58-letne Emilie Precevaž in njenega 61-letnega moža Maria Godana v Ulici Gatteri 33 je včeraj v še nepojasnjenih okoliščinah prišlo do zakonskega prepira, ki je za žensko imel zelo hude posledice. Zaradi opeklin druge in tretje stopnje po vsem telesu so jo s pridržano prognozo sprejeli najprej na oddelek za oživljanje glavne bolnišnice, nato pa so jo prepeljali v videmsko bolnišnico, kjer imajo specializiran oddelek za bolnike s hudimi opeklinami. Ženska se je opekla po oprsju, trebuhu, nogah in rokavi (opekline obsegajo skoraj polovico površine njenega telesa), vendar njeno stanje se sinoči ni posebno hudo poslabšalo, tako da je upati, da bo preživela.

Tudi njenega moža so sprejeli v bolnišnico, vendar le za prvo pomoč.

Zdravniki katinarske bolnišnice so ugotovili, da ima nekaj ran na glavi, ki jih je po njegovih besedah povzročila žena, ko ga je udarila s kladivom. Udarci niso hudi, saj bo Godan ozdravel v desetih dneh.

Kaj se je v stanovanju v Ulici Gatteri pravzaprav zgodilo? Dinamika prepira je nejasna, tudi zato, ker jo je treba uokviriti v konfuzen odnos med psihično neuravnovešenima osebama. Tako mož kot žena se namreč zdravita v centru za umsko zdravje. Verziji obeh sta včeraj bili različni, oziroma zelo nepopolni. Ženi je uspelo povedati, da sta si prišla v lase in da ji je on z gorečimi cunjami pritaknil ogenj na obleko, on pa je izjavil, da ga je udarila s kladivom po glavi in da je nato zaspal na divanu. Ker je spal, ni opa-

zil, da se je ženi vnela obleka, ko je bržkone hotela prižgati ogenj na kuhinju. Pri tem ostaja seveda možnost, da sta se sprla in da ga je ona udarila s kladivom, on pa je posegel po ognju. Kaj se je točno zgodilo, bo verjetno težko ugotoviti tudi policijskih agentom samim. Policija je vsekakor uvedla preiskavo, o dogodku pa obvestila sodno oblast.

Alarm so včeraj zjutraj nekaj po 8.30 sprožili sosede, ki so opazili odprta vrata, vstopili v stanovanje in se znašli pred tragedijo. Smrtno nevaren prepir se je vsekakor moral odigrati ponoči, kajti ko so posegli reševalci, o zubljihi ni bilo več sledu. Na kraj so sicer pohiteli tudi gasilci, vendar le zato, da bi pomagali bolničarjem RK, ki so v tistem trenutku razpolagali le z enim rešilcem.

Delavec se je nenadoma zgrudil mrtev na tla

Luciana Zamberlana, 67-letnega delavca iz Vicol Castagneto 63, je včeraj okrog 11. ure nenadoma zajela smrt, ko je delal v zavodu sester Nobili dimesse na rebri Pendice Scoglietto 7. Pretresljivi dogodek je prva odkrila 54-letna Bruna Brun, ki je takoj poklicala reševalce RK. Zamberlan se je zgrudil v kuhinji, kjer je popravil plinsko napeljavo. Zdravnik Rdečega križa je v potrdilo o smrti zapisal, da je nastopila iz nepojasnjenih razlogov (ugotovitvi jih bo moral sodni zdravnik), sodil pa je, da jo je najverjetneje povzročila srčna kap.

Ker so bile okoliščine tragičnega dogodka nejasne, so na kraj pohiteli tudi agenti znanstvenega oddelka tržaške kvesture in izvedenci podjetja Acega. Ti so ugotovili, da iz plinskih napeljav in naprav ni uhajal plin.

22. 6. 1984

22. 6. 1990

Ob 6. obletnici smrti dragega

prof. Vladimira
Berginca

se ga z ljubeznijo spominja

žena Lidia

Trst, 22. junija 1990

Ob izgubi dragega nonota izreka
iskreno sožalje Kristini Valentič in
družini

Dekliški zbor Glasbene matice

Jutri se prične v Boljuncu živahna glasbena prireditev V ponedeljek najboljša skupina slovenske rock glasbe »Šankrock«

Po zimski sezoni se v Boljuncu pripravljajo na tridnevni "žur", za katerega bo prvi dan, to je jutri, poskrbel ansambel "Miran Rudan Band". Ta skupina je nastopila letos februarja v Boljuncu pod imenom "Pop Design". V nedeljo bo stopil na oder ansambel "Happy day", v ponedeljek pa bo v Boljuncu pravi rockerski žur za mlade, saj bo nastopila trenutno najuspešnejša slovenska skupina "Šankrock", ki je pred kratkim izdala kaseto "Jaz nimam noč za spanje" in jo predstavila v vseh večjih mestih Slovenije. Objavljamo krajši intervju z vodjo skupine Matjažem Jelenom.

Naši začetki segajo v leto 1982, ko smo se skupaj s takrat zelo popularno skupino Pomaranča prvič predstavili širši slovenski publiki. To leto smo pripravili tudi prve študijske posnetke. Leta 1983 smo posneli naš prvi hit pesem Zabava. Promovirali smo jo na turneji z Lačnim Franzom. Leta 1984 in 85 pa smo bili neaktivni, vsi smo namreč opravljali svojo »državlansko dolžnost«. Po opravljeni vojaščini smo takoj poprijeli z delom in se vrnili na sceno kot predskupina angleškemu bandu U. F. O. na velikem koncertu v Ljubljani.

Pogodba z založbo kaset in plošč na RTV Ljubljana je bila podpisana kasneje...

Isto leto smo podpisali tudi pogodbo z ZKP-RTV Ljubljana in v začetku leta 87. je izšel naš prvi album Pridite na žur. Takoj za tem se je začela naša prva samostojna turneja, največje uspešnice pa so bile "Pridite na žur", "Želim si te vroče", "Upanje in Zaba-va" v novi verziji. Leto kasneje smo posneli drugo ploščo z naslovom "Dobro in zlo", ki pa je zaradi zavlačevanja in ležernosti ZKP-RTV izšla šele v marcu, sledila pa je vrsta nastopov po Sloveniji in Italiji, junija pa smo odšli v Nemčijo.

Zakaj ste prestopili k Jugotonu?

Konec leta 89 smo pripravili material za novo ploščo in takoj za tem je sledila zamenjava gramofonske hiše, saj nam je Jugoton ponudil dosti boljše pogoje, novo ploščo smo posneli januarja v studiu Tivoli, kjer nam je pomagal tonski mojster Jurij Toni, ki je hkrati z nami tudi koproducent. Menjava založnika in studia je bila za nas bistvenega pomena, saj smo se izboljšali bodisi na glasbenem kot tudi na organizacijskem področju.

Matjaž, povej nam še nekaj o vašem sodelovanju s Pepsi Colo?

Pepsi je v svoji marketinški strategiji neposredno povezana z glasbo, ki je edinstvena in vsem razumljiva govorica, še posebej dobro z njo komuni-

cira mlajša generacija. Pepsi je v svojih internacionalnih kampanjah sodelovala z mega zvezdami in dosegla veliko uspeha v svojih propagandnih nastopih. Za svoj nastop v Sloveniji pa si je skupaj s partnerjem Radensko izbrala prv nas, ker so prepričani, da smo mi ena najboljših rockovskih skupin in to nam je v veliko zadoščenje.

In še zadnje vprašanje: kako bo v ponedeljek v Boljuncu?

Kot ponavadi bo enkratni in nepozabni rock-žur...

(lev)
Na sliki (z leve proti desni): Cveto Polak (bas), Aleš Uranjek (bobni-vokal), Matjaž Jelen (vokal), Davor Klarič (klavijature-vokal) in Zvone Hranjec (kitara-vokal).

V San Marinu dober uspeh Sonje Marussi

V San Marinu je bilo 10. t. m. vsedržavno izbirno tekmovanje harmonikarjev za udeležbo na 40. svetovnem prvenstvu, ki bo od 3. do 7. oktobra letos v španskem mestu Cuenca. V štirilanski žiriji je bila tudi pedagoginja harmonikarske šole Glasbene matice prof. Eliana Zajec, kar pomeni priznanje zanjo in seveda tudi za Glasbeno matico.

Izbirno tekmovanje je potekalo v juniorski in seniorski kategoriji in iz vsake sta bila na svetovno prvenstvo pripuščena po dva kandidata. Med tistima v juniorski kategoriji je tudi Sonja Marussi, gojenka šole Glasbene matice in razreda prof. Dorine Kante. Za njeno kategorijo je bila obvezna skladba O. Mache Preludium-Aria-Toccata, po prosti izbiri pa še 15 minut trajajoči izbor, vključno z eno polifonsko skladbo.

Nastopajoči so v glavnem izvajali dela ruskih avtorjev (Solotariev, Subizki, Bonakov, Ivanov, Barišev, Kusiakov) ter skladbe Guidottija, Brehmeja, Stona, Pozzolja in drugih.

Po oceni prof. Zajceve so bili vsi nastopajoči dobro pripravljeni in podjetni, na splošno pa so se pokazali pomanjkljivosti v pedagoški pripravi zlasti glede sloga, zvčnih učinkov in analize izvajanih del, kar je prišlo posebno do izraza pri Bachu in Scarlatiju. (j. k.)

razne prireditve

KD SLOVAN - Padriče priredi »KRESOVANJE 1990«. Spored: danes, 22. junija, ob 20.30 otvoritev razstave Gabrijele Ozbič in Magde Tavčar (keramični izdelki - tkanine) in nastop harmonikarja Davida Danielja; jutri, 23. junija, ob 21. uri nastop skupine STUDIO ZA PLES iz Celja, glasbeni intermezzo skupine BROMBOLETTI, nato vžig KRESA; v nedeljo, 24. junija, ob 9. uri ORIENTACIJSKI POHOD (ROAD BOOK) z gorskimi kolesi, start za kalom. Vabljeni!

MePZ Primorec Tabor vabi na zaključni koncert, ki bo danes, 22. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Združenje književnikov Primorske in Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica vabita na 4. PREMSKA SREČANJA, ki bodo v nedeljo, 24. t. m., na gradu na Premu. Ob 10. uri bo na vrsti okrogla miza, pri kateri sodelujejo Andrej Blatnik z referatom Literatura in izdajateljstvo v tržnem sistemu, Jaša Zlobec z referatom Ustvarjanje v krizi in Miran Košuta z referatom Odnos založnik - ustvarjalec - bralec. Ob 18. uri bo literarni večer na katerem bodo nastopili Linda Cotič, Ivanka Čadež, Marina Grič, Damjana Lokar, Vida Mokrin - Pauel, Boris Jukič, Dušan Moravec, Alojz Rebuta, Stojan Ržek, Marko Sosič, Jožek Štucin in Ivo Volarič.

PD Kolonkovec priredi jutri, 23. t. m., ob 17. uri Tradicionalno kresovanje z razstavo in pokušno domačih vin. Na sporedu bo nastop učencev COŠ Gregorič Stepančič, ogledali si boste razstavo Kras v miniaturo g. Milana Pernarčiča. Delovali bodo dobro založeni kioski. V večernih urah bo igral ansambel LIRA. Vabljeni!

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na produkcijo gojencev glasbene šole, ki bo v ponedeljek, 25. t. m., ob 18. uri v Babni hiši - Ricmanje.

koncerti

V Sesljanu - diskoteka MATT - bo danes, 22. t. m., KONCERT saksofonista Jamesa THOMPSONA in njegove skupine.

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠTITUT - SLORI

sporoča, da ima novo telefonsko številko in sicer:

765633

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Odsek za zgodovino

vabi
NA PREDSTAVITEV
PRVE ŠTEVILKE
MEDNARODNEGA
IZSELJENSKEGA ZBORNIKA

DVE DOMOVINI - TWO HOMELANDS

Trst, Narodna in študijska knjižnica, Ul. sv. Frančiška 20

danes, 22. junija 1990, ob 19. uri

SODELOVALI BODO ČLANI
UREDNIŠKEGA ODBORA IN
AVTORJI PRISPEVKOV

šolske vesti

Na srednji šoli Ivan Cankar v Trstu je VPISOVANJE ZA TEČAJ "150 ur" v šolskem letu 1990/91. V tečaj se lahko vpišejo vsi tisti, ki bi radi dosegli diplomno nižje srednje šole, ki je še nimajo ter so dopolnili 16. leto starosti.

Ravnateljstvo slovenskega Dijaškega doma Srečko Kosovel, Trst, Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11, tel. 573141/42, sporoča, da vpisuje še ves junij vsak dan, razen sobote, učence osnovnih šol in diake nižjih in višjih srednjih šol. Univerzitetne študente vpisujemo pogojno, ker so razpoložljiva mesta že zasedena. Dom nudi poldnevno in celodnevno oskrbo, pomoč pri učenju, dodatno pomoč pri premagovanju specifičnih učnih težav, razne interese in razvedrilne dejavnosti (glasbena vzgoja, učenje klavirja, klekljanje, telovadba, korektivna telovadba, plavanje).

Otroci otroškega vrtca iz Šempolaja vas vabijo na razstavo ročnih del, ki bo v nedeljo, 24. t. m., od 9. do 12. in od 15. do 19. ure.

Otroški vrtec Mavhinje vabi starše, prijatelje in vaščane na razstavo risb in ročnih del, ki bo na ogled v nedeljo, 24. t. m. od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

Učenci in učiteljice osnovne šole K. D. Kajuh in otroškega vrtca iz Gropade vabijo na razstavo ročnih in likovnih izdelkov, ki bo v nedeljo, 24. t. m. od 9. do 12. ure in od 16. do 20. ure.

razna obvestila

Uprava občine Dolina sporoča, da občinski šolski avtobusi iz varnostnih razlogov ne bodo vozili do 30. t. m.

PD Slovenec Borš-Zabrežec ter fantovska in dekleška vabita vse tiste, ki so sodelovali na 20. PRAZNIKU VINA in na ŠAGRI na zakusko v HRIBENCO v soboto, 30. junija, ob 20.30.

V Plešivci, vasi blizu Sežane, bo v nedeljo, 24. t. m., TRADICIONALNA VRTNA VESELICA. Za ples bo igral ansambel Veter, organizatorji bodo poskrbeli za zanimiv program ter za slastne kalamare in pršut.

Kmečka zveza organizira tudi letos skupni nastop tržaških vinogradnikov na Mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani. Zato vabi vse zainteresirane, naj se javijo do 30. t. m. na sedežu Kmečke zveze, Ul. Cicerone 8/B ali pa po telefonu na št. 362941.

Devin bike vabi svoje člane na tekmo z mountain bike v organizaciji PD Slovan v nedeljo, 24. t. m. za eventualne informacije tel. na št. 291130.

Sklad M. Čuk in openski skavti vabijo na predvečer sv. Ivana (v soboto 23. t. m.) na kres na Opčine. Prižgali ga bodo na Pikelcu (nasproti strelišča). Zbirali se bodo ob pesmi in zabavi od 18. ure dalje.

prispevki

Ob obletnici smrti dragega moža prof. Vladimira Berginca daruje žena Lidia 50.000 lir za Dijaški dom S. Kosovel.

V spomin na Franca Križmančiča - Plesca darujeta Edvard in žena - Lovrenčičeva 25.000 lir za ŠD Zarja.

Petra Korošec daruje 25.000 lir, Bruna Korošec pa 45.000 lir za zbor Jadran. Namesto cvetja na grob Erneste Jagodic darujeta Giulio in Mirella Gulič 50.000 lir za SKDB.

V počastitev spomina Erneste Jagodic daruje družina Presl 10.000 lir za SKDB. Namesto cvetja na grob Erneste Jagodic, drugeta Mario in Marija Mosetti 20.000 lir za SKDB.

V spomin na Celestino Briščik daruje Miloš Šardoč z družino 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V počastitev spomina pokojnega Franca Resinoviča poklanjata Mara in Evgen Dobriča 50.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Darujte v sklad Mitje Čuka

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1233.—	1215.—
Nemška marka	733,120	730.—
Francoski frank	218,280	216.—
Holandski florint	651,860	648.—
Belgijski frank	35,726	35,200
Funt šterling	2123,100	2090.—
Irski šterling	1966,800	1945.—
Danska krona	192,930	190.—
Grška dramma	7,501	7.—
Kanadski dolar	1049,10	1030.—

včeraj - danes

Danes, PETEK, 22. junija 1990
AHAC

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.42 - Luna vzide ob 4.20 in zatone ob 21.09.

Jutri, SOBOTA, 23. junija 1990
AGRIPINA

PLIMOVANJE DANES: ob 4.07 najnižja -70 cm, ob 10.52 najvišja 34 cm, ob 15.58 najnižja -10 cm, ob 21.41 najvišja 52 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25 stopinj, zračni tlak 1010,4 mb ustaljen veter 6 km na uro severovzhodnik, vlaga 69-odstotna, v jutranjih urah je padlo 5,4 mm dežja, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giacomo Semani, Daniele Miazzi, Maria Fabi, Lorenzo Coslovich.

UMRLI SO: 84-letna Bruno Schillani, 70-letni Mario Muiasan, 80-letni Enio Tomassini, 83-letni Emilio Vidonis, 71-letni Amedeo Crevatin, 92-letna Giuseppina Bencich, 78-letni Carlo Monticolo.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 18., do sobote, 23. junija 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Lungomare Venezia 3 (Milje). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Lungomare Venezia 3 (Milje). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, Lungomare Venezia 3 (Milje). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izleti

Skupina mladih jadrancev prireja križarjenje po Dalmaciji z 13-metrsko jadrnico. Odpluli bomo 22. julija. Interesenti naj se javijo na tel. št. 415797 v večernih urah.

Občina Zgonik bo organizirala od 19. do 26. septembra 1990 sedemdnevno letovanje v Strunjanu za občane, ki so dopolnili 60 let. Vpisovanje in podrobnejše informacije v tajništvo občine do 30. t. m.

SPDT prireja v nedeljo, 24. t. m., avtobusni izlet k izviru Soče s pohodom ob strugi navzdol do mostička pri Maselcu. Odhod avtobusa izpred sodne palače na Trgu Ulpiano ob 6.30 in ob 7. uri s trga v Sesljanu. Vpisovanje na ZSSDI (tel. 767304) in pri Angelu Krmacu (tel. 44016), ki izlet vodi.

SPDT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za 24-dnevni trekking v Nepal do baznega tabora pod Everestom. Odhod 16. oktobra t. l. Mesta so omejena. Vpisuje in vsa potrebna pojasnila daje Lojze Abram (tel. 415534).

SKD Vigred obvešča udeležence izleta v Gardaland, ki bo jutri, 23. t. m., da bo odhod avtobusa s šempoljakega trga ob 6. uri.

mali oglasi

OSMICO je odprl Mario Žerjal v Dolini. **PRODAM** gumijasti čoln 3,80 m z motorjem evinrud 25 hp. Tel. na št. 418869. **PRODAM** računalnik commodore 64 z igrami. Telefonirati v večernih urah na št. 231901 po 14. ali po 20. uri.

NA OPČINAH, Ul. Papaveri, prodam majhno stanovanje, 50 kv. m: dnevna soba, soba, kuhinja, kopalnica. Tel. v večernih urah na št. 214189.

VAJENCA/KO iščemo za delo v trgovini. Tel. na št. 211552, urnik trgovin. **ODPADNI LES**, ki vam je v napoto, iščejo openski skavti in Sklad Mitje Čuka za kres. Tel. 212289 od 8. do 15. ure.

ODDAJAM v najem počitniško hišo na Nanosu za šest oseb. Zainteresirani naj se javijo na naslov: Jože Rodman, Gradnikova 16, Vipava ali tel. na št. (003865) 65228.

DRUŠTVA - ŠAGRE: velika izbira storil, miz in klopi vseh vrst po zelo ugodnih cenah. Korsič Trst, tel. (040) 54390.

PRODAM golf GL 1600 letnih '84, prevorženih 68 tisoč km v dobrem stanju. Tel. v večernih urah na št. (040) 220729.

ODPRLI smo gostilno pri Občini v Dolini. Priporočamo se za obisk.

PRODAM poslovni lokal, 57 kv. m, v novi tržnici v Kopru. Tel. (003867) 22480.

21. 6. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	7,966	7,700
Švicarski frank	870,150	865.—
Avstrijski šiling	104,205	103,500
Norveška krona	190,730	187.—
Švedska krona	202,850	199.—
Portugalski eskudo	8,367	7,500
Španska peseta	11,915	11,300
Avstralski dolar	971,430	910,060
Jugoslov. dinar	—	100.—
ECU	1513,850	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Rojman 831-131
Agencija Dojman 411-611

ŠPORTNO REKREACIJSKO DRUŠTVO VAŠKA SKUPNOST PRAPROT

prireja jutri, 23., v nedeljo, 24., in v ponedeljek, 25. t. m.,

16. ŠAGRO

Program: jutri ob 15. uri tekmovanje v briškoli za 64 parov in ex tempore za otroke, od 21. do 1. ure ples z ansamblom FURLAN;

v nedeljo ob 15. uri zabavne igre za otroke, ob 17. uri tekmovanje v košnji, od 21. do 1. ure ples z ansamblom TAIMS;

v ponedeljek od 21. do 1. ure ples z ansamblom AGROPOP.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Trst - Festival operete: danes, 22. t. m., ob 20.30 bo na sporedu predstava FANTASIA PER FELLINI E ROTA - pesmi in baleti, režija G. Landi, glasba N. Rota. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča. Dirigent Guerrino Gruber. Ponovitve bodo 23., 26., 27., 28. in 29. t. m. ob 20.30 in v nedeljo, 24. t. m., ob 18. uri.

kino

ARISTON - 18.00, 22.15 Sono seduto su un ramo e mi sento bene, r. Jurai Jua-kubisko.

EXCELSIOR - 18.45, 22.15 Dolls (Bambole), krim., i. Stephen Lee, Guy Rolfe.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.15, 21.45 Il più gran bene del mondo, dram., r. Colin Gregg, i. Alan Bates.

NAZIONALE I - 16.30, 22.10 Combat dance (a colpi di musica), glasb.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Critters 2, grozljivka, □

NAZIONALE III - 16.15, 20.00 Vacanze calde di due valkirie, □□, 22.15 Tempo di uccidere.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Troppo bella per te.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.

MIGNON - 17.00, 22.15 Einstein jr.

EDEN - 15.30, 22.00 La libidine e il piacere, porn., □□

CAPITOL - 18.00, 22.00 Affari sporchi.

LUMIERE - 18.00, 21.30 Camille Claudel, r. Bruno Nuytten, i. Isabelle Adjani, Gerard Depardieu.

ALCIONE - 17.00, 22.15 Lettere d'amore, i. Robert De Niro, Jane Fonda.

RADIO - 15.30, 21.30 Una sfirenata donna in calore, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □

- 18. letom □□

razstave

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je na ogled do 15. julija razstava slikarja Dina PREDONZANJA.

V galeriji Tommaseo bo do 30. t. m. na ogled razstava Maurizia DONZELLIJA. Urnik: ob delavnih od 17. do 20. ure.

V galeriji Nadie Bassanese (Trg Giotti 8, I. nad) je na ogled do 30. t. m. razstava ameriške umetnice Lynn UMLAUF.

V galeriji Palače Costanzi je na ogled razstava del Umberta VERUDE in sicer iz kolekcije STAVROPULOS iz mestnih umetnostnih muzejev. Razstava bo trajala do 15. julija in bo dostopna občinstvu od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure v delovnih dneh, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

Utrdba Inkov
za Mozartov
slavni Rekvijem

Koncerti ob 200-letnici smrti Wolfganga Amadeusa Mozarta se že od pretekle sezone vrstijo po vsem svetu, čeprav bo obletnica šele 5. 12. leta 1991. Glasbene ustanove dosledno uvrščajo v programe skladbe salzburškega skladatelja, nemalo sporedov pa so zasnovali izključno z njegovimi deli, ki jih ni malo, saj je Mozartov opus verjetno najbogatejši na svetu: 20 oper, 41 simfonij (z mladostnimi celo 50), 8 violinskih in 25 klavirskih koncertov, 26 godalnih kvartetov, 17 klavirskih sonat, 15 maš, da o skladbah za komorne sestave in klavir ne govorimo, in še bi lahko prišteli nešteto cerkvenih kompozicij in skladb za vokalne zasedbe ter za že pozabljene ali danes povsem neznane instrumente. Vse to in še marsikaj drugega je napisal v samih 30 letih, saj je pri 35 letih že umrl.

Najobširnejši pregled Mozartovih umetnin bodo nudili koncerti v ZDA, kjer so si zadali dokaj zahtevno nalogo, da bodo predstavili »celoten opus«. Oznaka je sicer nekoliko ohlapna, ker je katalog Mozartovih skladb še vedno nepopoln in bodo prav gotovo izpustili manj pomembna dela. Prav tako ambiciozna, morda še vabljevejša pa je pobuda v Peruju: v starodavni utrdbi Inkov na Maču Piču bo perujski simfonični orkester pod vodstvom španskega dirigenta Xavierja Guella izvajal Mozartov Rekvijem. Prireditve je pripevek Peruja, ki ga pestijo težke politične razprtije, svetovnemu dnevu za mir, kot je povedala ravnateljica Perujskega inštituta za kulturo Laura Bosso Rotondo. Orkester, ki ga bo sestavljalo 90 glasbenikov in 100 pevcev, bodo prepeljali na visoko planoto z letalom. Tu gre poudariti, da Mozartov Rekvijem ni posvečen smrti, temveč predstavlja ta skladba življenje po smrti, kar nudi prireditvi tudi posebno poanto.

Pri samih 52 letih
je umrla
igralka Ina Balin

V starosti 52 let je umrla igralka Ina Balin, ki je pred kakimi tridesetimi leti zblestela ob Anthonyju Quinnu in Paulu Newmannu, da so ji filmski kritiki nadelili laskavo oznako »zvezda bodočnosti«. Zaradi težav z dihalni in predvsem s pljuči se je morala zateči v Yale-New Haven Medical Center v Conneticutu, a zdravniki, žal, niso bili kos bolezn.

Ina Balin, katere pravo ime je bilo Ina Rosenberg, je na newyorški univerzi študirala psihologijo in dramsko umetnost. V filmu se je prvič pojavila leta 1959 kot hčerka Anthonyja Quinna v filmu Črna orhideja, leto kasneje se ji je uspeh ponovno nasmehnil ob nastopu v filmu S terase po tragediji Johna O'Hare. Njeni nastopi so tako navdušili, da ji je ugledni Life posvetil naslovno stran z oznako »portret jutrišnje zvezde«. Marsikdo se je še spomni zaradi čudovitih temnih las. Malo kasneje si je zaslužila pohvalo za vlogo v filmu Komančerosi, nadvse briljanten pa je bil tudi njen nastop v Broadwayu ob Gertrudi Berg v A Majority of One. Že tedaj je zaslužila 50 tisoč dolarjev na film, imela je hišo v New Yorku in Los Angelesu, nagrade kot golden globe pa so kar deževale. Leta 1965 jo je zelo prizadela smrt drage osebe, dotolkel pa jo je konec ljubezenske zgodbe, da se je znašla na robu samomora. Ko je prebrodila krizo, se je odločila, da opusti filmsko kariero in posveti svoje življenje človekoljubnim pobudam.

Tako je nekajkrat obiskala Vietnam, ob odhodu Američanov iz azijske države pa je uspela odpeljati iz sirotišnice v An Lacu 217 otrok. Tri malčke je kar sama posvojila. Ob tej aktivnosti je morda doživela še večjo slavo kot z nastopi v filmih. Sicer se ni zanimala samo za Vietnam in vietnamske otroke, precej časa je tudi sodelovala z Martinom Lutherjem Kingom v boju za človekove pravice, hkrati je sodelovala z raznimi ustanovami, ki skušajo pomagati obolelim za rakom, levkemijo, mišično distrofijo in umsko prizadetim.

filmske premiere

eva fornazarič

Groza in strah preko televizorja

Vsem, ki radi prebirajo Stephena Kinga in druge mojstre literarnih srhljivk, svetujem ogled Cravenovega filma Shocker-Sotto shock. Taki bralci so namreč že dobro poučeni o strahotah, ki se skrivajo pod nedolžnim videzom kmetijsko razvite Amerike.

Vedo na primer, da so nekaj sredi obširnih polj stanovali zemeljski starši »nadarjenega« Supermana, sedaj pa se morajo povojne generacije sočati z vrsto neprijetnih sosedov. Ponekod

imajo svoje podzemno bivališče »zombiji«, občasno pa se sredi povsem normalne vaške srenje razrase rak rana, ki jo uteleša nepotešljiv morilec. V to skupino, ki je bodisi literarna bodisi filmska, spadajo spake vseh vrst in sort. Zverina iz Nightmara ima dolge jeklene kremplje in ognusno gmoto razjedenih mišic, ki nadomeščajo običajno kožo na obrazu, njegovi »prijatelji« iz drugih filmov pa so bolj ali

manj grozovite sestavine usnjenih krpic, razpadajočih okončin in podobno.

Vsi pa niso strašni le na pogled. Nekatere prepoznamo izključno po sledovih, ki jih puščajo namesto podpisa ali namesto elegantne črke Z, s katero se je poslavljaj Zorro.

V to sredo spada Horace Pinker, delavec, ki popravlja televizorje, ima pa tudi drugo »ljubezen«, to je razkosavanje nedolžnih žrtev z mačetom. V prvem delu filma smo dejansko deležni bežnih utrinkov oranžnorumenega delovnega kostima našega morilca, vendar je to šele predjed. Horacu bo namreč prekrizal morilske načrte mali Jonathan. Slednjemu je Pinker poklal družino in celo mladostniško ljubezen, zato je Jonathan v snu zaznal, da z možem nekaj ni v redu in ga prijavil preiskovalcu, ki se je ukvarjal z nizom strašnih umorov. Pinkerja bodo kajpak aretirali in ga po ameriškem zakonu obsodili na smrt.

Cravenova srhljivka se dejansko začne šele v trenutku, ko Pinkerja privežejo na stol in spustijo električni tok. Električna bo sicer »scvrila« morilčevo telo, učinkovala pa bo tudi na molekule njegove duše, ki bo tudi sama postala nevidna snov. Razdražene celice krutega pobijalca bodo imele tako prosto pot. Smele bodo povsod, kamor imajo dostop električna in vsemogoči valovi in bodo tako postale sila, ki bo morila na razdaljo.

Ker je bil Pinker velik ljubitelj televizijskih ekranov, bo sila osredotočila svojo pozornost prav na eter in se bo polasčala tujih življenj preko televizijskih oddaj. Kako, se seveda stvar trik mojstrov, ki so se krepko potrudili, da bi Cravenu priskrbeli čim več odvratnih posnetkov. Krvi je vsepovsod na pretek, gledalcu pa bi gotovo vzelo veliko časa, če bi moral prešteti vse razmesarjene ude, ki se v nedvomno elegantnih kompozicijah valjajo po srednjeameriških podih. Shoker je kajpak film za ljubitelje tega žanra, zato bi ga odsvetovalo vsem, ki jih je tudi v kinu groza in strah.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nadaljevanka: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Nadaljevanka: Boezio e il suo re (1. del)
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Nan.: Mía sorella Sam
12.30 Dokumentarna oddaja: Juha in lešniki
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Rubrika o Mundialu
14.15 Variete: Occhio al biglietto
14.30 Film: Tron (fant., ZDA 1983, r. Steven Lisberger, i. Jeff Bridges)
16.15 Rubrika: Minuto zero
16.45 Mladinska oddaja: Big!
17.45 Risanka, iz parlamenta
18.15 Nan.: Cuori senza età
18.40 Nad.: Santa Barbara
19.40 Mundial, vreme in dnevnik
21.00 Gala večer: Il gioco dell'eroe (vodi Vittorio Gassman)
23.00 Dnevnik
23.30 Nanizanka: Gli occhi dei gatti
24.00 Dnevnik in Mundial
0.45 Mundial - protagonisti in prvaki pripovedujejo Danes v parlamentu
1.00

RAI 2
7.00 Nanizanki: Lassie, 8.15 L'isola dei ragazzi, vmes risanke
9.00 Zdravnik neposredno
10.00 Dok.: Occhio sul mondo
11.00 Nadaljevanki: Falsa identità, 11.55 Capitol
13.00 Dnevnik
13.30 Rubrika o Mundialu
14.00 Nadaljevanka: Beautiful
14.45 Nan.: Saranno famosi, 15.30 Mr. Belvedere
16.00 Film: Piccola posta (kom., It. 1955, r. Steno, i. Alberto Sordi)
17.35 Iz Parlamenta
17.45 Videomic
18.55 Rubrika: Dribbling
19.40 Vreme, dnevnik in šport
20.20 Rubrika o nogometu
20.30 Film: Bocca da fuoco (pust., VB 1979, r. Michael Winner, i. Sophia Loren, James Coburn)
22.15 Dnevnik - nocoj
22.25 Variete: Viva Hollywood
23.25 Nanizanka: Avvocati a Los Angeles
0.15 Dnevnik in horoskop
0.40 Film: Poll de carotte (dram., Fr. 1932, r. Julien Duvivier, i. Catherine Fontaney)

RAI 3
14.00 Deželne vesti
14.10 Izobraževalna oddaja: Dadaismo
14.30 Videosport: teniški turnir ATP (iz Genove), kolesarstvo - Bici & Bike, košarka - mednarodni turnir Under 22
17.30 Film: Perdonate il mio passato (kom., ZDA 1949, r. Leslie Fenton, i. Marguerite Chapman, Fred MacMurray)
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Blob/Caroon
20.00 Variete: Blob. Di tutto di più (urednika Enrico Ghezzi in Marco Giusti)
20.30 Aktualno: Najzanimivejše iz Chi l'ha visto? (posvečeno izginulim otrokom, vodi Donatella Raffai)
22.55 Večerni dnevnik
23.00 Šport: Proces Mundialu (vodi Aldo Biscardi)
23.45 Nočni dnevnik
0.15 Dokumentarec: Mit tega stoletja - Klavirski genij Glenn Gould (Bach, Schönberg; sodeluje Jehud Menuhin)
0.50 Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade: Pisani svet, 9.20 dok. Sijaj v temi
10.00 Nadaljevanka: Vnovič v Bridesheadu (pon. 5. dela)
10.55 Video strani
15.45 Video strani
15.55 Poletna noč (pon.)
18.00 Dnevnik in poslovne informacije
18.10 Mozaik. Dokumentarna oddaja Safari v mestu - Divje živali v Londonu
18.35 Spored za otroke in mlade: nanizanki Poltrona Expres, 18.45 Noro, norejše, norišnica
19.10 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Dokumentarec: Rumena reka (4. del)
21.15 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu (6. epizoda)
22.00 Dnevnik in vreme
22.30 Oči kritike
23.10 Poletna noč, vmes nanizanka Murphy Brown, nadaljevanka Nekdo jezdi mimo (5. del) in nanizanka Černi gad
1.15 Video strani

TV Koper
11.45 Košarka NBA
13.45 Dokumentarec: Campo Base (pon.)
14.45 Rubrika: Speedy
14.45 Nočni boks
15.30 Tenis: turnirji ATP
16.30 Oglejmo si prvake: Golden Juke Box
18.15 Wrestling Spotlight
18.45 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 Stičišče
20.00 Zgodovina športa po želji: Juke Box
20.30 Odbojka WL: ZSSR-Japonska
22.30 TVD Novice
22.45 Oddaja o košarki: Sotocanestro
23.30 Rubrika: Veliki tenis
1.00 Rubrika: Eurogolf

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 7.30 Pravilica, nato Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Soft music; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Revival; 9.40 Beleška; 9.50 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Blues; 12.00 Slovenski film; 12.20 Melodije; 12.40 S tekmovanja Seghizzi v Gorici; 12.50 Orkestri; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Spoznavajmo svet!; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Kulturni dogodki; 15.40 Jazz; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Deseti brat (pon. 5. dela); 17.42 Mladí val; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Srečanje z novo pesmiko; 9.05 Glasbena matineja; 9.35 Turistični napotki za goste iz tujine; 10.00 Informacije, gospodarstvo, glasba; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes; 13.30 Radio danes; 13.38 Do 14.; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Merkurček; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Od melodije do melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Za pomorščake; 20.30 Slovenec po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno.

CANALE 5
7.10 Nanizanke: La grande vallata, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat - L'amore è cieco, 10.00 I Jefferson - Stato mentale
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Canale 5 za vas
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.30 Glasbeni variete: Una rotonda sul mare 2 (vodi Massimo Boldi, Teo Teocoli, Red Ronnie in Mara Venier)
22.30 Nanizanka: Charlie's Angels - Centro
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.20 Nanizanka: Lou Grant - Il ciarlato

RETE 4
8.30 Nanizanka: Ironside
9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 11.00 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo
12.15 Nan.: Strega per amore - Lo scacciafantasmi
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.40 Azucena, 15.20 Falcon Crest, 16.30 Veronica, il volto dell'amore, 17.00 Andrea Celeste, 18.10 La valle dei pini
18.40 Danielin horoskop
18.45 Nanizanka: General Hospital
19.30 Nadaljevanka: Febbre d'amore
20.30 Aktualno: C'eravamo tanto amati
21.00 Film: I figli di nessuno (dram., It. 1951, r. R. Marrazzo, i. Yvonne Sanson, Amedeo Nazzari)
23.00 Tednik: Ciak
23.50 Danielin horoskop
23.55 Film: Daniele e Maria (drama, It. 1973, r. Ennio De Concini, i. Peter Firth)
1.40 Nanizanka: Dragnet

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Caffelatte in risanke
8.30 Nan.: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.05 Chips, 13.00 Magnum P.I.
14.00 Vodič za Mundial
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.30 Nanizanki: Tre nipoti e un maggiordomo, 16.00 Licia dolce Licia, nato risanke
18.00 Nan.: Arnold, 18.30 L'incredibile Hulk
19.30 Variete: Emilio '90
20.05 Risanke
20.30 Film: Cacciatori della notte (pust., ZDA 1986, r. Sam Firstenberg, i. Michael Dudikoff, Steve James)
22.30 Film: L'ultima sfida (pust., ZDA 1982, r. Edwin Marin, i. Toshiro Mifune)
0.40 Filmske novosti
0.45 Nanizanki: Sulle strade della California, 1.45 Ai confini della realtà

ODEON
9.30 Nanizanke: Arthur
12.15 Rubrika: Ciao Italia
13.00 Otroški variete: Sugar
12.15 Rubrika: Ciao Italia
15.15 Nadaljevanke: Rosa selvaggia, 16.15 Colorina, 17.15 Senora
18.15 Branko in zvezde
18.30 Dok.: Človek in Zemlja
19.00 Rubrika: Ciao Italia
19.30 Risanke
20.00 Branko in zvezde
20.15 Benny Hill Show
20.30 TV film: Sotto un cielo di fuoco (VB 1987, 4. del)
21.30 Nanizanka: Night heat
22.30 Rubrika: Forza Italia
24.00 Rubrika o motorjih
0.30 Odeon sport
1.00 Rubrika: Ciao Italia

TMC
8.30 Dober dan, Mundial!
9.00 Nanizanki: Mago Merlino, 9.30 Flamingo Road
10.30 Nad.: Gabriela
11.30 Aktualno: Ženska TV
12.30 Nanizanka: Ancora tu
13.00 Ob SP-ju: Diario 90
13.45 Dnevnik
14.00 Dok.: Natura amica
14.30 Nanizanka: Il giudice
15.00 Film: Si, signor generale (kom., ZDA 1957, r. H. Potter, i. Kirk Douglas)

17.00 Nan.: Due pazzi scatenati, 18.00 Masquerade
19.00 Mondialissimo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Posebej o Italiji 90
23.00 Vesti in Galagoal
23.30 SP v nogometu (posnetki ene od tekem)

TELEFRIULI
11.30 Nanizanki: L'albero delle mele, 12.00 Famiglia, si fa per dire
12.30 Velike razstave
13.00 Nanizanka: After Mash, 13.30 Love Story
15.30 Music box
17.15 Nadaljevanki: Passioni, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik in Dan za dnem
19.40 Rubrika: Friuli Mondiale
20.10 Nanizanka: L'artigian del drago
20.30 Nad.: Naso di cane
22.00 Nanizanka: Il brivido e l'avventura
22.30 Tednik: Tigi 7
23.00 Morski športi
23.30 Mundial, vesti in News

TELE4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.15 Mladí val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik, nato Aktualna tema; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Vodeni glasbenogovorni program; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje: ideje, recepti in nasveti za gospodinje; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev in glasba; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasbeno popoldne; 16.15 Turistična reportaža; 19.00 Puzzle; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Do jutra: Nočna glasba.

Prihodnji teden srečanje z ministrom Kranjcem Nova Gorica zahteva nadaljevanje izgradnje avtocestnih odsekov

"V Novi Gorici odločno vztrajamo, da se Osimske ceste zgradi in da se na republiškem nivoju upošteva že dogovorjen prednostni red posameznih odsekov. Na Vipavski strani sta to odseka Razdrto - Podnanos ter Vrtojba - Selo. Zahtevamo tudi, da Republika zavzame jasno stališče do te problematike, ki ima tudi mednarodne razsežnosti in da sprejete odločitve tudi izjavi." V teh nekaj stavkih je strnjena srž celotnega vprašanja začetka gradnje osimskih cest, sicer bo vprašanje na dnevnem redu vsaj še nekaj let. To je stališče, ki ga bodo predstavniki Nove Gorice prihodnji teden ponovno obrazložili republiškemu izvršnemu svetu in posebej ministru Kranjcu. Srečanje bo predvidoma v petek, 29. junija, v Ljubljani.

Včeraj smo se o trenutno najtežjem in najbolj aktualnem vprašanju Nove Gorice pogovarjali z novim predsednikom izvršnega sveta občine, Črtom Špacapanom.

"Nesmiselno je postavljati v dvom, oziroma osporavati začetku gradnje avtoceste na odseku Vrtojba - Selo, kjer so nekatera dela že v teku, kjer je bila pripravljena celotna dokumentacija in kjer nikoli ni bilo posebnih spornih vprašanj. Trenutno so dograjeni objekti do Sempetra. Na območju

Vogrščka, je bil načrt usklajen z načrtom melioracij na okrog dva kilometra dolgem odseku. Predlogi za nove variante so po mojem samo iskanje opravičilo za zamude in nejasnosti glede sprejetih odločitev o postopku gradnje osimskih cest. V Novi Gorici smo trdno prepričani, da je treba z deli na obeh odsekih na naši (Vipavski) strani nadaljevati. Razmišljamo tudi, v kolikor je seveda treba upoštevati tudi finančni aspekt, da bi v občinskem merilu začeli združevati sredstva, le da zadevo premaknemo iz sedanje mrtve točke".

Nejasnost in neodločnost je pravzaprav kostanka, ki spremlja načrt gradnje osimskih cest že od vsega začetka. Saj trajajo razprave že dvajset let. Kaj vas pri zadevi najbolj moti?

"Navajanje dovolj trdnih argumentov o nujnosti izgradnje ustrezne cestne povezave se mi zdi pravzaprav odvečno, saj o tem ves čas govorimo. Nova Gorica in celotna Severnoprimorska regija nima neposredne železniške povezave z osrednjim delom Slovenije. Današnje cestne povezave pa so bile zgrajene pred vojno. Upoštevati je treba nadalje sosednje območje Gorice, gospodarske in družbene interese. Kako se bomo integrirali v Evropo s takim pristopom in s takim tempom!"

Težko je razumeti zakaj se v razprave o tem vprašanju, ki prvenstveno zadeva Novo Gorico vmešavajo delegati z drugih območij?"

Slovesnost v ladjedelnici Fincantieri

V Tržiču splavili novo ladjo

V tržički ladjedelnici Fincantieri je bila včeraj dopoldne slovesnost ob splavitvi nove ladje velikanke. Gre za ladjo Auriga, ki je po svoji zmogljivosti (skupno 260 tisoč ton) največja ladja za blagovni promet, kar so jih kdaj koli zgradili v Italiji.

Včeraj so opravili le tehnično splavitev ladje z napolnitvijo doka, popoldne pa so jo že povlekli na odprto morje, kjer bodo opravili še zadnja potrebna dela.

Razstava na ogled od danes do konca meseca Ducat goriških slikarjev v likovni galeriji Exit

V likovni galeriji Exit v Ul. Favetti 16/3 bodo nočjo ob 18. uri odprli zanimivo skupinsko razstavo umetnikov, ki živijo in delujejo v goriškem prostoru. Razstava, s katero zaključujejo letošnjo sezono, je nekoliko atipična tako po zasnovi kot po času trajanja, saj bo na ogled le do konca prihodnjega tedna.

Na skupinski razstavi z naslovom "Per Exit" bo svoje slike in grafike predstavilo dvanajst goriških umetnikov oz. umetnikov, ki so tako ali drugače vezani na naš širši kulturni prostor. Razstavljali bodo Sergio Altieri, Paolo Del Giudice, Luciano De Gironcoli, Gian Carlo Dolia, Ignazio Doliach, Mauro Mauri, Claudio Mrakic, Luca Suelzu, Paolo Turco, Roberto Kusterle, Giorgio Valvassori in Gian Carlo Venuto. Poleg tega bodo predstavili nekaj grafik Zigaine, ki ima prav v tem času pomembno retrospektivno razstavo v Pordenonu.

Zasnova razstave ni tradicionalna, kar pomeni, da umetnin niso izbirali na osnovi stilnih ali drugih sorodnosti, pač pa so skušali prav z različnimi deli poudariti raznolikost in bogastvo

tukajšnjega slikarskega snovanja in ustvarjanja.

Razstava bo v galeriji Exit na ogled do 30. junija vsak dan razen nedelje in ponedeljka od 17. do 20. ure.

Lepa pobuda članov SPD Celovce

Pri Krnskih jezerih bo zvonil od nedelje Zvon prijateljstva

V planinskem domu pri Krnskih jezerih bo v nedeljo, 24. t. m. prijetna planinska prireditev. Slovensko planinsko društvo iz Celovca bo namreč pri omenjeni planinski postojanki namestilo "Zvon prijateljstva" s Triglavskim narodnim parkom, planšarji in planinci. Slovesnost bo v nedeljo ob 10. uri, medtem ko se bo že v soboto zvečer v planinskem domu zbrala lepa družina članov SPD iz Celovca, PD Nova Gorica in nasploh ljubiteljev gora.

Številni planinci se bodo v Lepeno in nato h Krnskim jezerom povzpeli v nedeljo zgodaj zjutraj. Med temi bo tudi skupina SPD Gorica. Prevoz z lastnimi sredstvi, odhod ob 5.30 s Travnika. Vodi Zorko Čotar. Do planinskega doma dr. Klementa Juga v Lepeni je možen dostop z avtom. Od tu do doma pri Krnskih jezerih je dve uri vzpona. Četrto ure hoda je od doma do velikega Krnskega jezera.

V Gabrjah gostuje drevi pevski zbor iz Porabja

Kulturno društvo Skala v Gabrjah vabi drevi krajanje in nasploh vse ljubitelje zborovskega petja, ob 21. uri na 3. koncert "Na borjaču". Na dvorišču sedeža KD Skala bosta nastopila moški pevski zbor Skala pod vodstvom Rozine Konjedic ter mešani pevski zbor Pavel Avgust iz Gornjega Senika na Madžarskem.

Slednjega sestavljajo pripadniki slovenske narodnostne skupnosti iz Porabja. Zbor gostuje prvič na Goriškem, v zamejstvu. Sicer pa je dokaj pogost na raznih pevskih revijah v Sloveniji.

V primeru slabega vremena bo koncert prav tako danes, ob 21. uri, vendar v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Operna predstava v Vipavi Tokrat Carmen G. Bizeta

Turistični delavci v Vipavi si prizadevajo tudi v letošnji poletni sezoni ponuditi vrsto kakovostnih kulturnih prireditev. Prva bo na sporedu že jutri, 23. t. m., ko bodo na trgu, na odprtem, uprizorili znano Bizetovo opero Carmen. Izvajalci bodo člani SNG iz Ljubljane, novost dogodka je izvedba opere v slovenščini. Nastopilo bo preko 200 izvajalcev, pod vodstvom dirigenta Lovrenca Arničja, zborovodje Andreja Missona in režiserja Tomasa Ferkaja.

Turistično društvo v Vipavi je doslej poskrbelo že za vrsto kakovostnih opernih predstav. Lani si je tudi prislužilo turistični nagelj. Lansko priznanje nameravajo turistični delavci opraviti tudi letos.

Opero Carmen bodo izvajali jutri, v soboto, 23. t. m., ob 21.30, v primeru slabega vremena pa v nedeljo, 24. t. m., ob isti uri.

S pisno nalogo iz slovenščine so se včeraj začele mature

Za maturante slovenskih višjih srednjih šol se je včeraj začela, tako kot drugod po državi, zrelostna preizkušnja. Po vseh šolah so včeraj pisali naloge iz slovenščine. Kot vsako leto so lahko izbirali med štirimi naslovi: trije so bili skupni, četrti pa specifičen glede na študijsko smer vsake šole. Že danes bo na vrsti druga naloga, prihodnji teden pa se bodo začeli kolokviji.

Na sliki (foto Marinčič) dijaki 5. razreda sekcije TŽ Žige Zoisa med maturitetno nalogo iz slovenščine.

Ugotovili so jih finančni stražniki na Goriškem v zadnjem letu Več kot 28 milijard lir utaj

Finančni stražniki so včeraj praznovali 216. obletnico ustanovitve. Kot vsako leto je bil praznik priložnost za obračun opravljenega dela in podelitev priznanj zaslužnim možem, ki so se posebej izkazali pri izpolnjevanju službenih dolžnosti. Se pred uradno slovesnostjo na dvorišču vojašnice pri štandreskem mejnem prehodu so se s polaganjem vencev k spomeniku v spominskem parku spomnili padlih finančarjev.

Na slovesnosti je poveljnik goriških enot finančne straže podpolkovnik Alfonso D'Auria podal obračun dela v obdobju od 21. junija 1989 do 20. junija letos. V tem času so na Goriškem izvedli 254 davčnih pregledov (75 popolnih in 179 delnih) ter pri tem ugotovili utaje neposrednih davkov za skupnih več kot 20 milijard lir. Precejšnje so tudi utaje davka na dodatno vrednost, saj znaša vrednost neprijav-

ljenega davka IVA približno 8 milijard lir. V primerih, ki jih določa zakon, so kršilce prijavili sodnim oblastem.

Kar 14 tisoč je bilo pregledov glede prevoza blaga in izdajanja davčnih potrdil. V vsakem šestem primeru so ugotovili prekršek: skupno število ugotovljenih prekrškov je namreč 2.282, od tega 1.774 pri prevažanju blaga, nekaj več kot 500 pa pri izdajanju davčnih potrdil.

Pri izvajanju nadzorstva na meji so prijavili 9 oseb zaradi carinskih prekrškov in 12 zaradi trgovanja z mamili. Zaplenili so 1.800 gramov heroina, 53 gramov hašiša in manjšo količino LSDja. Prijeli so tudi 41 tujih državljanov, ki so na nedovoljen način preko- račili mejo.

Med pomembne uspehe sodita odkritje tiskarne za ponarejanje ameriških dolarjev pri Varseju in zaplemba

22 tisoč kg sladkorja v Brindisiju (najbrž namenjenega predelovanju vina). Obe preiskavi so vodili finančarji goriških enot. Obračun dopolnjuje še okrog 10 tisoč premoženjskih pregledov v izvajanju predpisov zakona proti mafiji in 2.532 glob zaradi cestnih prekrškov, s katerimi so unovčili 188 milijonov lir.

Na sliki (foto Marinčič) podeljevanje priznanj zaslužnim finančarjem

Teniški tečaj

Teniški krožek Zaccarelli v Drev. 20. septembra prireja od ponedeljka dalje brezplačni teniški tečaj za 6-7 let stare otroke. Tečaj bo vodil vaditelj Mitton in bo obsegal 10 lekcij. Prijave v tajništvo krožka ali neposredno na igrišču v ponedeljek, 25. t. m., ob 9. uri.

izleti

SPDG rekreacija prireja v nedeljo, 24. t. m., izlet na Nanos. Zbirališče na Travniku ob 7.30.

razna obvestila

Občina Sovodnje obvešča, da bodo, začevši od danes, 22. t. m., občinski uslužbenci pobirali smeti po sledečem razporedu: ob ponedeljkih od 6.30 do 12.30, ob petkih od 6.30 do 13. ure. Tak razpored velja v poletnih mesecih.

Sekcija združenja VZPI-ANPI Doljamlje sporoča, da bo avtobus za Škofjo Loko, jutri, v soboto, 23. junija, odpeljal ob 6. uri iz Sablčev, ob 6.05 iz Jamelj in ob 6.10 iz Dola. Priporoča se točnost.

Štandreška mladina pripravlja jutri, 23. t. m., kresovanje. V ta namen je v teku pobiranje starega lesa, danes in jutri.

kino

Gorica

CORSO Zaprt. VERDI 17.30-22.00 »Sogni«. Režija Akira Kurosawa.

VITTORIA 17.30-22.00 »Criminalmente sexy«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Rojen 4. julija«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Bolničarji na kotalkah«. 22.00 »Mi nismo device«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Al Giardino - Verdijev korzo 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Centrale - Trg Republike, 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU Lekarna Al Lago - Pri jezeru - Vrtna ulica 2 - Via Giardino 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes ob 9.30 Giuseppe Vodice iz splošne bolnišnice v cerkev v Ločniku in na glavno pokopališče, ob 11. uri Giuseppe Princi iz splošne bolnišnice v cerkev v Ločniku in na tamkajšnje pokopališče.

Odšel je Stojan Vodopivec bivši predsednik IS v N. Gorici

Danes popoldne bodo v Kamnem, v Vipavski dolini, kjer je bil doma, pokopali Stojana Vodopivca, znanega družbenopolitičnega delavca in gospodarstvenika iz Nove Gorice. Imel je 43 let.

V obdobju od leta 1978 do 1982 je bil Predsednik Izvršnega sveta Skupščine Občine Nova Gorica, potem pa se je posvetil gospodarstvu. Nazadnje

je opravljal dolžnost Predsednika poslovnodnega odbora podjetja Salonit v Anhovem.

V letih, ko je bil v vodstvu novogoriške Občine je navezal zelo tesno sodelovanje z upravitelji slovenskih občin na Goriškem.

Pogreb bo danes, ob 17. uri iz mrliške vežice pokopališča v Solkanu v Kamnje.

Motorist iz Krmina umrl za posledicami nesreče

Še en mlad motorist je predsinoči izgubil življenje na goriških cestah, potem ko je podobna tragična usoda v zadnjih mesecih pretregala že nekaj mladih življenj. Nesreča se je tokrat pripetila v Krminu. 29-letni Walter Tantolo iz Bračana, Ul. Canciani, se je na hondi 600 peljal skozi križišče med Drev. Venezia Giulia ter ulicama Einaudi in Braid, ko je v še nepojasnenih okoliščinah čelno trčil v traktor, ki

ga je upravljal 61-letni Guido Brandolin iz Krmina, Ul. Zorutti.

Po silovitem trčenju je Tantolo obležal v nezavesti. Nemudoma so ga prepeljali v oddelček za oživljanje v goriški splošni bolnišnici. Prizadevanje zdravnikov pa ni obrodilo sadov, saj je pozno ponoči, nekaj ur po nesreči izdihnil.

Zapisnik o tej ponovni tragični prometni nesreči je sestavila prometna policija.

Srečanje gledališč Alpe-Jadran ima izdelan dokončen repertoar

Včeraj smo napovedali, da so priprave na Srečanje gledališč Alpe Jadran v Gorici in Novi Gorici v polnem teku. Organizatorji so že določili dokaj točen spored festivala, ki bo letos od 5. do 12. oktobra. Zakaj zamenjava termina od spomladi na jesen? Glavni usklajevalec Emil Aberšek pravi, da je s premaknitvijo datuma dan celovitejši vpogled v gledališko produkcijo v deželah delovne skupnosti Alpe Jadran, saj ima selektor oziroma selektorska komisija pregled nad vso sezono. Pa še nekaj je, gledališča se namreč pripravljajo na novo ustvarjalno leto in Srečanje gledališč v obeh obsoških mestih je kot nalašč za debut oziroma premierno predstavitev nekaterih del.

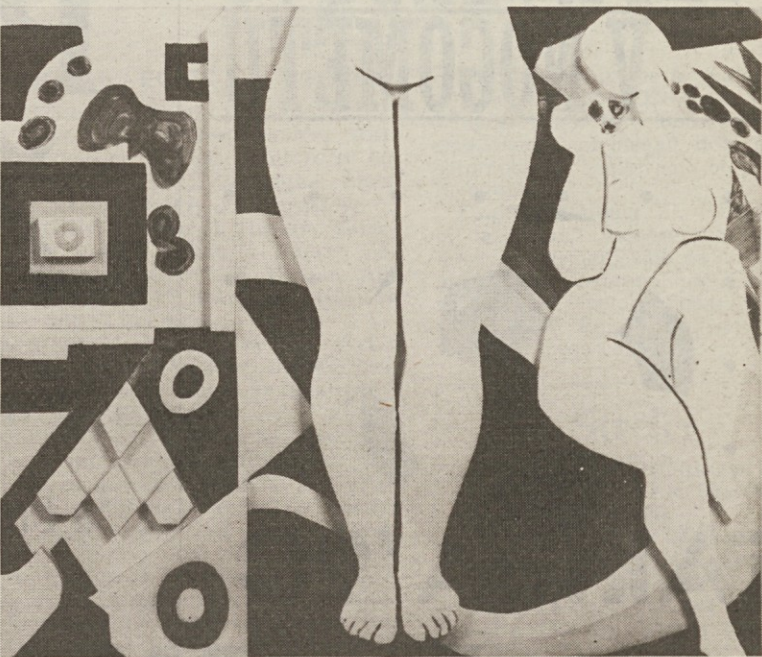
O tem in drugem, predvsem o repertoarju letošnje prireditve, smo se pogovarjali v sredo v Kobjeglavi v prostorih znamenite in gostoljubne pršutarne, kamor nas je povabilo Primorsko dramsko gledališče, da novinarje seznani s potekom priprav na velik mednarodni gledališki dogodek. To pa je bila tudi priložnost za srečanje z novim ministrom za kulturo Republike Slovenije Andrejem Capudrom, ki je bil prav v sredo na uradnem obisku v Novi Gorici in novogoriški občini, kamor ga je povabil župan Sergij Pelhan, da bi se predstavnik nove slovenske vlade seznanil s kulturnim stanjem v tem delu Primorske. O tem obisku bomo nemara zapisali kako besedo ob koncu tega poročila, sedaj nas seveda prvenstveno zanima, kakšen bo program letošnjega SGAJ, kot ga je predstavil Emil Aberšek. Že na prvi pogled je razvidno, da bo repertoarni razpored visoke kakovostne vrednosti in bo predstavil marsikatero novost. Selekcijo predstav je opravila komisija v sestavi: Andrej Inkret, Peter Selem, Ulf Birbaumer, Renzo Tian in Mihael Skaza. Po njihovi presoji bomo v prvi polovici oktobra gledali v Solkanu, novogoriškem in goriškem Kulturnem domu in v gledališču Verdi naslednje predstave: gledališče Elisabeth Bühne iz Salzburga bo uprizorilo »Kalgulo« Alberta Camusa; Hrvatsko narodno pozorišče iz Splita bo predstavilo Brechtovo »Beraško opero« ; Divadlo na Zbradli iz Prage bo igralo Molierovega »Don Juana« ; gledališče Havesi Sandor iz Zole Egerszega bo igralo Shakespearovo komedijo »Kakor vam drago« ; Schauspielhaus iz Gradca bo premierno uprizorila

Molierovega »Don Juana« ; Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane bo dalo na ogled »Odisejevega sina« Vena Tauferja; teater Kammerspiele iz Münchna bo uprizoril Handkejevega »Kasparja« ; Teatro stabile FJK bo prav tako imel svojo premiero na festivalu, predstavil bo Anouilhovo »Antigono« ; Venetoteatro iz Padove bo uprizoril Marivauxovo »Dvojno preizkušnjo ljubezni« ; tretja premiera letošnjih srečanj pa bo v rokah Primorskega dramskega gledališča, ki bo uprizorilo Kozakovo »Vido Grantovo«. Še ena predstava bo dopolnila podobo letošnjega Srečanja gledališč Alpe Jadran, in sicer iz Lombardije, vendar to uprizoritev bodo določili pozneje.

Vse predstave sodijo seveda v tekmovalni program SGAJ. Ocenjevala jih bo strokovna žirija v sestavi Georgij Paro, Taras Tamjan, Wolfgang Greisenegger in Maurizio Grande. Prireditve financirata Dežela FJK in Republika Slovenija, prireditelja sta Občini iz Nove Gorice in Gorice, organizatorja pa Primorsko dramsko gledališče in Deželna gledališka ustanova iz Vidma.

Kot rečeno, predstavitev letošnjega SGAJ je bila tudi priložnost za srečanje s slovenskim ministrom za kulturo Andrejem Capudrom, ki si je v sredo (ob spremstvu novogoriškega župana Sergija Pelhana) ogledal nekaj kulturnih objektov na Goriškem. Sam minister je izrazil pripravljenost, da bi vse načrte izpeljali do konca, predvsem gradnjo novega novogoriškega kulturnega doma, čeprav je budžet za kulturo zelo nizek. A vse se bo dalo s skupnimi močmi rešiti, treba pa bo v kulturo pritegniti podjetne ljudi. »Moja posebna skrb je namenjena regionalni kulturi, saj je kultura piramida, ki mora imeti svoje temelje in sama Slovenije je mozaik, sestavljen iz različnih kulturnih segmentov«, pravi Capuder. Skratka, kultura naj se razvija na regionalnem nivoju, iz česa naj se nadgradi nacionalni nivo v središčih Ljubljani in Mariboru in preko tega naj pride še do pródora v Evropo. Še marsikaj se je spletlo v pogovoru z ministrom, ki je svoja razmišljanja zaključil z ugotovitvijo, da je treba v Sloveniji postaviti na noge močno in kakovostno kulturo, ki bi bila v ponos vsem, tudi zamejskim Slovencem. (mč)

Likovniku Oblaku dve mednarodni nagradi

Akademski slikar in grafik Polde Oblak je te dni prejel še dve vredni priznanji. Na letošnjem razpisu nagrade za slikarstvo »Grand prix mediteranee etoiles d' Europe« v Neaplju je dobil veliko nagrado Norveške. Nagrajen je bila njegova slika »Metulj in deklci« (na posnetku), izdelana na leseni plošči, kjer sta povezana plastika in slikarstvo. Temu priznanju pa se pridružuje še tretja nagrada za novo smer avantgardnega slikarstva. Svaritev »Dama v belem« je izrazito fragmentistična in izpričuje izredno kvaliteto umetnikovega ustvarjanja. Tudi ta nagrada je bila Oblaku podeljena na Evropski akademiji v Neaplju.

V večini slovenskih gledališč že izdelali repertoarne podobe

Ljubljanska gledališča in nova sezona

Ljubljanske gledališke hiše so začele priprave za prihodnjo gledališko sezono. Med tistimi, ki te dni že izdajajo abonmaje je Drama Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani: za bližnjo sezono ponuja šest uprizoritev na velikem odru in tri na odru Male drame.

Sezono 1990/91 bo ljubljanska Drama začela z delom češkega dramatika in državnika Vaclava Havla Asanacija. Besedilo je Havel napisal pred tremi leti, medtem ko so delo prvič uprizorili lani v Švici. Asanacijo bo režiral Dušan Mlakar. Po številnih neuresničenih napovedih bodo prihodnjo sezono uprizorili eno od cvetk svetovne klasike, tj. Peera Gynta norveškega pisca Henrika Ibsena. Besedilo je nastalo leta 1867, uprizoritev pripravlja makedonski režiser Slobodan Unkovski. Sledila bo krstna uprizoritev Jovanovičevega romana Don Juan na psu iz leta 1969; delo bo režiral avtor. V sodobno slovensko dramatiko spada tudi drama Deni me kakor pečat na svoje srce, katere avtor je Tone Partljič. Delo se (predvsem za zamejce v Italiji) obeta zanimivo, saj se loteva tragične in nepojasnjene usode tržaških zakoncev Danice in Stanka Vuka. Krstno uprizoritev bo režiral tržaški režiser Boris Kobal. Drugi tržaški režiser, tj. Mario Uršič, pa bo vodil Goldonijevo komedijo Letovanje. Zadnja uprizoritev na velikem odru bo predvidoma Waydova dramatisacija romana Dostojevskega Zločin in kazen. Uprizoritev bo režiral Žarko Petan, doslej so Zločin in kazen prikazali le na Bitefu in v Cankarjevem domu.

Na odru Male drame nameravajo uprizoriti Mametovo Seksualno perverzijo v Chicagu (režija Dušan Jovanović), Vodenje življenja Marie Fornes (režija Zvone Šedlbauer) in Komične prizore A. Cehova (režija Barbara Hieng).

Repertoar za prihodnjo gledališko sezono je predstavilo tudi Mestno gledališče ljubljansko (MGL). Za uvod (tj. za konec septembra ali začetek oktobra) pripravlja delo Dundo Maroje dalmatinskega avtorja Marina Držića. Besedilo je nastalo v prejšnjem stoletju, navdihuje se na dogajanja v obdobju renesanse. Uprizoritev pripravlja Radoslav Dorič. Angleški režiser J. P. Cook pripravlja uprizoritev dela Ivona, princesa Burgundije na besedilo W. Gombrowicza, medtem ko bo Mile Korun vodil Potohodka Daneta Zajca. Preostale tri uprizoritve na velikem odru bodo predvidoma Lažnivka v režiji Dušana Mlakarja (po besedilu Jeana Jacquesa Bricaira in Maurica Lasaygnesa), Intergirj v režiji Žarka Petana (po besedilu V. Kuni- na) in Tatarski sejem. Omenjeno delo bo režiral Zvone Šedlbauer, besedilo pa je izpod peresa K. Steingerwalda.

Na Mali sceni MGL bo takoj na začetku sezone uprizoritev še enega dela, ki se navezuje na lik Stanka Vuka. Na osnovi korespondence, ki jo je Vuk napisal med vojno, pripravljajo uprizoritev drame Kako srečen sem bil, če bi ti razumela moja besede. Delo bo režiral Jože Babič. Na mali sceni bodo prikazali tudi Petanovo Avdicijo v režiji Katje Pegan.

Repertoar Mladinskega gledališča obsega štiri uprizoritve. 20. septembra bo premiera drame Edgar Allan Poe, ki prikazuje življenje in delo znamenitega ameriškega pesnika in pisatelja Poa (1809-49); dramatisacija in režija Janez Pipan. Naslednje delo je satira Butalci na besedilo Frana Milčinskega. Delo bo režiral Zdravko Zupančič. Za konec decembra pripravljajo delo iz grške klasike Kralj Oidi-

pus v režiji Vita Tauferja. Zadnja drama na repertoarju je Tibetanska knjiga mrtvih, ki črpa snov iz enega najbolj ezoteričnih božanskih besedil. Delo bodo predvidoma uprizorili pozimi; dramatisiral ga je Ivo Svetlina. V režijski vlogi bo Tomaž Puntar.

V Ljubljani - mestu gledališč, snujejo načrte tudi ostale gledališke hiše. Šentjakobsko gledališče se pripravlja na 70. jubilejno sezono, Cankarjev

dom namerava do konca leta (poleg vseh predstav od januarja do danes) prikazati preko 100 gledaliških predstav, na področju najmlajših pa je aktivno Lutkovno gledališče. Ne smemo zanemariti niti dejavnosti ostalih, tj. predvsem alternativnih gledališč, kot so napr. Rdeči pilot, gledališče Ane Monro in eksperimentalno gledališče Glej.

I. V.

V ljubljanski Drami SNG so lani igrali tudi Damo iz Maxima Georges Feydeaua

Verčeva »Plesna šola« v ZRN

Te dni se je s štiridnevnega gostovanja v Zvezni republiki Nemčiji vrnil v Trst ansambel Mladinskega gledališča »Kresna noč«, ki je na heidelberškem mednarodnem festivalu gledališča in plesa uprizoril v premierski izvedbi svojo najnovejšo postavitev »Plesno šolo« avtorja Sergeja Verča.

S to gostovanjsko uprizoritvijo so člani MG »Kresna noč« in KUD »Magnet« tako potrdili svoj kulturni in gledališki angažma, ki se je doslej udeja-

nil predvsem v dveh znamenitih uprizoritvah iz prejšnjih let, Trdinovi in Sosičevi »Kresni noči«, nadaljeval v uprizoritvi Sergeja Verča in delovne skupine »Samo malo jih zaide v te kraje« in po nekajletnem premoru, ki so mu botrovale predvsem organizacijske in prostorske stiske, v zdajšnji »Plesni šoli«.

Ta ambiciozni gledališki projekt, pri katerem nastopa v režiji Sergeja Verča, koreografiji Ivana Komarja ter

scenski in kostumski opremi likovnikov KUD »Magnet« dvanajst mladih igralr in igralcev (Marko Civarđi, Aljoša Gregori, Kristina Guštin, Mitja Kalc, Ivan Komar, Rosi Košuta, Eva Mauri, Mirjam Maver, Kristina Pahor, Iztok Pečar, Tanja Pečar in Sanja Sedmak ter kot sodelavca Claudio Strain in Fabiana Leuz) bo doživel svojo tržaško premiero v prvi polovici oktobra, kje pa bo ta premiera je še veliko vprašanje, saj je MG »Kresna noč«, ki je v tem času le dokazalo svojo vitalnost in kontinuiteto, brez svoje lastne dvorane. Kulturno-umetniško društvo »Magnet«, pod okriljem katerega deluje MG »Kresna noč«, pa je tudi brez vsakršnih sredstev in javnih podpor in se finančno preživlja le z lastnim delom. Zato je tudi vprašanje gledališke in sploh večnamenske dvorane, v kateri bi lahko nemoteno in uspešno razvijali svoje programe, toliko hujše in bo z jesenjo lahko postalo celo usodno.

Priznati je treba, da je gostovanje v Nemčiji, poleg nekega minimalnega zasluzka, prineslo ansamblu v dar neomajno željo in prav trmasto voljo do dela, navkljub že omenjenim kriznim situacijam. Ta želja in volja pa sta se dokončno uveljavili prav na predstavi v Heidelbergu, kjer je nabito polna dvorana mladih priredila ansamblu »Plesne šole« prave navdušene, priske in dolgotrajne ovacije, saj je končni aplav trajal preko petnajst minut. To je pa že podatek, ki obvezuje.

V Ljubljani predstavili zbornik o slovenskih izseljencih

V Cankarjevem domu v Ljubljani je bila včeraj predstavitev zbornika Dve domovini-Two homelands, zajetne znanstvene publikacije, ki obravnava slovensko izseljeništvó. Predstavitev zbornika je pripravil glavni snovalec zbornika samega, to je znanstvenoraziskovalni center (ZRC) Slovenske akademije znarnosti in umetnosti, oziroma skupina okrog Inštituta za izseljeništvó. Na srečanju je bil, poleg avtorjev in gostov, prisoten tudi minister za Slovence po svetu Janez Dular.

Uvodno besedo je na predstavitvi imel direktor ZRC pri SAZU Mitja Zupančič, o zborniku pa je podrobneje spregovoril njegov glavni urednik Andrej Vovko. Ta je poudaril, da je misel o posebnem znanstvenem zborniku zorela že precej časa, v svoji najnovejši fazi pa vsaj od oblikovanja sedanje podobe Inštituta za izseljenstvo od konca leta 1987 dalje. »Srečno naključje je«, je dejal Vovko, »da je zbornik zagledal beli dan v sedanjem obdobju, ki vzbuja upanje, da bodo v kratkem presežene ločnice, ki so delile Slovence v matični domovini in Slovence po svetu.« Dejal je tudi, da so prispevki o izseljenskih vprašanjih doslej izhajali raztreseni po najrazličnejših strokovnih in znanstvenih zbornikih, tako da je bila izdaja interdisciplinarne, znanstvene publikacije, še zlasti ker zadeva tako usodno vprašanje, nujna.

Vovkovo izvajanje so dopolnili referati Marjana Drnovška, Janje Žitnik in Brede Čebulj-Sajko, to je avtorjev iz v knjigi predstavljenih tematskih sklopov. Ugotovili so, da je celotno podobo slovenskega izseljenstva nemogoče sestaviti čez noč. To še posebej velja za zgodovino, sicer pa obravnavanje tega vprašanja zahteva sodelovanje različnih strok. Poudarili so tudi, da zbornik Dve domovini-Two homelands po vsej verjetnosti ne bo zadnji de vrste, saj o naslednjem že razmišljajo.

Omenjeni zbornik zajema, poleg uvodnih razmišljanj, dvaindvajset prispevkov in dve oceni. Avtorjev je približno 20, med njimi je tudi sodelavka Odseka za zgodovino pri NŠK Majda Kodrič. Prav danes pa bodo zbornik predstavili tudi v Trstu, in sicer ob 19. uri na sedežu Narodne in študijske knjižnice. (iv)

14. SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU

Končala se je prva faza

Presenetljiv razplet

Že jutri četrtfinale

V včerajšnjih zadnjih tekmah osmine finala je Nizozemska igrala neodločeno z Irsko, Anglija je premagala Egipt, Španija pa Belgijo, a Urugvaj si je z golom v zadnji minuti zagotovil napredovanje v osmino finala

Italija - Urugvaj

Jugoslavija - Španija

Pravi ples se bo šele začel

Sinoči sta Nizozemec Rijkaard (levo) in Irec Aldridge (desno) uprizorila balet, a pravi ples se bo šele začel, saj se bodo nekateri od glavnih favoritov pomerili že v osmini finala. (Telefoto AP)

V Milanu in Turinu anticipirana finala

Nedeljski tekmi osmine finala v Turinu in Milanu bi lahko označili za prava »finalna« dvoboja. V Turinu si bosta namreč v južnoameriškem derbiju stali nasproti Brazilija in Argentina, v Milanu pa ZRN in Nizozemska. Tako so odločile kvalifikacijske tekme letošnjega mundiala. Z razporeditvijo pa se je »poigral« tudi žreb, ki je Nizozemski dodelil 3. mesto v skupini F, medtem ko je na višjo stopničko postavil Irsko, ki si je tako zagotovila sebi enakega nasprotnika, Romunijo.

Takoj je treba povedati, da se takega razpleta lahko v prvi vrsti veselijo Italijani, ki so se »otresli« nevarnega nasprotnika, kot bi lahko bila Nizozemska Ruuda Gullita. Čeprav evropski prvaki doslej niso pokazali nič posebnega in so daleč od odlične forme izpred dveh let, lahko ob vsakem trenutku pripravijo presenečenje. Beckenbauerjeva Nemčija bo morla napeti vse sile, da bo premagala zahodnega sosedo in ni izključeno, da bomo v nedeljo prisostvovali podaljškom in celo enajstmetrovkam.

Kljub naslovu svetovnega prvaka pa menimo, da bo Argentina s težavo premagala Brazilijo, ki je res uvedla »evropski model« igre, razpolaga pa še vedno z odličnimi igralci, ki bodo lahko zasenčili Maradono in tovariše.

Sicer dokončna razporeditev ekip v osmini finala ne odraža stanja, ki je veljalo pred svetovnim prvenstvom in je povsem spremenila vrstni red kakovosti. Dejstvo je, da se bosta celo nosilca skupin srečala med seboj in da se obetajo še marsikatera presenečenja.

Vicinijski »azzurri« so navsezadnje le dobili »primerne« nasprotnika, Urugvaj, ki si je kvalifikacijo včeraj zagotovil le v 91. minuti igre, potem ko je že vse kazalo, da se bodo tudi Tabarezovi izbranci predčasno vrnil domov. Italija in Urugvaj sta se srečala le enkrat na tekmi veljavni za SP. To je bilo uvodno srečanje za obe enajsterici na SP v Mehiki leta 1970. Tekma je bila blede, zaključila pa se je z »napovedanim« 0:0. Vendar pa je Urugvaj ena redkih ekip, s katero ima Italija negativno bilanco. Skupno sta reprezentanci odigrali pet srečanj. Italija je zmagala le enkrat, dvakrat je izenačila, dvakrat pa je izgubila. Skupno je Italija dosegla štiri, Urugvaj pa šest zadetkov.

Južnoameriški nogometaši v ponedeljek vendarle ne bi smeli delati težav razigranim gostiteljem, ki tudi v primeru napredovanja ne

bodo naleteli na prehudega konkurenta. To naj bi bil zmagovalec srečanja med Irsko in Romunijo. Obe postavi sta doslej pokazali precej malo, nekoliko boljši so sicer Romuni, ne verjamemo pa, da bodo znali ustaviti Baggia in tovariše.

Nepričakovan razplet včerajšnjega srečanja v Veroni je zagotovil Španiji prvo mesto v skupini. To pomeni, da bo Suarezova postava v osmini finala srečala Jugoslavijo. Resnici na ljubo lahko rečemo, da je za Osimove izbranec ta rešitev še kar ugodna. Verjetno vodstvu obeh reprezentanc nista pričakovali takega razpleta, ko sta se pred nekaj tedni sporazumeli za prijateljsko srečanje v Ljubljani.

Če sodimo na podlagi tega, kar sta reprezentanci pokazali za Bežigradom (Španija je zmagala z 1:0), potem lahko rečemo, da se obeta povsem zanimivo srečanje, ki nima nespornega favorita. Res je, da so na zadnjem srečanju Španci zmagali, res pa je tudi, da so prav Jugoslovani pokazali lepšo in učinkovitejšo igro. Obe reprezentanci doslej na SP se nista proslavili, zato je pričakovati, da bosta to storili 26. junija v Veroni.

Če nekoliko bežno pregledamo ostale pare, lahko ugotovimo, da se je Belgiji le izplačalo 2. mesto v skupini. Srečala se bo namreč s poprečno Anglijo, ki je tudi včeraj zaigrala dokaj slabo in dosegla zmagoviti zadetek predvsem po naključni akciji. V primeru napredovanja pa bo belgijska vrsta igrala proti zmagovalcu tekme med Kamerunom in Kolumbijo.

S tehničnega vidika je predtekmovanje na letošnjem SP pokazalo zelo malo novega. Proslavila se je izrazito obrambna igra (včasih tudi slaba) in to kljub številnim zadetkom, ki so jih zabeležili. Če bi igro večine postav primerjali z modeli, ki se jih poslužujejo italijanske postave, potem moramo reči, da je Trapattonijeva igra daleč prehitela Sacchijevo cono. Celo reprezentance, ki so veljale za prvrženke spektakularne igre, so z možem več okrepile svoje obrambne vrste in to je bilo še kako opaziti.

Ob koncu še zanimivost. Potreben je bil vendar žreb za določitev vrstnega reda v F skupini. Ob tem pa se postavlja vprašanje: koliko to koristi nogometu, tistemu igranemu namreč? Tudi na to vprašanje bo morala mednarodna nogometna zveza čimprej dobiti primeren odgovor. (r.p.)

OSMINA FINALA	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE
ITALIJA	zmagovalec 1		
RIM 25. junija ob 21.00			
URUGVAJ	RIM	zmagovalec A	
IRSKA	30. junija ob 21.00		
GENOVA 25. junija ob 17.00			
ROMUNIJA	zmagovalec 2		
ŠPANIJA	zmagovalec 3	NEAPELJ	
VERONA 26. junija ob 17.00		3. julija ob 20.00	
JUGOSLAVIJA	FIRENCE		
BRAZILIJA	30. junija ob 17.00	zmagovalec B	1. mesto
TURIN 24. junija ob 17.00			RIM
ARGENTINA	zmagovalec 4		8. julija ob 20.00
ZRN	zmagovalec 5		
MILAN 24. junija ob 21.00			
NIZOZEMSKA	MILAN	zmagovalec C	3. mesto
ČSFR	1. julija ob 21.00		BARI
BARI 23. junija ob 21.00			7. julija ob 20.00
KOSTARIKA	zmagovalec 6		(poraženca polfinala)
ANGLIJA	zmagovalec 7	TURIN	
BOLOGNA 26. junija ob 21.00		4. julija ob 20.00	
BELGIJA	NEAPELJ		
KAMERUN	1. julija ob 21.00	zmagovalec D	
NEAPELJ 23. junija ob 17.00			
KOLUMBIJA	zmagovalec 8		

SVETOVNI PRVAK

Anglija je z zmago proti Egiptu osvojila prvo mesto v »otoški« skupini »Tulipani« po Irski s »panzerji«

IRSKA - NIZOZEMSKA 1:1 (0:1)
STRELCA: Gullit v 10. min., Quinn v 71. min.

IRSKA: Bonner, Moran, Staunton, McCarthy, Morris, McGrath, Houghton, Townsend, Aldridge (Cascariño), Quinn, Sheedy (Whelan).

NIZOZEMSKA: Van Breukelen, Van Aerle, Rijkaard, R. Koeman, Van Tiggelen, Wouters, Gillhaus, Witschge (Fraeser), Van Basten, Gullit, Kieft (Van Loen).

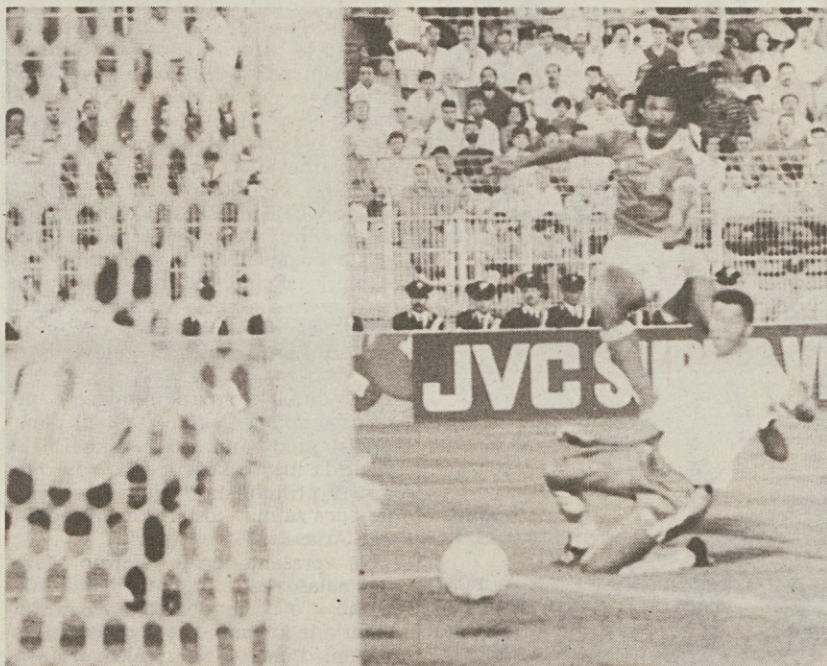
SODNIK: Vautrot (Francija).
KOTI: 5:4 za Irsko. GLEDALCEV: 32.000. INKASO: 1.279.732.000 lir.

PALERMO — Nizozemci in Irski so si sinoči z neodločenim rezultatom zagotovili prestop v osmino finala svetovnega prvenstva, nekaj minut po koncu srečanja pa so se tega napredovanja bolj veselili Irski kot Nizozemci. Oboji so namreč v skupini F osvojili po tri točke, oboji so dali dva gola in prejeli prav tako dva gola. Ob takem popolnem izenačenju je o drugem in tretjem mestu v skupini (prvega si je z zmago nad Egiptom zagotovila Anglija) odločal žreb, ki so ga izvedli že dobre četrte ure po končnem sodniškem žvižgu.

In žreb je takole odločil: na drugo mesto se je uvrstila Irška, Nizozemska, favorit te skupine, pa je zasedla šele tretjo pozicijo. Na podlagi žreba se bo torej Irška v osmini finala srečala z Romunijo, Nizozemska pa bo igrala kar z Nemčijo (v nedeljo, 24. junija) v tekmi, ki bi jo lahko imeli za enega od možnih anticipiranih finalov.

Nizozemska je zaigrala sinoči bolj poletavno kot na prvih dveh tekmah. Trener Leo Beenhakker je že od vsega začetka vključil v ekipo tri napadalce z očitnim namenom, da bi štartal na zmago. Že po desetih minutah se je njegova taktika obnesla: po prostem strelu RONALDA KOEMANA in dvojnem pasu s KIEFTOM je GULLIT z lepim diagonalnim strelom povedel oranžne »tulipane«.

Po prejemu golu so Irski silovito pritisnili, dosegli gol, ki pa ga je sodnik razveljavil zaradi dvomljivega off sidea. Po kakih desetih minutah je ta irska ihta splahnela, igra se je odvijala pretežno na sredini, kjer sta se v nizozemskih vrstah izkazala predvsem Rij-

Tako je Gullit dosegel proti Irski svoj prvi gol na tem prvenstvu.

(AP)

kaard in Gullit. Kitkasti Surinamec je sinoči vendarle pokazal del svojega bogatega repertoarja, kar daje slutiti, da se vrača v optimalno formo.

V drugem delu je ekipa Jackieja Charltona spet zaigrala na vso moč, večkrat je ogrozila vrata Van Breukelena, vse dokler ni izenačila na dokaj srečen način. Irski vratar Bonner se je že v prvem delu proslavil z dolgimi podajami od lastnega vse do nizozemskega kazenskega prostora. Tako je storil tudi v 71. minuti. Njegovo dolgo podajo je Van Aerle preusmeril proti lastnemu голу, kjer je Van Breukelen žogo le prestregel, ni pa je zaustavil. Dolgonogi Quinn je izkoristil priložnost in dosegel najpomembnejši gol svoje kariere.

Irška se je zatem še nekajkrat nevarno predstavila pred nizozemskimi vrati, nato pa je igra »zamrla«. Tako Nizozemci kot Irski so se lagodno predali »pimplanju«. Cele četrte ure niso izvedli akcije, ki bi bila vredna

tega imena, soigralci so si mirno podajali žogo med seboj, ne da bi jih nasprotniki ogrožali. Žvižgi, ki so se takrat usuli s tribun, so bili za obe ekipe povsem zasluženi. Končni sodnikov žvižg je pomenil konec te nogometne farse. Irski in Nizozemci so se začeli veseliti za doseženo napredovanje, nasmeš na obrazih »tulipanov« pa je kmalu nato splahnel, ko so izvedeli za svojega nasprotnika v osmini finala. Marco Van Basten, ki je tudi sinoči razočaral, je ob tej vesti povedal, da jih v Milanu čaka trd oreh, takoj pa je dodal, da je Nizozemska po dveh slabih tekmah zaigrala bolje, kar je pred spopadom z ZRN zelo spodbudno. O sinočnjem srečanju je dejal, da je bilo zanj to zelo težka tekma, ker je Nizozemska igrala s tremi napadalci. S tako gostim napadom je imel manj manevrskega prostora, zaradi česar se je moral večkrat vračati na sredino igrišča, da je lahko sploh dobil nekaj uporabnih žog.

ANGLIJA - EGIPT 1:0 (0:0)

STRELEC: Wright v 58'

ANGLIJA: Shilton, Pearce, Walker, Parker, Wright, Waddle (v 86' Platt), McMahon, Gascoigne, Lineker, Barnes, Bull (v 83' Beardsley).

EGIPT: Shobeir, I. Hassan, Yassin, H. Ramzy, Yakan, A. Ramzy, Youssef, Abdel Ghani, H. Hassan, Abdel Hamid (v 77' Soliman), Abdou (v 77' Abd El Rahman).

SODNIK: Roethlisberger (Švi.).
KOTI: 8:2 za Anglijo. OPOMIN: I. Hassan, Abdel Ghani in Beardsley. GLEDALCEV: 35 tisoč.

CAGLIARI — Tekma se je zaključila z egiptovskimi igralci v joku, Angleži pa so se zelo veselili. Nato pa so celo tolažili nasprotnike, češ, dobro ste igrali, zaslužili ste si kaj več. No, obe ekipi sta igrali povsem povprečno, Anglija pa je imela »le« to zaslugo, ki je pri nogometu seveda odločilna: dosegla je gol, nasprotniki pa ne. Neverjetno je to, da je s tem golom tudi osvojila prvo mesto v pravzaprav močni skupini.

Tekma je bila na začetku neverjetno razvlečena, pravzaprav kar dolgočasna. Igra je bila običajna za ti dve ekipi (pač edina, ki jo pač obvladata): Anglija je velko napadala po krilih in dajala predvidljive predloške v sredino, a Egiptčani so prikazali dobro osebno tehniko, s katero so zavlačevali igro in se z dolgimi podajami preko sredine igrišča občasno spuščali v protinapad.

Prvi strel na vrata je v 27' dal Abdel Hamid, skupno pa so v prvem delu igre na vrata streljali le trikrat, in še to nenevarno! V drugem polčasu so se Angleži nekoliko »zbudili«, saj je v Palermu Nizozemska zmagovala nad Irsko, kar pomeni, da jim je grozil žreb za drugo mesto, vendar so gol dosegli v 59' povsem naključno. Povsod prisotni Gascoigne je streljal kazenski strel, ki ga je Wright z glavo poslal v mrežo, vendar s pomočjo vratarja Shobeira, ki je stekel iz svojih vrat in Yakana, ki se je žoge le dotaknil, a je ni odbil. Egiptčani so nato neurejeno napadali, si zapravili nekaj priložnosti, več pa niso zmogli.

Strelci

ŠTIRJE ZADETKI: Michel (Šp.)
TRJE ZADETKI: Matthäus (ZRN), Völler (ZRN).

DVA ZADETKA: Bilek (ČSFR), Skuhravy (ČSFR), Careca (Braz.), Klinsmann (ZRN), Jozic (Jug.) in Pančev (Jug.), Lacatus (Rom.), Milla (Kam.), Balint (Rom.), Schillaci (It.).

EN ZADETEK: Abdelghani (Egipt), Muller (Braz.), Bein (ZRN), Littbarski (ZRN), Brolin (Šve.), Ekström (Šve.), Stromberg (Šve.), Burruchaga (Arg.), Trogllo (Arg.), Monzon (Arg.), Caligiuri Murray (ZDA), (ZDA), Cayasos (Kost.), De Wolf (Bel.), Degryse (Bel.), Clijster (Bel.), Ceulemans (Bel.), Scifo (Bel.), Giannini (It.), Hašek (ČSFR), Luhovy (ČSFR), K.I. Mubarak (Ar. emir.), Kieft (Niz.), Lineker (Angl.), Oman Biyik (Kam.), Redin (Kol.), Valderrama (Kol.), Sheedy (Ir.), McCall (Škotska), Johnston (Škotska), Bengoechea (Urug.), Hwangbo (J. Koreja), Zigmanović (SZ), Dobrovoljski (SZ), Protasov (SZ), Zavarov (SZ), Susić (Jug.), Jumaa (Ar. emir.), Rincon (Kol.), Baggio (It.), Ogris (Av.), Rodax (Av.), Flores (Kos.), Medford (Kos.), Wright (Angl.), Vervoort (Bel.), Gorriz (Šp.), Fonseca (Urug.), Gullit (Niz.), Quinn (Ir.).

AVTOGOL: Montero (Kost.) in Abdulrahman (Ar. emir.).

Španija premagala Belgijo, Urugvaj pa v zadnji minuti Južno Korejo

Po Španiji in Belgiji tudi Urugvaj naprej

ŠPANIJA - BELGIJA 2:1 (2:1)

STRELCI: Michel v 27. min. iz 11-metrovke, Vervoort v 30. min., Gorriz v 38. min.

ŠPANIJA: Zubizarreta, Chendo, Andrinua, Sanchis, Gorriz, Martin Vazquez, Villaroya, Michel, Butragueno (Alcorta), Salinas (Pardeza).

BELGIJA: Preud'homme, De Wolf, Emmers (Plovie), Albert, Demol, Vervoort, Van Der Elst, Ceulemans, Staelens (Van Der Linden), Scifo, De Grijse. SODNIK: Lostau (Argentina).

KOTI: 5:3 za Španijo. GLEDALCEV: 36.000. INKASO: 2.216.932.000 lir.

VERONA — Z zmago proti Belgiji je Španija osvojila prvo mesto v skupini E in bo tako v osmini finala v Veroni srečala Jugoslavijo. Zmaga Špancev je bila za marsikoga precejšnje presenečenje, saj so bili Belgijci pred tekmo favoriti, po tistem, kar so prikazale rdeče furije na igrišču, pa je treba priznati, da je njihov uspeh povsem upravičen.

Jugoslavija Španija doslej

Jugoslavija se bo v osmini finala srečala torej s Španijo, s katero je prav malo pred začetkom odigrala prijateljsko tekmo v Ljubljani in jo, kljub boljši igri, izgubila z 0:1. Jugoslavija ima še od španškega mundiala leta 1982 »odprte račune« z rdečimi furijami. Takrat so »modri« izgubili z 1:2, potem ko je danski sodnik Sorensen dosodil domačinom 11-metrovko za prekršek libera Zajca dober meter izven kazenskega prostora. Tisto je bilo tudi edino srečanje, ki sta ga doslej odigrali Jugoslavija in Španija na svetovnih nogometnih prvenstvih. Skupni obračun medsebojnih spopadov med Jugoslavijo in Španijo je sledeč: reprezentanci sta se srečali 15-krat. Španija je zmagala 7 tekem, Jugoslavija 4, štiri srečanja pa so se končala neodločeno. Španija je dosegla 15 zadetkov, Jugoslavija pa 12.

Belgijcem je zadostoval neodločen izid, da bi si priborili prvo mesto v skupini in tako odigrali tekmo osmine finala v Veroni. Ker je bila tudi Španija pred zadnjim srečanjem že kvalificirana, je bilo pričakovati dokaj umirjeno igro, češ da bosta obe reprezentanci štedili z močmi pred naslednjimi pomembnejšimi tekmami.

A tako ni bilo. Španci so zaigrali takoj zelo prodorno, dobro so napadali belgijsko cono, očitno so se hoteli »maščevati« za poraz na prejšnjem svetovnem prvenstvu, kjer jih je prav Belgija izločila v četrtfinalu.

Tekma se je takorekoč odločila v desetih minutah sredi prvega polčasa. Najprej je Michel iz 11-metrovke premagal včeraj dokaj negotovega Preud'hommea in se tako s štirimi zadetki povzpela na vrh lestvice strelcev. Le tri minute kasneje je Vervoort izenačil s močnim udarcem iz prostega strela (a žoga se je odbila od živega zida in »prevarala« Zubizarreto). Končni izid je postavil Gorriz z natančnim udarcem z glavo po prostem strelu z levega krila.

Belgijci so predvsem v začetku drugega polčasa močno pritisnili na španška vrata, imeli so nekaj priložnosti, a so vse zapravili. Tudi enastmetrovko, ki jo je dotlej zelo dobri Scifo streljal v prečko.

Španci so odigrali včeraj svojo najboljšo tekmo na tem prvenstvu. Po slabem začetku proti Urugvaju kaže, da prihajajo Suarezovi ob pravem trenutku v pravo formo, kar ni preveč spodbudno za Jugoslavijo. Za Belgijo pomeni poraz verjetno le naključni spodrslijaj, saj se na prvih dveh tekmah proslavila z najbolj kvalitetno kolektivno igro prvenstva.

URUGVAJ - JUŽNA KOREJA 1:0 (0:0)

STRELEC: v 91. min. Fonseca.
URUGVAJ: Alvez, Gutierrez, De Leon, Herrera, Dominguez, Perdomo, Ostolaza (Aguilera), Francescoli, Paz, Martinez, Sosa (Fonseca).

JUŽNA KOREJA: Choi, Park, Choi Kang, Chung, Hong, Yoon, Hwangbo (Chung Hae), Lee, Kim, Byun (Hwang Seon), Choi Soon.

SODNIK: Lanese (Italija). GLEDALCEV: 29.000. IZKLJUČEN: Yoon. RUMENI KARTONI: Lee, Ostolaza, Hwangbo, Gutierrez in Choi Kang.

VIDEM — Ko je v 91. minuti debitant Fonseca z glavo vendarle premagal južnokorejskega vratarja in svoji državi zagotovil mesto v osmini finala, me je urugvajski kolega José Fernandez, ki je sedel ob meni, objel in se zjokal. Veselje novinarjev južnoameriške države in številnega zastopstva navijačev je bilo nepopisno. Urugvaj je namreč s tem zadetkom, ki ga je dosegel ob samem končnem žvižgu, zabeležil »zgodovinski uspeh«, kot je

kasneje na tiskovni konferenci izjavil trener Oscar Tabarez.

Poslednje srečanje v Vidmu je bilo pomembno le za Južnoameričane, ki bi si z zmago zagotovili mesto v osmini finala. Na papirju so tudi Korejci imeli minimalne možnosti za kvalifikacijo, a to že na meji fantastičnega nogometa, saj bi Lee Hoe Taikova reprezentanca morala doseči celo kopico zadetkov in računati na neuspeh ostalih konkurentov.

Martinez in Chung v boju za žogo.

(Telefoto AP)

Že od vsega začetka je bilo jasno, da bo Urugvaj igral ofenzivno v želji, da čimprej pride do zadetka. Odlična priložnost se je kapetanu Francescoliju ponudila že v 1. minuti, ko je po hitrem prodoru zadegal vratnico. Obeti za »goleado« so bili nadvse vzpodbudni, a se niso uresnili.

Kaj kmalu je namreč tudi Južna Koreja opozorila nase in v 3. minuti je Hwangbo preiskusil reflekske vratarja Alveza. Sicer se je tekma kaj kmalu usmerila na tir, ki je bil v bistvu pričakovana: napadalna igra Urugvaja in hitri protinapadi Azičev.

Med odmorom mi je isti kolega zagotavljal, da je že v značaju Urugvajcev, da morajo trpeti. Tudi njemu je bilo namreč jasno, da napovedane »žetve« golov ne bo in da bo pot do kvalifikacije precej bolj strma in nevarna. Uvodna poteza drugega polčasa je potrdila, da je Urugvaj zapustila tudi sreča. Po lepem predlošku Francescolija je namreč Aguilera, sam pred vratarjem, zadel vratnico.

Po priložnosti, ki so jo zamudili južni Korejci s kapetanom Choijem, se je začelo pravo urugvajsko obleganje. V pomoč Tabarezovim izbrancem je prišel tudi slabi Lanese, ki je z izredno strogostjo izključil Korejca Yoon.

Minut na razpolago za zadetek je bilo vse manj in vratar Azičev je z nekaterimi posegi delno popravil slab vtis iz prejšnjih nastopov.

Devetdeseta minuta je bila že mimo, ko je Lanese Urugvaju dosodil prosti strel. De Leonov predložek je bil kot nalašč za visokega Fonseco, ki je z glavo neubranljivo poslal žogo v nizki levi kot južnokorejskih vrat.

Po srečanju se je okoli trenerja Tabareza in junaka tekme, mladega Fonseco, ki je debitiral v članski vrsti, zbralo veliko novinarjev. Selektor Južnoameričanov je bil očitno vesel rezultata in dejal, da je ekipa veliko manj žela, kot je sejala. Še posebno proti Španiji bi si namreč zaslužila obe točki, proti Belgiji pa je storila nekaj osnovnih taktičnih napak, ki so jo drago stale.

Sicer je predtekmovanje mimo in odslej bo Urugvaj pokazal vse, kar zna. Ni je ekipe, ki bi bila močnejša od Urugvaja, je ob zaključku navdušeno izjavil Oscar Washington Tabarez.

RUDI PAVŠIČ

SKUPINA

Za selektorja »azzurro« Azeglia Vicinija

Težave z izobiljem

MARINO (RIM) — Težave italijanskega selektorja Azeglia Vicinija so, sodeč po pisanju italijanskih športnih dnevnikov, vezane izključno na izobilje izrednih igralcev. Vicini pravi, da je srečen, ker se sooča s tovrstnimi težavami, ne pa s pomanjkanjem dobrih nogometašev. Odnos sredstev javnega obveščanja do Vicinija in do reprezentance se je korenito spremenil in sedaj vsi odkrivajo selektorjevo strateško žilico, taktično podkovanost in pravočasno uporabljanje najbolj učinkovitih nogometašev.

Vicini dejansko razpolaga z dvanajsterico »na papirju« standardnih igralcev in čeprav vsi po vrsti ponavljajo, da spoštujejo katerokoli trenerjevo odločitev, da hočejo samo koristiti reprezentanci, da ni razlogov za medsebojna trenja in notranje polemike, pa je na dlani, da tisti, ki ne igrajo verjetno niso najbolj zadovoljni.

Po izrednem tudi medijskem uspehu, ki ga je požela dvojica Baggio - Schillaci, se znova postavlja problem vključitve Ancellottija in Viallija. Predvsem za slednjega izvajajo praktično vsi dokajšen pritisk, vendar se Vicini ravna po starem in ne napoveduje ničesar, kar bi lahko bilo povod za nova ugibanja in morebitne bodoče polemike. Na vprašanje o tem, s kom bi raje igrali v osmini finala, vsi igralci menijo, da bi bili Urugvajci ugodnejši od Kolumbijcev.

Seveda obstajajo že sedaj razne variacije na temo »katera postava v osmini finala?« Nekaj dodatnih težav je rešil Donadoni, ki se je poškodoval in tako pušča prosto mesto. Možno je, da bo Vicini poslal na igrišče Viallija in Ancellottija, Bertija pa na klop. Možno je, da se bo opredelil za Bertija in Ancellottija, Viallija pa prihranil za nadaljnje tekme. Možno je, da bosta na igrišču Berti in Ancelotti ter da bo Vialli zamenjal Baggia ali Schillacija. Možno pa je, da bo na klopi še ostal Ancelotti in da bo Vialli vstopil namesto poškodovanega Donadonija.

Schillacijev nezadržno veselje po zadetku proti Češkoslovaški

SKUPINA

Jugoslovanski tabor kot smodnišnica, ne mine dan brez polemik

Osim napovedal tiskovni molk

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

BOLOGNA — Jugoslovanski nogometaši so se poslovili od svoje baze v Sassuolo in se že naselili v hotelu Park v Gardi ob istoimenskem jezeru. Vsi so se že po malem naveličali zdolgočasnega zdraviliškega vzdušja v hotelu Terme Salvarole, tako da je bila selitev v bližino Verone, kjer bodo modri v torek igrali tekmo osmine finala, prava osvoboditev. Vzdušje ob selitvi pa je bilo vse prej kot mirno, zadnja novinarska konferenca se je namreč končala s škandalom.

Selektor Ivica Osim je stopil pred zbrane novinarje, razgrnil zadnjo številko Gazzette dello Sport ter pokazal na naslov: "Osim žalijo: pijanec". Vidno vznemirjen in užaljen nad pisanjem, ki ga je sprožil beograjski športni dnevnik Journal, je vstal od mikrofona ter mimogrede dejal, da je bila to njegova zadnja novinarska konferenca. Vsebinsko pisanje beograjskega senzacionalističnega dnevnika je seveda

izmišljotina, le kdo bi verjel, da bi Ivica Osim lahko popil enajst steklenic viskija. Vodstvo reprezentance je od beograjske redakcije tega časopisa zahtevalo demanti, toda pisec članka je v Bologni dejal, da bodo popravek objavili, češ ni bilo enajst ampak trinajst steklenic viskija.

Namesto Ivica Osima so nato spregovorili birokrati jugoslovanske nogometne zveze, toda malokdo jih je poslušal, kajti govorili so znane fraze. Sekretar Ante Pavlović je povedal, da smo Jugoslovani lahko več kot zadovoljni: uvrstili smo se v drugi krog tekmovanja, dobro zaslužili, 12 tisoč navijačev pa na treh tekmah po poročilih italijanske policije ni povzročilo nobenega incidenta. Za soboto je napovedana naslednja novinarska konferenca v Gardi, dotlej pa se bo Osim verjetno ohladil in prekladal trditve, da je bila to njegova zadnja novinarska konferenca. Bodoči predsednik nogometne zveze Jugoslavije Ljubljancan dr. Marko Ilesić je dejal, da bi, če bi že opravljal dolžnosti, Osimu ukazal, da mora spregovoriti.

Zvezni kapetan Miljan Miljanić je bil v podobnem položaju ob svetovnem prvenstvu leta 1982 v Španiji, ko so novinarji dobesedno pljuvali po njem. Tokrat je dejal, da je to tragedija za jugoslovanski nogomet, ter da mu je tedaj ob podobni priložnosti celo umrl oče.

Jugoslovanski tabor je res kot "smodnišnica", kot je zapisala Gazzetta dello Sport. Upokojeni general Jovo Popović je spet uspil veliko neumnost, ko je prekinil vnaprej dogovorjeno snemanje reportaže TV Montecarlo o igralcu Draganu Stojkoviću. Reprezentant Mirsad Baljić pa si je dovolil drugo neumnost, za neki nakladni časopis je s kasetofonom snemal vzdušje med odmorom tekme s Kolumbijo v slačilnici ter intimno slavo v avtobusu po zmagi. Njegovi soigralci so za to zvedeli, se pritožili, za Baljića pa je SP bržkone končano.

Modri so bili gostje malega kluba iz San Michela, kjer so opravili trening, gostitelji pa so jim pripravili še piknik. Spletle so se mnoge prijateljske vezi, modri pa so to podoželsko ekipo povabili na tekmo za trening v Gardo. Verjetno bo igrala jugoslovanska rezervna postava.

Za sestavljanje moštva za tekmo v Veroni je še prezgodaj, toda Osim prav velike izbire niti nima. Verjetno bo igrala postava s tekme s Kolumbijo, ob tem, da bo Jarni zamenjal Stanojkovića, Osim pa bo zaradi tega malo pomešal vloge. Veliko negotovosti je bilo v zvezi z nastopom prvega vratarja Tomislava Ivkovića, ki se je poškodval med tekmo z Emirati, a je vzdržal do konca. Kot pravi sam,

mu gre s poškodbo ramenskih vezi na bolje. »Branil bom, čeprav še boli. Do torka je še dovolj časa. Mislim, da bomo preskočili še eno oviro, pogoj pa je, da bomo tekli vsaj toliko kot na tekmi s Kolumbijo,« pravi jugoslovanski vratar Ivković.

Tudi s Srečkom Katancem gre na bolje. Včeraj je skoraj že normalno treniral, tako da niti ne pomišlja, da bi izpuštil nastop v Veroni. »Tako kot s Kolumbijo in še malo bolje. Do torka moramo biti zares pravi. Upam, da bo Stojković našel samega sebe, njegovo mesto je v napadu, ne pa zadaj,« je dejal Srečko Katanec. Še najbolj nemiren je mladi up Dejan Savičević, ki vidi, da se mu izmika mesto v ekipi. Kot zadnji ga je skušal pomiriti zvezni kapetan Miljan Miljanić, prav tako Črnogorec po rodu, toda pri Savičeviću se nikoli ne ve. Nekateri celo mislijo, da bi lahko spet ušel iz tabora, tako kot je na primer pred kvalifikacijsko tekmo s Škotsko v Zagrebu. Nasploh pa v jugoslovanskem taboru prevladuje optimizem.

Milutinović ne misli držati obljube

Bari le predaleč

»Res je, obljubil sem, da bom šel v primeru kvalifikacije v osmino finala peš do Rima, toda do Barija je predaleč«, se je izgovoril Bora Milutinović po zmagi nad Švedsko in osvojenem drugem mestu v skupini C. »Pospravili smo Škotsko za predjed, se komaj dotaknili brazilskih špagetov, ker se nanje šele navajamo, nato pa krepko zagriznili v švedsko pečenko. Zdaj nas čakajo v Bariju češkoslovaške slaščice. Za popoln obrok manjka še sadje, sir in kava«, nadaljuje Bora, ki se mu iz tekme v tekmo veča apetit. Morda pa se je med postankom v Italiji navdušil nad Corradovo opoldansko oddajo na eni od Berlusconijevih televizijskih rež.

V Mehiki je pred štirimi leti s povprečno domačo ekipo zasenčil popularnost predsednika republike De La Madrida in vse kaže, da bo zdaj prekosil v priljubljenost Nobelovega nagajenja za mir, kostariškega predsednika Ariasa.

Na vprašanje, če je Giorgio Moroder nalašč zanj napisal mundialsko himno »To be number one«, Bora odgovarja le z očmi in raztegnjenimi ustnicami. Punčico sicer zakrivajo sončna očala, toda do ušes raztegnjena usta jasno govorijo o zadovoljstvu in sreči. V kraju Finale pri Genovi se je proslavljanje ob osvojitvi drugega mesta nadaljevalo tudi včeraj, ko so priredili večerjo v dobrodelne namene ob prisotnosti Nobelovca Ariasa. Danes pa je kostariška delegacija že na poti v Bari.

Bora ohrani svojo gentlemansko nrav tudi ko spregovori o Zoranu Petroviću. Spomnim ga na intervju izpred štirih let, ko je ob enem proslavljal prestop Mehike v osmino finala in rojstvo prvorojenke Darinke. Prav ob koncu intervjuja me je zaprosil, če bi lahko dodal še besedo o Zoranu Petroviću, ki naj bi bil, morda iz patriotskih čustev, najboljši sodnik na svetu. »Zdaj bo treba to mnenje vsaj delno

popraviti. Petrović je spregledal prekršek Hysena v švedskem kazenskem prostoru in ni priznal očitne enajstetrovke«.

»Tudi sodniki imajo, podobno kot trenerji, veliko problemov, toda o sodnikih je bolje molčati,« odvrne Bora, ki nikakor ni pripravljen pogovora poglobiti. »Življenje je pač tako, od nas vsak dan zahteva, da se prilagodimo okoliščinam. Zadovoljni moramo biti z ugotovitvijo, da spadamo med privilegirane, saj potujemo po svetu, nabiramo izkušnje. Res je, da ne treniramo prvorazrednih ekip, da ne pišemo za najbolj razširjene dnevnike ali radiotelevizijske postaje, da nas celo v našem krogu na cenijo kot bi si zaslužili, toda z uspehi postavljamo na laž vse, ki nas iz čuta manjvrednosti ali zavisti omalovažujejo. Zmaga na polju velja več kot prilizovanje v slačilnicah, en sam dobro napisani članek, čeprav na zadnji strani pa več od slabega uvodnika,« polfilozofira Bora, ki ima verjetno tudi nekaj časnarske izkušnosti.

SAŠA RUDOLF

Trava se dobro prodaja

Prodaja koščkov travnate površine rimskega stadiona Olimpica se nadaljuje s polno paro. Na voljo je 259.000 izrezkov, kaže pa, da je na banko prišlo že za 30 odstotkov naročil. Če bo šlo tako naprej, bo družba, ki si je omislila ta biznis, zaslužila skupno dvajset milijard lir!

V Kostariki državni praznik

Predsednik Kostarike Rafael Calderon je po uvrstitvi nogometašev v osmino finala svetovnega prvenstva proglasil včerajšnji dan za državni praznik. Sicer pa so Kostaričani že pred razglasom množično zapustili svoja delovna mesta, da bi po ulicah primerno proslavljali dogodek. Skratka, praznik so si izbojevali sami...

halo mundial

Reklama za... vino

Na fronti huliganstva je v Italiji veliko žolčnih posegov zaradi prepovedi prodaje alkoholnih pijač v mestih, kjer so v tistih dneh na sporedu tekme svetovnega prvenstva. Mnenje znanega vinogradnika iz Mačkoli Zorana Parovela je s tem v zvezi več kot samo slučajno: »Mislim, da je prepoved prodaje alkoholnih pijač najprej pesek v oči javnemu mnenju. Kdor ne more brez alkohola, si ga preskrbi prej. Nekaj pločevink piva se z lahkoto skrije. Ob vstopu na stadion je nekdo že lahko okajen, navidezno pa še trezen. Poleg tega pa je prepoved prodaje razlog, da se najbolj divji zaradi tega še bolj razkačijo.«

Kje bi bilo torej treba poseči? »Mimo globljih razlogov sedanje mode huliganstva, bi bilo praktično razmeroma lahko preprečiti huliganstvo prosto premikanje. Vse zainteresirane policije so pred prvenstvom zagotavljale, da točno pozna-

jo vse nasilne posameznike, v Italiji pa se jih je kljub temu predstavilo še zelo veliko.«

Na fronti vina so na stadionih na vidnih mestih reklamni napisi za italijansko vino.

»To je za mojo stroko pozitivna poteza. Že nekaj časa je bila reklama pomanjkljiva, s prisotnostjo napisov ob robovih igrišč pa gre pojem dejansko po vsem svetu.«

Bo imela torej Italija od tega prvenstva tudi materialne koristi?

»Vsekakor. Res ne samo glede vina. Sedanje naložbe se bodo obrestovale v razmeroma doljšem obdobju.«

Kaj pa sam nogomet? »Zanj je v resnici bolj malo časa. Popoldanske tekme sploh ne pridejo v poštev. V vinogradih se sedaj dela do mraka. To pomeni, da po delu in pospravljanju kvečjem uspešnem videti kak drugi polčas večernih srečanj.«

Rezultati in končne lestvice v šestih skupinah

SKUPINA A

Italija	□	Avstrija	1:0			
ZDA	□	ČSFR	1:5			
Italija	□	ZDA	1:0			
Avstrija	□	ČSFR	0:1			
Italija	□	ČSFR	2:0			
Avstrija	□	ZDA	2:1			
Italija	3	3	0	0	4:0	6
ČSFR	3	2	0	1	2:2	4
Avstrija	3	1	0	2	2:3	2
ZDA	3	0	0	3	2:8	0

SKUPINA D

Arabski e.	☐	Kolumbija	0:2			
ZRN	☐	Jugoslavija	4:1			
Jugoslavija	☐	Kolumbija	1:0			
ZRN	☐	Arabski e.	5:1			
ZRN	☐	Kolumbija	1:1			
Jugoslavija	☐	Arabski e.	4:1			
ZRN	3	2	1	0	10:3	5
Jugoslavija	3	2	0	1	6:5	4
Kolumbija	3	1	1	1	3:2	3
Arabski e.	3	0	0	3	2:11	0

SKUPINA B

Argentina	□	Kamerun	0:1			
SZ	□	Romunija	0:2			
Argentina	□	SZ	2:0			
Kamerun	□	Romunija	2:1			
Argentina	□	Romunija	1:1			
Kamerun	□	SZ	0:4			
Kamerun	3	2	0	1	3:5	4
Romunija	3	1	1	1	4:3	3
Argentina	3	1	1	1	3:2	3
SZ	3	1	0	2	4:4	2

SKUPINA E

Belgija	□	J. Koreja	2:0			
Španija	□	Urugvaj	0:0			
Belgija	□	Urugvaj	3:1			
Španija	□	J. Koreja	3:1			
Belgija	□	Španija	1:2			
Urugvaj	□	J. Koreja	1:0			
Španija	3	2	1	0	5:2	5
Belgija	3	2	0	1	6:3	4
Urugvaj	3	1	1	1	2:3	3
J. Koreja	3	0	0	3	1:6	0

SKUPINA C

Brazilija	☐	Švedska	2:1			
Kostarika	☐	Škotska	1:0			
Brazilija	☐	Kostarika	1:0			
Švedska	☐	Škotska	1:2			
Brazilija	☐	Škotska	1:0			
Švedska	☐	Kostarika	1:2			
Brazilija	3	3	0	0	4:1	6
Kostarika	3	2	0	1	3:2	4
Škotska	3	1	0	2	2:3	2
Švedska	3	0	0	3	3:6	0

SKUPINA F

Anglija	□	Irska	1:1		
Nizozemska	□	Egipt	1:1		
Anglija	□	Nizozemska	0:0		
Irska	□	Egipt	0:0		
Anglija	□	Egipt	1:1		
Irska	□	Nizozemska	1:1		
Anglija	3	1	2	0	2:1
Irska	3	0	3	0	2:2
Nizozemska	3	0	3	0	2:2
Egipt	3	0	2	1	1:2

Tv spored osmine finala

Jutri, 23. 6.

IZ NEAPLJA: Kamerun - Kolumbija 16.45 RAI 1, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2

IZ BARIJA: ČSFR - Kostarika 20.45 RAI 2, 20.30 TMC, 20.40 TV-Lj 2

(23.45 TMC posnetek ene od tekem)

Nedelja, 24. 6.

IZ TURINA: Braziliya - Argentina 16.45 RAI 2, 16.30 TMC, 16.30 TV-Lj 2

IZ MILANA: ZRN - Nizozemska 20.45 RAI 1, 20.30 TMC, 20.40 TV-Lj 2

Ponedeljek, 25. 6.

IZ GENOVE: Irska - Romunija 16.15 RAI 3, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2

IZ RIMA: Italija - Urugvaj 20.45 RAI 2, 20.30 TMC, 20.40 TV-Lj 2

Torek, 26. 6.

IZ VERONE: Španija - Jugoslavija 16.45 RAI 3, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2

IZ BOLOGNE: Anglija - Belgija 20.45 RAI 1, 20.30 TMC, 20.35 TV-Lj 2

sreda 27., četrtek 28. petek 29. 6. ni tekem

»Kaj mi Baggio, saj imam fanta!«

Včeraj zjutraj so se z dokajšnjo mero nelagodja in zaskrbljenosti podali v tisto, o čemer so v zadnjem letu »prenašali« najrazličnejša »svarila, grožnje in zlobna namigovanja«, v tisto, kar jim nekateri »škodoželjni« redni, neredni in poverjeni predavatelji še kar naprej predstavljajo kot eno med najpomembnejšimi življenjskimi izkušnjami: zrelostni izpit.

Slovenski dijaki, ki so včeraj opravili svoje prvo, bežno srečanje s težavami in odgovornostmi »življenja odraslih« (pisna naloga iz slovenščine, op. avt.), so ob izhodu iz šolskih poslopij že »prenašali« na sebi in v sebi prve zametke tiste »zrelosti«, ki bo v njihovi dokončni posesti čez slab mesec in ki jih bo nato spremljala za vse življenje.

Kandidatke in kandidati na precepu med najstniškim in odraslim svetom so s »premišljeno treznostjo« odgovorili na naša, na prvi pogled zelo naivna, v resnici pa sila »globoka« vprašanja, ki od človeka terjajo popolno opredelitev in ne dopuščajo nikakršnih kompromisnih rešitev.

Izvedli smo anketo o priljubljenosti nogometnega svetovnega prvenstva med maturanti na vzorcu 21 abiturientov iz petih tržaških slovenskih šolskih zavodov. Dokler še traja statistična obdelava dobljenih podatkov, je za naše zveste bralce mogoča le groba interpretacija odgovorov, iz katerih izhaja sledeče: poprečni slovenski maturant/ka dokaj redno sledi poteku italijanskega mundiala, navija za italijansko reprezentanco in je dvoboj med Italijo in Čehoslovaško označil za najlepšo oz. najzanimivejšo tekmo doslej. Do večjih »razhajanj« pa nedvomno prihaja pri izbiri najboljšega oz. najlepšega posameznika. Za boljše predstavo pa posredujemo vprašalnik, na katerega so odgovorili anketiranci:

1. Čeprav je učenje v teh dneh vaša prva skrb, posvečate vsaj malo pozornosti SP v nogometu? Katera od tekem vam je bila najbolj všeč?

2. Za katero od postav navijate?

3. Kdo je najboljši posameznik (za moške)? Kdo je najboljši nogometaš (za ženske)?

»Zasedo« na kandidata smo pripravili že nekaj pred dvanajsto uro, vendar smo morali na prihod prvih kandidatov čakati precej časa in tudi to je

Tako so se včeraj mučili na Trgovskem tehničnem zavodu.

zgovoren dokaz, da je proces dozorevanja v sklepi fazi, sicer bi neodgovorni študentje uporabili znatno manj časa za prenos svojih misli na papir. Čast prvih je doletela dve brhki dekleti iz trgovskega zavoda.

Temnolasa in nasmejana **Barbara** je izjavila, da potek mundiala sicer spremlja, vendar neredno. Največ je uživala ob gledanju srečanja med Argentino in Kamerunom. Ne navija za nobeno ekipo, vendar ji je všeč igra ZRN. O najlepšem nogometašu se ni izrekla, ker ne pozna nikogar po imenu. Tudi njena sošolka **Diana** je priznala, da površno sledi tekmovanju. Všeč ji je bila tekma med Italijo in ČSFR, naziv najlepših pa je ex aequo dosodila Maldiniju, Bertiju in še brezimnemu dolglasemu Čehu.

Nastopil je daljši časovni premor, ko ni bilo več nobenega kandidata na pregled. Naslednja dva sta bila predstavnika geometrijskega zavoda. **Christian** je povedal, da izbira samo zanimive dvoboje in da bi izpostavil srečanja Italija - ČSFR ter ZRN - Arabski emirati. Navija za Italijo in proglašja Baggia za najboljšega. Bodoči geometer **Petra** pa sila neredno spremlja

mundial, v poprečju po 10 minut vsako tekmo. Najlepšo igro so predvajali Italijani proti Čehoslovakom, drži pesti za Italijo in še najbolj všeč ji je Lothar Matthäus.

Izjavama je sledilo še nekaj minut mrtvila, nakar so na prizorišče stopili dijaki znanstvenega liceja. Živahna **Dana** nam je povedala, da mundialu sledi nekako pod prisilo, kadar hočejo prijatelji. Navdušila jo je igra Jugoslavije proti Emiratom in za »modre« tudi navija, njene oči pa najraje spremljajo poteze Maldinija in Gianninija. Na vrsto je prišla **Martina**, ki sploh ne sledi dogodku leta, ne navija in si je ogledala edinole tekmo med SZ in Kamerunom ter ji je žal za poraz afriškega moštva. Za estetske vrline nogometašev pa se ne zmeni, ker ima fanta. Redni opazovalec vseh tekem je **Aljoša**, ki pa ni zadovoljen z ravno prikazanih iger. Rekel je, da je bilo srečanje Italija - ČSFR mogoče za odtenek boljše od splošne sivine, medtem ko je po njegovem mnenju od vseh posameznikov največ pokazal Matthäus. Na račun nogometa je bila dokaj redkobesedna tudi **Nada**, ki jo prijatelji silijo k ogledu tekem, medtem ko so zanj vse iste. Ne navija za nikogar,

všeč pa sta ji Berti in Giannini. Skoraj vse tekme si je pa ogledal **Sergio**, ki je srečanje med Italijo in ČSFR označil za najboljšo. On sam navija za Italijo in pravi, da je najboljši mož tega SP Baresi. **Ivan** sodi med tiste, ki so si ogledali vse tekme. Največji vtis so mu zapustili dvoboji med Italijo in ČSFR, Brazilijo in Švedsko ter med ZRN in Jugoslavijo. Ne navija za nobeno ekipo, za najboljša pa proglašja Schillacijo in Španca Michela. Vidno utrujeni **Edi** je povedal, da le občasno sledi srečanjem. Najbolj mu je bila všeč tekma Italija - ČSFR, najboljši pa je, kljub vsemu, Gullit.

Kazalci so bili vse bližji tretji uri, ko se je naenkrat prikazal drugi val trgovcev. Visoki in postavni **Aleks** spremlja nogometne dogodke le občasno, ne navija za nikogar, največ pa je užival ob igri Belgije in Urugvaja. Po njegovem mnenju je Michel najboljši posameznik na SP. Neredno in slučajno sledi srečanjem tudi živahna **Tamara**, ki pravi, da je bila tekma Italija - ČSFR najlepša. Ona tudi ne navija za nikogar, ji je pa zelo všeč Baggio. Njena prijateljica **Wilma** se uvršča med skrajno neredne gledalce in se pridružuje tistim, ki so za najboljšo tekmo izbrali dvoboj med Italijo in Čehoslovaško, medtem ko je Maldini daleč najlepši. Najbolj originalen je bil **Aleksij**, ki gleda vse tekme, je kot najboljšo izpostavil tisto med Italijo in Avstrijo, ne navija za nobeno moštvo in za najboljšo proglašja brazilске navijačice...

Pot nas je nato vodila do stavbe, v katerem izpolnjujejo svoje zrelostne obveznosti bodoče učiteljice in vzgojiteljice. **Miriam** je povedala, da je bila najboljša tekma Italija - Avstrija, da pa nima ustreznega pregleda nad dogajanjem, ker mundialu sledi zelo poredkoma. Navija za Italijo in meni, da je Baggio najlepši. Naleteli smo na dve **Katji**, ki občasno sledita tekmovanjem, navdušili sta se ob srečanju Italija - ČSFR, a za najlepšega proglašata Maldinija. Lep primer enotnosti mnenj in imen. Visoka in črnolasa **Tatjana** je reden gledalec tekem in izpostavlja srečanje med Italijo in ČSFR. Strastno navija za Nizozemce in za Gullita.

Skoraj ob koncu obhoda smo se zaustavili pri dveh prikupnih vzgojiteljicah,

cah, **Tanji** in **Jasni**, ki pa ne kažeta nikakršnega zanimanja za mundial. Na vsa vprašanja smo dobili kategorično negativne odgovore, zato pa nista dekleti nič manj prikupni.

Iz napisanega izhaja, da je izbrani vzorec slovenske zamejske srednješolske populacije preveč heterogen, da bi lahko zanesljivo interpretirali dobljene podatke. Zato naj se bralci zaenkrat zadovoljijo z rezultati dveh posebnih lestvic najboljšega in najlepšega.

Najboljši: Michel 2, Baggio, Baresi, Gullit, Matthäus, Schillaci in brazilске navijačice 1.

Najlepši: Maldini 5, Baggio, Berti in Giannini 2, Gullit, Matthäus, brezimni Čeh in moj fant 1.

(Cancia)

Paolo Maldini - najlepši

Navijanje z... glavo

Če se pri nogometu lahko igra z glavo, se lahko z njo tudi... navija. Tega sta se zavedala tudi vneti brazilski navijača. (Telefoto AP)

Tekmovanje »Beneco Kronos« do konca osmin

Jaš Grgič začel finiš

Vzporedno s potekom prvenstva se tudi pri našem nagradnem tekmovanju začena ločevati kakovost. Istočasno se je z včerajšnjim zaključkom kvalifikacijske faze tudi razredčil tekmovalni program, ki bo za nekaj dni vseboval samo po dve tekmi na dan. S tekmami osmine finala se bo tudi zaključilo naše tekmovanje. Zadnji tekmi osmine sta predvideni 26. junija v Bologni oziroma Veroni.

Po izidih na tekmah Brazilija - Škotska in Švedska - Kostarika je lestvica naslednja:

Jaš Grgič 28 točk;
Matija Jogan 27 točk;
Dario Fabbri in Marjan Coretti 25 točk;
Ciro Fabbri 23 točk;
Peter Štoka 22 točk;
Iztok Furlanič in Dejan Križman 19 točk;
Katja Vodopivec 16 točk;
Kristjan Legiša in Dejan Furlanič 15 točk;
Adriano Mosetti 14 točk;
Darko Bradasi in Jan Grgič 13 točk;
Aleš Nanut 11 točk;
Breda Čok 10 točk.
Ostali tekmovalci še niso presegli desetice.

Visoko vrednoteno vprašanje o prvem polčasu tekme Švedska - Kostarika so zadeli prvi štirje na lestvici, poleg njih pa tudi Mosetti, Štoka in I. Furlanič. Ob najbolj številnih 0:0 ni nihče napovedal vstopa Kostarike.

Pri streljanju kota med Brazilci in Škoti je večina pravilno napovedala prvega za Južnoameričane.

Na naslednja vprašanja je treba odgovoriti danes med 15. in 18. uro na tel. 7796353. Naloge so:

1. VPRAŠANJE: Bo Kamerun izpadel po tekmi v osmini finala? (3 točke).

2. VPRAŠANJE: Češkoslovaška - Kostarika. Skupno število golov, tudi po morebitnih podaljških, vendar brez naknadnih enajstmetrovk (10 točk).

3. VPRAŠANJE: Bo na tekmah 23. junija več kotov streljal Kamerun ali Češkoslovaška? (2 točki).

Pri dodeljevanju nagrad bo v primeru izenačenosti odločalo večje število pravih odgovorov na visoko vrednotena vprašanja.

Nagradni natečaj »Beneco Kronos« predvideva razdelitev dveh nogometnih žog ter serije izletniških nahrbtnikov in športnih oblačil.

Mundialska anketa v pločevinasti kači na poti k morju

»Kdo bo prvak? Seveda mi!«

Na naših cestah je strašna gneča tujcev v glavnem od petka popoldan do sobote pozno v noč. Po trbiški cesti se v smeri proti Istri, Dalmaciji in tudi dlje vijejo dolge pločevinaste kače.

Včeraj, kljub manjšemu prometu, je zadostovala ura čakanja pri bencinski črpalki na Opčinah za nekaj raznolikih mnenj o tekmah prvenstva.

V veliki večini so bili v vrsti seveda nemški državljani, veliko pa je bilo tudi Nizozemcev. Ob Italijanih, ki pa seveda niso vsi namenjeni čez mejo, se redno najdejo tudi Angleži, nekaj je Francozov, Grkov in drugih iz Turčije ter celo Sirije. Z nekaterimi je pač razgovor nemogoč zaradi jezikovnih pregrad, uspelo pa nam je izluščiti naslednje »slike«:

Horst Kogler, zdravnik iz Münchna: »Potujem v Poreč, kjer bom ostal do polovice julija. Nogomet me ne zanima. Še več. Sovražim ga, ker ga vsiljujejo. Mislim, da pri nas le ni bil tako prisoten v javnih občinah. Za vdor k nam ste krivi predvsem vi Italijani. Kupujete pri nas najboljšo in to povzroča reakcije raznih vrst v našem časopisju. Postopoma ste nas okužili. Kdo bo zmagal? Upam, da bo to Egipt...«

V težko natovorjenem kombiju, ki je vlekel prikolico z lažjo jadrnico, se je z družino vozil Sigfried Hast iz Dornbirna v Avstriji. Na nogomet se je očitno dobro spoznal: »Ne vem, na kakšni podlagi ste pri vas tako visoko vrednotili avstrijsko moštvo. Pri nas je nogomet na izredno nizki ravni. Igranje na svetovnem prvenstvu je bila le priložnost za nekatere, da se izkažejo in najdejo mesto v kakem nemškem klubu. Za Italijo naši nogometaši sploh niso zreli. S sabo imamo tudi televizor. Namenjeni smo v Grčijo. Upam, da bodo tekme redno oddajali.«

Maria Zwilling je dežurala za volanom mercedesa, ki je iz Burghausna na Bavarskem vozil v Istro: »Zame je nogometno prvenstvo povsem obrobna stvar. Sledila sem tekmami naših proti Emiratom, kjer pa se je videlo, da ne gre zares. Da bi na počitnicah sledili nogometnemu prvenstvu, ne pride v poštev. Upam na lepo vreme in na čisto vodo.

Sicer pa bodo naši zanesljivo zmagali.« Mož je medtem preveril zračni pritisk koles, plačal gorivo in Nemci so se vrinili v vrsto, ki je nato zlezla proti meji.

Mimo je šlo tudi nekaj vozil iz Nizozemske, prvo z rumeno tablico, ki se je ustavilo pa je upravljaval Willem Schipjes, profesor iz okolice Utrechta: »Potujemo v Makarsko. Dvomim, da bom nocoj lahko gledal tekmo naših proti Irski. Televizor sicer imamo s seboj, vendar bomo raje vozili in čimprej prišli do cilja.

Preveč plačujete naše igralce. V prvih tekmah sta bila Gullit in Van Basten slaba. Ne da se jima več igrati. Upam, da se bodo nocoj naši le prebili naprej. Zmagala pa bo Italija.«

Trgovski potnik Giorgio Vallesi iz Vareseja je bil s prikolico namenjen v Pulj: »Počitnice v tem nekoliko zgodnjem času smo izbrali, ker upamo, da sedaj ni nevarnosti alg. Nekoliko mi je tudi žal, da grem sedaj v tujino. Televizije nimamo s seboj. Upam vsaj, da bo v kampu na razpolago italijanski tisk. Sicer bom tekmam obvezno sledil po radiu.«

Tehnični risar Theo Kunze iz Ulma je bil namenjen na Lošinj.

Njegova oprema je bila izrazito športna. Na prtljžniku je imel dve jadrlni deski.

»Zanimanju za svetovno prvenstvo sem zadostil z obiskom tekme proti Jugoslaviji v Milanu. Nogomet imam zelo rad, vendar zanj ne norim. Če bo mogoče, bom sledil kaki tekmi po televiziji. Morda se bo navdušenje povečalo, če bodo naši napredovali in če bodo v kampu prisotni tudi drugi z nogometno mrzlico. Res ne vem, koliko veljajo naši, ker nisem videl nobene druge tekme. Moral sem intenzivno delati, če sem hotel na počitnice.«

Elektromehanik Peter Mickler iz Untertürkheima pri Stuttgartu se je z družino vozil v Malinsko. Od vseh prestreženih je bil najbolj navdušen za nogomet: »Raje bi ostal doma in sledil tekmam, prilagoditi pa sem se moral družinskim zahtevam. Naša ekipa igra vrhunsko in odslej bo še boljša. Italijani so Stuttgart oropali z ugrabitvijo Klinsmanna. Upam samo, da se bosta Italija in Nemčija srečali. V finalu ali še prej. Zasuli vas bomo. Kdo bo prvak? Kakšno vprašanje? Seveda mi.«

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir. v SFRJ številka 5 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 22. junija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Včeraj na šesti etapi mednarodne kolesarske dirke po Jugoslaviji Italijan Teat prvi v Ljubljani

LJUBLJANA — Po pet zaporednih zmagah jugoslovanskih kolesarjev je včeraj šesto etapo mednarodn kolesarske dirke po Jugoslaviji od Novega mesta do Ljubljane (155 km) osvojil Italijan Michele Teat, ki je v sprintu za nekaj centimetrov premagal Jugoslovana Janeza Božiča in Milana Erzena.

Tržiški kolesar je tako izkoristil nesložnost jugoslovanskih kolesarjev, ki raje tekmujejo med seboj, kot da bi si pomagali.

VRSTNI RED 6. ETAPE: 1. Teat (It.) v 3.27'48" s povprečno hitrostjo 44,754 km na uro; 2. Božič (Jug.); 3. Eržen (Jug.); 4. Petrov (Bolg.); 5. Rnjaković (Jug.) vsi v zmagovalčevem času.

SKUPNA LESTVICA: 1. Bogdan Ravbar (Jug.); 19.31'59"; 2. Valecky (CSFR) po 6'; 3. Papež (Jug.) po 10'; 4. Cerkasin (SZ) po 24'; 5. Pintarič (Jug.) po 46".

Dirka po Švici: Ampljerju etapa

HERISAU (ŠVICA) — Vzhodni Nemec Uwe Ampljer je osvojil včerajšnjo

10. etapo mednarodne kolesarske dirke po Švici (199 km). V sprintu je premagal Švicarja Ruttimanna in Joha, osmi pa je bil Irec Sean Kelly, ki je tudi ohranil prvo mesto na skupni lestvici pred Millarjem (VB) po 41", Američanom Hampstnom po 1'04", Švicarjem Steigerjem po 1'13" in Poljakom Jaskulo po 2'17".

Danes bo na sporedu zadnja etapa in razen velikih presenečenj bo končno zmago (in tudi zaslužen) slavil Sean Kelly.

Atletski GP v Bratislavi

BRATISLAVA — Italijanski atleti se niso preveč izkazali na mednarodnem Grand Prix atletskem tekmovanju v Bratislavi. V italijanskem taboru so veliko pričakovali od Alberta Cove na 10.000 m, ki pa je odstopil. Dobro drugo mesto pa sta osvojila Trojer na 400 m ovire in Nadia Dandolo na 5.000 m.

Od ostalih boljših izidov naj omenimo Romuna Sorina Mateia v skoku v

višino z rezultatom 240 cm. Romunka Doina Melinte je na milji dosegla letošnji najboljši čas s 4'25"86.

Američan Myricks tvega dosmrtno izključitev

INDIANAPOLIS — Ameriški atlet Larry Myricks tvega dosmrtno izključitev zaradi jemanja nedovoljenih poživil. Na doping-kontroli na raznih tekmovanjih januarja in februarja letos so Myricksa ugotovili kot »pozitivnega« kar trikrat. Po pravilih prvi prekršek kaznujejo z izključitvijo za dva meseca, drugi prekršek za dve leti, tretji pa z doživetjem diskvalifikacije.

Danes miting v Rimu

RIM — Danes bo v Rimu mednarodni atletski miting, na katerem bodo med drugimi nastopili tudi Italijani Tili, Madonna, Floris, Pavoni, Di Napoli in Kenijec Kipsang.

Olimpiadi vrtcev na rob

Gledalci in poslušalci Olimpiade otroških vrtcev, ki jo je priredila, čeprav v nekoliko skromnejši obliki v primerjavi s prejšnjimi leti, Športna šola iz Trsta, so med najrazličnejšimi zanimivostmi, nastopi, pristopi in prijemi opazili in prisluhnili tistemu, kar so prikazali in povedali otroci iz špeterskega vrtca, ki deluje v okviru slovenskega zasebnega šolskega središča.

Zakaj tudi »prisluhnili« in zakaj tudi »povedali«? Zato, ker so se špeterski udeleženci, ki pa prebivajo na širšem območju nekaterih Nadiških dolin, izražali med nastopom sicer tudi z gibanjem, kot smo pač navajeni, na vseh mogočih akademijah, zaključnih telovadnih nastopih in prikazih, na vseh plesnih koreografijah, vendar tudi z besedo. Očitno ne more to biti slučaj.

Narodnostne skupine, ki živijo pravno ločeno od matičnega naroda, so z vidika ohranitve svojih značilnosti in na prvem mestu jezika v zapletenem položaju. Ohranitev kulturne istovetnosti je neposredno povezana z ohranjanjem in razvojem jezika. V dvojezičnem okolju je jezikovna vzgoja slehernega učenca, pripadnika manjšinske narodnostne skupnosti, osrednji smoter vrtcev in osnovnih šol (oziroma naj bi tako bilo).

Položaj v videmski pokrajini je v primerjavi s tržaško in gorško pokrajino, kjer vsekakor ni zavirljiv, neprimerno težji. Znana je neobčutljivost Italije do šolstva in jezikovnega problema Slovencev v Benečiji, Terski dolini, Režiji in Kanalski dolini. Tamkajšnje prebivalstvo enostavno nima možnosti pouka v slovenščini vse od priključitve v prejšnjem stoletju. Izjema je sedem let špetersko šolsko središče, ki pa je zasebna značaj, ker je slovenska narodnostna skupnost za to sama poskrbela.

Običajnim, lahko bi rekli zgodovinskim težavam, ki zadevajo ohranjanje, uporabo in razvoj jezika in ki jih ne bomo že slednjič razčlenjevali v tem članku, moramo dodati sodobnejšo pojavnost narodnostno mešanih družin. Teh je sicer bilo vedno zelo visoko število, a niso bile zanimive z vidika ohranjanja narodnostne istovetnosti, ker je mešani zakon avtomatično pomenil raznorodovanje šibkejšega družinskega partnerja in ta je po pravilu bil Slovec oziroma Slovenka. Danes narodnostno mešana ali v nekaterih izjemnih primerih tudi italijanska družina (stari starši so bili seveda Slovenci) ne vpiše nujno svojega sina ali hčera v italijansko šolo. Zanimiva je tudi slovenska šola in še posebej vrtcev, pa čeprav je že vnaprej odločeno, da se študij ne bo nadaljeval v slovenskem šolskem sistemu. Tako je v Gorici, tako je v Trstu, tako je v Benečiji. Dodatno v Benečiji otrokovo bivanjsko okolje dokaj sramežljivo uporablja slovensko narečje razen tanke plasti osveščenege dela slovenskega prebivalstva, saj tudi ono ni bilo deležno pouka v slovenščini. V družina in organizacije se otroci ne vključujejo zaradi svoje starosti in zaradi ozemeljske razpršenosti. Izjema so pobude v poletnem času.

Iz tega je torej razvidna pomembnost špeterskega dvojezičnega šolskega središča, kjer se otroci učijo vse predmete v dveh jezikih poleg neformalne uporabe narečja. Vendar stvari niso enostav-

ne, ker je knjižna slovenščina zaradi sociopolitičnih, zgodovinskih, psiholoških in še kakšnih razlogov dojeta skoraj kot tuj jezik.

Potrebno je poiskati, dognati, izoblikovati in uresničiti najprimernejše, učinkovite in hitre pristope ravno z namenom, da bi slovenščina ne izpadla oziroma bila doživeta kot tuj jezik. V ta sklop izzivnih vprašanj se vklaplja tudi pouk gibalne vzgoje. Čutne zaznave, ročne izkušnje, opravljanje najrazličnejših gibov predstavljajo način, s katerim dojemata otrok do sedmega ali celo devetega leta starosti in so osnova kakršnikoli domisljivosti, simbolični ali umski dejavnosti. Globlje in številnejše so spodbude, ki prihajajo v tem smislu iz okolja, laže bo otroku oblikovanje misli in abstrakcije tudi v kasnejšem obdobju. Umski razvoj je v veliki meri odvisen od sposobnosti predstavljanja. Dejavnosti, ki olajšujejo ali celo pospešujejo to sposobnost pa zadevajo posnemanje; posnemanje posameznih gibov v zelo zgodnjem otroštvu, kasneje pa bolj in bolj zapletenih gibalnih obrazcev do enostavnih iger, ki predstavljajo ježe zapletena miselna zaporedja, pravila, predvidevanja itd. Enostaven primer: nizko in visoko je lahko telo (počep in pokončna drža), je pa lahko tudi glas, je lahko plačilo.

S stališča, ki nas zanima, je razumljivo prvenstvene važnosti, v katerem jeziku se te dejavnosti, ki so med drugim tudi zelo privlačne za otroke, odvijajo. Umesten je še korak dalje: Ne smemo se zadovoljiti z otrokovim pasivnim poslušanjem naših razlag, prikazov in opisov. Izzvati ga moramo z vprašanji, da med gibanjem opiše svojo dejavnost: od samostalnikov k pridevnikom in glagolom, od oblik v imenovalniku in v prvi osebi množine (otroci se igrajo v skupini) do drugih sklonov (tudi s predlogi) in ostalih oseb glagolske spregate.

Celotna izkušnja gre skozi otrokovo telo, doživlja jo v dotiku z drugimi, s predmeti, s prostorom, ki ga obdaja. Besedne sklope in skladja doživlja v radosti in jezi, v radovednosti in ob občutku utrujenosti, vznemirjenosti, nepremičnosti in hitrosti, topološke pojme si bo vtisnil v spomin, ker jih preizkuša s telesom in ne ker se jih uči neprizadeto na pamet.

Nemogoče je opisati celotno izkušnjo in miselne predpostavke, ki jo opravičujejo, v navadnem članku. Nečemu pa se kljub temu mora izogniti bralec ali bralka, zlasti če je šolnik, vrtnarica, učiteljica; opazki namreč, da če otrok ne razume jezika, mu moraš najprej razložiti v jeziku, ki ga razume. To je največja napaka, ker bo otrok potem razumel slovenščino kot prevod, kot drugorazredno sporočanje, kot dodatek (nebodigatreba). Saj imamo vendar telo - uporabljajmo ga. Ravno zato gre. Zato tudi članek na športni strani dnevnika, pa čeprav ne skromno izpade, da lahko preko gibalnih dejavnosti pripomoremo k izboljšanju položaja na jezikovnem področju. Način ni lahek predvsem zaradi tega, ker je potrebno predznanje v več področjih in tudi zato, ker šele iščemo najprimernejšo metodologijo in didaktične smernice.

Poučevanje je pač težak poklic. Ne samo v Benečiji, tudi na Gorškem in Tržaškem. (A. R.)

kratke vesti - kratke vesti

W. King še za dve leti pri videmskemu moštvu

VIDEM — Ameriški košarkar Winfred King bo ostal še dve leti pri videmskemu košarkarskemu moštvu, ki nastopa v A-2 košarkarski ligi. Videmsko vodstvo je izjavilo, da je kar podvojilo letno nagrado za ameriškega centra (400.000 dolarjev), za katerega so prišle mamljive ponudbe iz Italije in tudi iz Španije.

Mario Cecchi Gori predsednik Fiorentine

FIRENCE — Mario Cecchi Gori je novi predsednik italijanskega nogometnega prvoligaša Fiorentine. Novi predsednik, filmski producent naj bi baje že potrdil tehničnega direktorja Previdija in tehničnega svetovalca, sicer osebnega prijatelja Valcareggija. Kaže, da je novi predsednik že sklenil pogodbo z Milanom za najem Stefana Borgonova.

Sao Paulo v B ligi

SAO PAULO — Slovita brazilska nogometna ekipa Sao Paulo je letos nazadovala v brazilsko B ligo, čeprav je včeraj doma visoko s 6:1 odpravila moštvo Noroeste.

Odbojkarško prvenstvo U 16

Sočani zamudili lepo priložnost

Armonia e salute je letošnji pokrajinski prvak v tej kategoriji. Kazalo je že, da se je prvenstvo zdavnaj končalo, vendar je v predzadnji tekmi Armonia izgubila proti pepelki prvenstva Acliju iz Ronk, ki je prišel do prvega para točk. V zadnji tekmi pa je bila Armonia prosta. Vse to je izkoristila Soča Sobema, ki pa ni utegnila zasesti prvega mesta. Soča je namreč z vrhano mero smole izgubila nekaj tekem po poti, kar se ji je maščevalo prav na koncu prvenstva. Druga slovenska ekipa, ki je nastopala, Olympia, je ostala na sredini lestvice in se je izkazala v derbijih s Sočo.

IZIDI 9. IN 10. KOLA: ACLI Ronchi - Armonia e salute 3:2, Mossa - Olympia 3:1, počivala je Soča Sobema; Soča Sobema - Mossa 3:2, Olympia - ACLI Ronchi 3:1, počivala je ekipa Armonia e salute.

KONČNA LESTVICA: 1. Armonia e salute, 2. Soča Sobema, 3. Olympia, 4. Mossa, 5. ACLI Ronchi. (MJ)

Končano zamejsko balinarsko prvenstvo

Nabrežinski Sokol prvak

S torkovim odločilnim srečanjem med Poletom in Gajo, se je zaključilo tudi letošnje jubilejno zamejsko balinarsko prvenstvo, ki je bilo letos na vrsti že desetič zapored. Počakati smo morali prav do zadnjega, 72. srečanja, da smo lahko izvedeli za novega zamejskega prvaka. Tako izenačeno prvenstvo kot je bilo letošnje, ga doslej še ni bilo, saj je tokrat slavila prvo mesto ekipa, ki je zbrala le 29 točk, to se pravi kar 6 manj, kot jih je lani izboril Kras, ki se še vedno ponaša z rekordnim izkupičkom 35 točk. S pomočjo dvojne zmage proti Poletu je novi zamejski prvak Sokol, ki že pet let skupaj s Krasom gospodari v zamejskem balinarskem prvenstvu. Gaja je v terek na Opčinah potrebovala dve točki, izbojevala pa je le eno in sicer že v uvodnem srečanju četverk. Takoj nato je Poletova dvojica, kljub zelo povprečni igri, bila vendarle boljša od Gajinega para, ki je imel edinstveno priložnost, da z zmago pribori svoji ekipi naslov zamejskega prvaka. Po-

navadi se zamujene priložnosti drago plačajo in tako se je pripetilo tudi tokrat, saj je nato Poletov posameznik Gulič z dobro predstavo dokončno spravil Gajo na kolena. Grenkoba za zamujeno priložnost pri gajevcih, se je sprevrgla v radost predstavnikov Sokola, ki so si ogledali zadnjo odločilno srečanje. Tudi srečanje med Danico in Krasom je bilo za slednje izredno pomembno, saj bi si z morebitno trojno zmago dokopali do zanje letos odličnega tretjega mesta. A kaj pomaga, ko so Pelicon in ostali že v uvodnem nastopu v rekordnih dveh lučajih v samih 18 minutah igre takoj vrgli puško v koruzo in vsa upanja so se tako izjalovila. Skoraj polovico točk, ki jih je Kras letos dosegel, je izborila dvojica. Z dvanajstimi osvojenimi zmagami in le štirimi porazi je bila obenem najuspešnejša v letošnji izvedbi zamejskega prvenstva.

Danes, s pričetkom ob 19.30, bo v organizaciji Makeda na Vrhju zaključna družabnost z nagrajevanjem. (Z. S.)

konjske dirke - konjske dirke

1. Rim (kasaštvo): možnost ene baze s skupino x, v kateri je Istria AC favorit. Od skupine 1 bi omenili Irino, ki je v odlični formi. Idamut (skupina 2) bi lahko ugodno presenetil.

2. Rim (kasaštvo): čeprav Furioso (2) ni v najboljši formi, je v stanju, da odpravi vse konkurente. Od skupine 1 bi omenili Fagarija, ki je v dokaj dobri formi. Od skupine x bi lahko ugodno presenetil Improbio Jet.

3. Firence (kasaštvo): Ibars (skupina 1) je zadnje čase pokazal dokajšen napredek. Njegov najnevarnejši konkurent utegne biti Casquet (skupina 2). Od skupine x bi omenili Eurimaca Prada.

4. Turin (kasaštvo): v nedeljo Flysong Gar (skupina 1) gotovo ni imel sreče, tokrat pa ima priložnost, da se oddolži za nedeljski spodrsljaj. Paziti pa bo moral na Irrideo (skupina 2), seveda če le-ta ne bo zgrešila na startu. Od skupine x Inox Blue ima možnost, da stopi v ospredje.

5. Milan (Galop): Hohtiroli (skupina 2) je pred kratkim osvojil odlično drugo mesto in bi lahko tokrat ugodno presenetil. Od skupine 1 bi omenili Original

Trip, od skupine x pa je eden naših favoritov Rocket Love.

6. Livorno (galop): omenili bi Amba Suarez (skupina x), od skupine 2 je naš favorit Sing Jazz, od skupine 1 pa Niece Of Raise.

DIRKA TRIS

NAŠI FAVORITI: št. 2 Am of Fire; št. 7 Yellow Brock; št. 3 Snow Carpet. ZA SISTEMISTE: št. 6 Mr Sundai; št. 9 Tarazed; št. 1 Kiev.

totip

1. — prvi	X
2. — drugi	1 2
3. — prvi	2
4. — drugi	1 X
5. — prvi	1
6. — drugi	X 2
7. — prvi	1
8. — drugi	X 2
9. — prvi	2
10. — drugi	1 X
11. — prvi	X
12. — drugi	2 1

obvestila - obvestila

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE sklicuje za petek, 29. t. m., redni občni zbor, ki bo v prostorih domačega Kulturnega doma. Prvi sklic skupščine bo ob 20.30, drugi pa ob 21.00.

DEVIN BIKE vabi svoje člane na tekmo z mountain bike v organizaciji PD Slovan v nedeljo, 24. t. m. za eventualne informacije tel. na št. 291130.

SPDT prireja v nedeljo, 24. t. m., avtobusni izlet k izviru Soče s pohodom ob strugi navzdol do mostička pri Maselcu. Odhod avtobusa izpred sodne palače na Trgu Ulpano ob 6.30 in ob 7. uri s trga v Sesljanu. Vpisovanje na ZŠSDI (tel. 767304) in pri Angelu Krmacu (tel. 44016), ki izlet vodi.

SPDT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za 24-dnevni trekking v Nepalu do baznega tabora pod Everestom. Odhod 16. oktobra t. l. Mesta so omejena. Vpisuje in vsa potrebna pojasnila daje Lojze Abram (tel. 415534).

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET vabi vse minikošarkarje in njihove starše, sedanje in bivše Poletove košar-

karje na zaključni kokšarkarski dan, ki bo v nedeljo, 24. t. m., v Prosvetnem domu na Opčinah s pričetkom ob 9.30 (tekma minikošarkarjev in mladincev), ob 10.30 bo tekma prostih metov za mamic, ob 10.45 pa tekma Poletove članske ekipe in veteranov. Vabljeni!

ŠZ GAJA organizira od 2. 7. do 8. 7. mešani turnir v odbojki. Vpisovanje in informacije v športnem centru na Padričah 25., 26., 27. in 28. 6. od 17. do 19. ure (tel. 226115).

KD SLOVAN IZ PADRIČ priredi v nedeljo, 24. t. m., netekmovno orijentacijsko vožnjo »roadbook« z gorskim kolesom (mountain bike) po padriškem hribu in okolici. Vpisovanje na startu, na Padričah od 9.30 do 11.00. Odhod prvega udeleženca ob 9.45. Vabljeni vsi!

TPK VRENA organizira tečaje za otroke in odrasle. Tečaj windsurfa za odrasle in mladince od 16. leta dalje od 9. do 14. julija in od 20. do 25. avgusta, jadranje od 16. do 21. julija. Tečaj optimistov za otroke od 8. do 14. leta od 25. julija do 8. avgusta.

Jutri v Boljuncu

Netekmovalni prosti tek

Boljunska mladina organizira jutri, ob priliki vaše šagre, zanimivo športno pobudo, s katero namerava še dodatno popestriti spored prireditve. Vaški mladinci in mladinke so sklenili, da bodo obudili običaj netekmovalnega prostega teka, ki se je zaradi organizacijskih težav izgubil pred kakimi petimi leti.

Prireditve se bo odvijala v dveh ločenih preizkušnjah: ob 15.30 se bodo na kraji, kilometre dolgi progi, pomerili osnovnošolski otroci, ki so seveda vabljeni, da se teka udeležijo v čim večjem številu. Ob 17.30 pa bo na vrsti tek za vse ostale, ki se bodo spopadli na približno osem kilometrov dolgi progi. Nagrajenih bo prvih deset moških in prve tri ženske tekmovalke ter skupine nad petnajst udeležencev. Kdor bo ostal brez nagrad, se bo seveda lahko potolažil z onim, kar bo našel v bogato založenih kioskih.